

İsfəhan Qaimiyyə kompüter
araşdırmalar mərkəzi

Qaimiyeh

عجبت ان تعالی
فرجه لشریفا

عبدالمطلب
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

Ayatullah Xamenei haqqında xatirələr

GÜNƏŞDƏN BİR ŞUA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

GÜNƏŞDƏN BİR ŞÜA

:Müəllif

Əli Şirazi

:Çap nəşriyyat

Şəhriyar

:Digital nəşriyyat

İsfəhan Qaimiyyə adına komputer araşdırmalar
mərkəzi

Mündəricat

5	Mündəricat
13	GÜNƏŞDƏN BİR ŞÜA
13	Kitab haqqında
13	İşarə
15	Birinci fəsil: Fəqih
15	İşarə
15	İnqilabın böyük səmərəsi
16	Gənclik dövründə ictimai
16	Elmi fəzilətlər
17	Ədalətli müctəhid
17	Kamil müctəhid
18	Elmi xüsusiyyətlər
19	Beynəlxalq məsələlərə diqqət
19	İndiyədək belə bir şəxsiyyət
20	Elmi böyüklük
20	Fəlsəfi mövzularda dərin məlumat
21	Qəzet mütləsi
22	Roman mütləsi
23	Kitab mütləsi
23	Birgə mütləsi
24	Yeni sözlər
24	İkinci fəsil: Ləyaqət
24	İşarə
25	Nümunəvi rəhbər

۲۵	Rəhbərin xüsusiyyətləri
۲۵	Dini ekspertlərin seçimi
۲۶	Nurani sima
۲۶	Ağaya səs
۲۷	Onu görməyə ehtiyacım var
۲۷	Cənab Xamenei
۲۸	Xomeyninin qardaşı
۲۹	İmamın yerində
۳۰	Mələklərin mesajı
۳۰	Günəş bir neçə dəqiqə saçdı və getdi
۳۱	Hikmət röyası
۳۱	Layiq Rəhbər
۳۲	İmamın Rəhbərə münasibəti
۳۲	Qəbul olunan və sevilən
۳۳	Elə bu Xamenei
۳۴	Qeyri-adi istedad
۳۴	Rəhbərin əzəməti
۳۵	Hərbi məsələlərə diqqət
۳۶	Üçüncü fəsil: Sadə yaşayış tərzii
۳۶	Talonla ət
۳۶	Köhnə stol və stul
۳۷	Ağanın yaşayış tərzii
۳۷	Xalçadan rahat palaz
۳۷	Hamı ilə bir sırada
۳۸	Kiçik ev və sadə süfrə
۳۸	Velosiped lazım deyil

۳۹	Ağanın sadə yaşayışı
۳۹	Rəhbərlə şam yeməyi
۴۰	Sadə şam
۴۰	Yüngül şam yeməyi
۴۱	Mövqedən sui-istifadə etməmək
۴۱	Nimdaş palazlar
۴۲	Qənd və şəkər talonu
۴۲	Palaz
۴۳	Altı palaz macərası
۴۳	Bütün könüllülər kimi
۴۴	Hər yer qaranlıq idi
۴۵	Talon düyüsü bitib
۴۵	Siz də başqaları kimisiniz
۴۶	Sapı çıxmış xalça
۴۶	Çox sadə həyat təzi
۴۷	Elektrik samovarı və məsləhət
۴۷	Dördüncü fəsil: Mənəviyyat və irfan
۴۷	Mənəvi yüksəliş
۴۸	İbadət
۴۹	İlk vaxtda namaz
۴۹	İstisna insan
۵۰	Raz-niyaz
۵۱	Namazda vüqar
۵۱	Göz yaşları içində Quran qiraəti
۵۲	Namaza əhəmiyyət vermək
۵۳	Təberrük ayranı

53	-----	Gecə ibadəti
54	-----	Mətin və vüqarlı şəxsiyyət
55	-----	Beşinci fəsil: Təvazökarlıq
55	-----	Təvazökarlıq
56	-----	Mən sizlərdən biriyəm
56	-----	Tənqidi qəbul etmək
57	-----	Təvazökarlıq və rəhbərlik
58	-----	Sənət adamları ilə görüş
58	-----	Xüsusi təvazökarlıq
59	-----	"!Elə bilmə səndən ötrüdür"
59	-----	Altıncı fəsil: Şəhid ailələrinə qayğı
59	-----	Şəhid ailələri ilə görüş
60	-----	Zirzəmidə
61	-----	Şəhid atasına qayğı
61	-----	Kristian ailəsi ilə görüş
62	-----	?Nə üçün tez demədin
62	-----	Qəfil görüşlər
63	-----	Altı şəhid atası ilə görüş
64	-----	Səmimi söhbət, yoxsa əqd mərasimi
65	-----	!Heç nigaran olma
66	-----	Əziz qonaq
66	-----	Şəhid ailələrinə məhəbbət
67	-----	Görüş gövqü
68	-----	İslam döyüşçüləri ilə birgə
68	-----	Yeddinci fəsil: Xalqla və gəncərlə əlaqə
68	-----	Pesman düşmənə rəftar

۶۹	.....	Gənclərə hörmət
۷۰	.....	Vaxtdan səmərəli istifadə
۷۰	.....	”?Cəfər və Kərbəla batalyonlarından nə xəbər“
۷۱	.....	Başqaları ilə rəftar
۷۲	.....	Məhəbbətli rəftar
۷۲	.....	Səmimi rəftar
۷۳	.....	İşin nəticəsi ilə maraqlanmaq
۷۴	.....	Sözün təsiri
۷۴	.....	”?Hacığa haradadır“
۷۵	.....	Qonşularla görüş
۷۵	.....	Xalqla görüşlər
۷۶	.....	Xalqla izdihamlı görüş
۷۷	.....	Sürgündə xalqa xidmət
۷۷	.....	”Biz buradayıq“
۷۸	.....	Xüsusi görüş
۷۸	.....	Xalq üçün iş
۷۹	.....	Mənim məktubumun cavabı
۸۰	.....	Həmişə yüksək əhval-ruhiyyə
۸۰	.....	Səkkizinci fəsil: Diqqətlər və incəliklər
۸۰	.....	İctimai və siyasi məsələlərə diqqət
۸۱	.....	Ətrafındakılara diqqət
۸۲	.....	Övlad tərbiyəsi
۸۳	.....	Diqqət
۸۳	.....	Tərif edərkən diqqətli olmaq
۸۴	.....	İncəliklərə diqqət
۸۵	.....	Firdövse yardım fondu

86	Ata kimi övladlar
86	Nəsihətin incəliyi
87	Ailə məsələlərinə diqqət
87	Könüllülərlə birgə şam yeməyi
89	Səs-səmərsiz işlər
89	Qayınana üçün hədiyyə
90	Unudulmaz təşkilatçılıq
90	"?Bəs başqaları"
91	"Düşmən daha güclüdür"
91	"!Qanunu pozana qarşı tədbir görün - mənim oğlum olsa belə"
92	Suya qənaət
93	Hərbi forma
93	Çadırlarda
94	"?Hansı hadisə"
95	"...Bu hava limanından"
95	Şadqan üslubu
96	Doqquzuncu fəsil: Mübarizə və şücaət
96	Cümə imamının şücaəti
96	Cümə namazında Ağanın şücaəti
97	İlk qamçılar dəydi
97	ci kameranın dustağı-20
98	Misilsiz şəxsiyyət
98	Saray alimlərinin ifşası
99	Zamanı tanımaq və şücaət
100	Zalımların xırmanını oda çəkən şimşək
100	Şücaət və qorxmazlıq

1.1	Sürgündə mübarizə
1.2	Onuncu fəsil: Döyüş və cihad
1.2	Xürrəmşəhr döyüşü
1.2	Cəbhənin ön xəttində
1.3	Döyüşçülərin əhval-ruhiyyəsini qaldırmaq
1.3	Döyüşdə möhkəm dayaq
1.4	Cəbhədə iştirak
1.4	Əsgərlərlə birgə
1.5	Bölgəyə nəzarət
1.6	On birinci fəsil: Dünyaya etinasızlıq
1.6	Risalə verməkdən çəkinmək
1.7	"Əlavə xərclər qadağandır"
1.7	Şəhidlər ağasının əzasında
1.8	Əsgər taxtı üzərində
1.8	Vəzifəyə əməl etmək
1.9	On ikinci fəsil: Beytül-mala (dövlət büdcəsinə) qarşı diqqət
1.9	Qənd əhvalatı
1.10	Beytül-mala qarşı xüsusi həssaslıq
1.10	Beytül-mala diqqət
1.11	Təkcə bir xuruş
1.11	Ev xörəyi və beytül-mal
1.12	On üçüncü fəsil: Siyasət və təşkilatçılıq
1.12	Strateji addım
1.12	Ali Baş Komandanın siyasəti
1.13	Həssas və mühüm qərar
1.15	Rəhbərlik qətiyyəti

116	Müdafiə siyasəti
117	On dördüncü fəsil: Əmr be məruf və nəhy əz münkər
117	Qadın hüquqlarını müdafiə
117	"Tədbiri davam etdirin"
118	Rəsmi ziyafət və Ağanın rəftarı
119	İşlərə nəzarət
120	On beşinci fəsil: Nizam-intizam
120	Tənbeh və rütbə
121	Qanunu pozanları cəzalandırmaq
121	Nizam-intizam
122	Qanuna hörmət
122	On altıncı fəsil: İdman
122	Zorxana
123	Dağa çıxmaq
124	Peşəkar atçılıq
124	"İdman etdiyimə görə yorulmuram"
126	Mündəricat
139	Haqqında mərkəzi

Böyük rəhbər Ayətullah Xamenei haqqında xatirələr

Toplayan Əli Şirazi

Kitabın adı:.....Günəşdən bir şüa

Toplayan:.....Əli Şirazi

Tərcümə edən:.....İbrahim Mirzə

Nəşr edən:.....Şəhriyar

Çap tarixi:.....2011

Çap növbəsi:.....Birinci

Tiraj:.....3000

978-964-2948-44-4

Bismillahir-Rəhmanir-Rəhim

səh:1

İşarə

İşarə

Mən Ayətullah Xameneini yaxından tanıyan biri kimi deyirəm, o, ictimai həyatda çatmış alimdir.

Otuz il bundan qabaq Məşhəddə Gövhərşad məscidində onunla görüşmüşəm. Həmin vaxtlar o, Məşhədin hörmətli müəllimlərindən idi. Mən soruşdum ki, nə tədris edirsiniz? Dedi ki, Məkasib kitabını. Məkasib ən mühüm və çətin elmi kitablardandır. Məncə, o, fəqih və müctəhiddir.

Ayətullah Fazil Lənkərani

İnqilabın böyük səmərəsi

Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının iqamətgahında çox gözəl, mühüm və səmərəli çıxış etdi. Əgər inqilab yolunda çəkdiyimiz zəhmətlərin, məşəqqətlərin qazancı tək cə Böyük Rəhbərin bu çıxışı olsaydı, yenə dəyəri vardı.

Şah dövründə bir alim haradasa çıxışında İslamın bəzi həqiqətlərinə toxunsaydı, biz hər yerdə ondan danışar və deyərdik: İslam elə bir dindir ki, filan alim onun barəsində filan sözü deyib, yaxud yazıb

Bu gün İslam İnqilabının bərəkətindən, bir ruhani BMT-də, küfr ağuşunda İslamı tanıtdırır. Bu, çox böyük uğurdur, biz bunu təbliğ etməliyik.

Ayətullah Məkarim Şirazi

Böyük Rəhbərin qeyri-adi istedadı və bacarığı hələ uşaqıq çağından dillər əzbəri idi. Həyatının ilk günlərindən, müxtəlif təhsil pillələrində bir sıra üstünlükləri ilə diqqəti cəlb edirdi. Onun təsirlərini bu gün Rəhbərin qərarlarında və addımlarında görürük

Həmin günlərdən onun təhsilə böyük marağı var idi. Belə ki, qısa bir zamanda müəllimlərinin yanında xüsusi mövqe tutdu, onların diqqətini özünə cəlb etdi

Onun Qum Elm Hövzəsindəki ustadlarından biri Ayətullah Hairi Yəzdi idi. Cənab Yəzdinin Böyük Rəhbərə olan qayğı və məhəbbəti hamıya bəlli idi

Bəzən Ayətullah Hairi saatlarla vaxtını Böyük Rəhbərin suallarına cavab verməyə və onunla elmi söhbətlərə sərf edirdi. Bəzən ustadın ümumi dərindən öncə məhdud çevrədə elmi söhbətlər o qədər uzanırdı ki, dərindən vaxtından keçirdi. Ayətullah Hairi Yəzdi onun qeyri-adi istedadını dərən vaxtının ötməsində üzürlü səbəb hesab edirdi

Bütün bunlar Böyük Rəhbərin elmi və zehni cəhətdən üstünlüyünü ortaya qoyan nümunələrdir. O, iyirmi yaşından öncə elm və fiqhin yuxarı dərəcələrinə çatdı və gənc yaşlarında ictimad məqamına yiyələndi

Ayətullah Misbah Yəzdi

Elmi fəzilətlər

Ayətullah Xamenei böyük fəqih və alim dərəcəli müctəhiddir. O, fiqhi araşdırmalarda rolu olan elmləri mükəmməl surətdə bilir. O, ərəb dili və qrammatikası, Quran təfsiri, hədisşünaslıq və üsul elmlərindən əlavə, fətva verməkdə böyük rolu olan rical və ,dirayə elmlərində də ustadır. Fiqhi araşdırmalarda güclü əsasları var

müsəlman cəmiyyətlərinin ehtiyacı olan yeni məsələlərdə geniş məlumatlarla və dəqiq fikirlərlə çıxış edib, cəlbədicə fətvalar verir

Bu və digər elmi və əxlaqi xüsusiyyətlərinə görədir ki, möhtərəm fəqihlər və Xibrəqan Məclisinin üzvləri tərəfindən seçilmişdir

Ayətullah Məhəmməd Yəzdi

Ədalətli müctəhid

Həzrət İmam Xomeyninin (r) vəfatından sonra Xibrəqan Məclisi İslam İnqilabının rəhbərini seçərkən Ayətullah Xameneinin namizədliyi səsə qoyuldu. O zaman Ayətullah Xameneinin müctəhidliyi şəri dəlillər əsasında mənə məlum idi. Ondan sonra dəfələrlə Ayətullah Xameneinin də iştirak etdiyi fiqhi müzakirələrdə olmuşam. Mən həmin məclislərdə onun ictihad məqamını görmüşəm və indi şəhadət verirəm ki, o, təqlid şərtlərinə malik olan ədalətli müctəhiddir

Ayətullah Məhəmməd Mömin

Kamil müctəhid

İnqilabın böyük rəhbəri kamil müctəhiddir. Təxminən 1949 ya 1950-ci ildən onunla münasibətim var, dərslərdə birgə iştirak etmişik, elmi mübahisələrdə olmuşuq

Bu gün çoxları bizim aramızda Ayətullah kimi tanınır və heç kim onların müctəhidliyinə şəkk etmir. O zaman Ayətullah Xamenei onlardan üstün deyildisə də, zəif də deyildi. O, həm dərsləri yaxşı başa düşürdü və həm də yaxşı tədqiqat aparırdı. Bu yaxınlara qədər o, siyasi mübarizəylə yanaşı, dərsi, mütaliəni və elmi işləri də

səh:۵

unutmurdu. Mənim fikrimcə, o, müctəhiddir və sosiologiya, iqtisadiyyat, mədəniyyət və diplomatiya sahələrində, eləcə də dövlət quruluşumuzun əsaslı məsələlərində dərin .bilyə malikdir

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

Elmi xüsusiyyətlər

Ayətullah Xamenei hər bir fəqih və müctəhidin ehtiyacı olduğu ictihad əsaslarına mükəmməl yiyələnməklə yanaşı, özünəməxsus elmi və fiqhi xüsusiyyətlərə malikdir. .Mən onların bir-ikisinə toxunmaq istəyirəm

Ayətullah Xamenei rical elmində çox dərin məlumatlara malikdir. O, bu elmdə doğrudan da zəhmət çəkib və rical elminə əhəmiyyət verən müctəhidlərdəndir. Eləcə də o, bu elmdə bəzi nöqtələri qəbul etmiş və iradları cavablandırmış, uyğun sahədə gözəçarpacaq üstünlük qazanmışdır. Bu özü fəqihin daha elmi (ələm) olmasının .göstəricilərindəndir

Ayətullah Xameneinin digər bir xüsusiyyəti ayə və hədislərə yanaşmada düzgün anlam tərzidir. Fiqhi araşdırmalarda zahiri əxzətmə və nəqli (“ləfzi”) dəlillərdən istifadə məsələsi çox böyük əhəmiyyət kəsb edir, hətta fəqihliyin əsasıdır. (Bəzi fəqihlərə, xüsusən də ərəb elm hövzələrilə əlaqəsi az olan fəqihlərə iradlardan biri budur ki, onların bəzi zahiri əxzətmələri dəqiq və düzgün deyil). Mən bu müddətdə görmüşəm .ki, o, ayə və hədislərin zahiri ifadəsini çox düzgün anlayır

Onun digər bir xüsusiyyəti, zehni baxımdan məntiq və dəqiq nizamıdır. Bu, adətən .mürəkkəb elmi məsələlərin tərtibatında olduqca mühümdür

səh:۶

Beynəlxalq məsələlərə diqqət

Böyük Rəhbər öz prezidentlik dövründən beynəlxalq məsələləri diqqətlə izləyirdi. O, ölkə xaricində baş verən, xüsusən də İrana və İslam dünyasına aid məsələlərə çox diqqətlə yanaşırdı, dünyada baş verənlərdən tam məlumatlı idi. Çünki xarici məsələləri bilmək İran kimi böyük bir ölkəni, həmçinin İslam inqilabını idarə etməkdən ötrü çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Dünyadan və xarici siyasətdən xəbərsizlik isə çoxlu ziyanlara səbəb ola bilər.

Allahın lütfü ilə Böyük Rəhbər öz istedadı və işlərində ciddiliyə görə beynəlxalq məsələləri diqqətlə izləyir və onları düzgün istiqamətləndirir. O, hadisələri ciddi nəzarət altında saxlayır və xarici siyasətə çox böyük önəm verir. Xarici siyasətə təsir qoya biləcək ən kiçik hərəkət belə Böyük Rəhbərin diqqətindən yayınmır.

Doktor Əliəkbər Vilayəti

...İndiyədək belə bir şəxsiyyət

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ۵۹۸ sayılı qətnaməsindən sonra, onu qəbul etdirmək məqsədilə dünyanın qüdrətli ölkələri tərəfindən bizə çoxlu təzyiqlər göstərilirdi. O zaman BMT-nin baş katibi Havyer Peres de Kuelyar bəzi müzakirələr üçün İrana gəldi. Onun proqramlarından biri, o zamankı prezident Ayətullah Xamenei ilə görüşmək idi. Görüşdən sonra Havyer mənə dedi: Sizin prezidentiniz hansı politologiya universitetində təhsil alıb? Mən dünyanın bir neçə mötəbər

səh:۷

universitetlərinin məzunuyam, politologiya doktoru adı almışam, otuz ildən artıqdır ki, siyasi işlərlə məşğulam və on ildir BMT-nin baş katibi vəzifəsində çalışıram. Bu vaxta qədər görüşmədiyim və danışmadığım prezidentlər və siyasi şəxsiyyətlər çox azdır, lakin eyni zamanda sizin prezidentiniz kimi siyasətçi və istedadlı şəxsiyyət görməmişəm

Əli Məhəmməd Bəşarəti

Elmi böyüklük

Prezidentlik dövründə Böyük Rəhbər həzrət Əli ibn Musa Rza (ə) konfransında çox geniş və əhatəli bir çıxış etdi. Ayətullah Məkarim Şirazi də orada idi. Konfransdan sonra Ayətullah Məkarim müqəddəs Məşhəddən Quma gəldi və öz xaric (ali ixtisas) dərində sözügedən məclisin əhəmiyyəti haqqında danışaraq, buyurdu: Bu konfransda çıxış edənlərdən biri də Ayətullah Xamenei idi. Onun çıxışı iki saat davam etdi. Onu dinləyənlər belə düşündülər ki, bütün işlərinə baxmayaraq, bu çıxışı hazırlamaq üçün .o, sanki iki ay heç bir işlə məşğul olmamışdır

Höccətül-İslam Əliəkbər Səmədi

Fəlsəfi mövzularda dərin məlumat

Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründən sonralar (təqribən 1987-ci ildə) tələbələrin təhsil vəziyyəti və dərs kitablarına görə çox nigaran idi. Ona görə də, yaxşı və münasib dərs vəsaitlərinin hazırlanması üçün Mədəniyyət İnkilabının Ali Şurasının sədri olaraq, bu məsələ ilə məşğul olmaq üçün bir komissiya yaratdı. O, iki həftədə

səh:1

bir dəfə bu komissiya ilə iclas keçirirdi. O zaman işlərinin çox ağır olmasına, müharibə və müdafiə məsələləri ilə məşğulluğuna baxmayaraq, çox ciddi şəkildə həmin məclislərdə iştirak edirdi. O zaman o, elmi müzakirələrdə elə bil elmi və nəzəri işlərdən başqa heç bir işlə məşğul deyildi. Bir gün müzakirə zamanı söhbət bir fəlsəfi məsələ üzərinə gəldi. İclasda fəlsəfə üzrə bir neçə mütəxəssis var idi. Onların fəlsəfi baxışları biri-birindən fərqlənirdi. O mövzu barəsində çox ciddi müzakirə baş verdi. Böyük Rəhbər öncədən heç bir hazırlığı və mütaliəsi olmadan müzakirəyə qoşuldu və çox mahir bir mütəxəssis kimi məsələni aydınlaşdırdı. Onun bu istedadı mənim təəccübümə səbəb oldu. Çünki bizə məlum idi ki, Məşhəd elm hövzəsində İslam fəlsəfəsi ilə məşğul olurlar. Amma həmin gün şahid olduq ki, Böyük Rəhbər nəinki belə məsələlərə diqqətlə yanaşır, hətta çox kamil surətdə fəlsəfi məsələlər haqda məlumatlıdır və onları çox dəqiq şəkildə anlayır. Bu hadisənin baş verdiyi zamana və onun tutduğu mövqeyə diqqət edərkən, bizim üçün çox böyük əhəmiyyət daşıdığına şahidi oluruq. Çünki ölkənin siyasi problemlərinin və müharibə məsələlərinin çox qızğın bir dövründə, təbii ki, Prezident elm və fəlsəfi məsələlərlə məşğul olmur. Lakin Böyük Rəhbər zərurət olduğu təqdirdə ciddi bir fəlsəfi məsələni araşdırır və bu araşdırmanı .çox gözəl şəkildə yerinə yetirir

Doktor Qulaməli Həddad Adil

Qəzet mütaliəsi

Böyük Rəhbər bütün məsələlərdən və bütün hadisələrdən xəbərdardır. Öz məsuliyyətinə müvafiq olaraq o, baş verən hadisələr haqda bəlkə də ən birinci

səh:9

məlumat əldə edən şəxslərdəndir. O, mətbuata və qəzetlərə diqqətlə yanaşır, onları diqqətlə nəzərdən keçirir. Onun üçün mətbuat və nəşrlərdən bir toplu hazırlanır və gündəlik bülleten şəklində təqdim olunur. Amma o, bunlarla kifayətlənmir, gündəlik çıxan qəzetlər vaxtı-vaxtında Böyük Rəhbərin stolu üstündə yerləşdirilir və o, çox maraqla oxuyur. Xüsusən də məqalələrin başlıqlarını diqqətlə nəzərdən keçirir. Bu məsələ təkcə qəzetlərə aid deyil. O, jurnalları da eyni şəkildə mütaliə edir

Ayətullah Xamenei çox işgüzar insandır. O, bir neçə dəfə mənə belə deyib: İyirmi dörd saatlıq sutka mənə bəs etmir

Höccətül-İslam Məhəmmədi Gülpayiqani

Roman mütaliəsi

Böyük Rəhbər öd kisəsini cərrahiyyə əməliyyatı elətdirmək üçün xəstəxanada yatırdı. Mən Höccətül-İslam Məhəmmədi Əli Zəm və bir neçə digər qələm əhli olan dostlarla onun görüşünə getdik. O görüşdə Ayətullah Xamenei bir neçə romanın adını çəkdi. Onların hamısını xəstəxanda müalicə olunan vaxt oxumuşdu. O kitablar bizim üçün yeni idi. Biz utandığımızdan başımızı aşağı salmışdıq. Amma eyni zamanda Böyük Rəhbərin istedadına, diqqətinə və mütaliyəyə olan həvəsinə heyran qalmışdıq. Mütaliyəyə olan həvəsdən əlavə, vaxtdan səmərəli istifadə, özü də xəstəlik vaxtı xəstəxanada belə bir rejim çox tərifəlayiqdir və bizim hamımız üçün dərsdir

Rza Rəhqozər

səh: 1

Kitab mütləsi

Həzrət Ayətullah Xamenei kitab mütləsində çox müstəsna şəxslərdəndir. O, kitab bazarına çıxan, ölkədə və xaricdə çap olunan kitabları alır, mütlə edir və araşdırır. Böyük Rəhbər Tehranın beynəlxalq kitab sərgisinə baxış keçirərkən tərcümə olunmuş xarici kitabları nəşr edən iranlı nəşirlərin köşkünə baxırdı. O, tərcümə olunmuş kitablar haqqında elə fikir bildirirdi və xarici müəlliflərin tərcümə olunmamış əsərlərini nəşirlərdən elə soruşurdu ki, bütün nəşirlər Böyük Rəhbərin bu dərin məlumatından, kitabşünaslıq sahəsindəki məlumatından vəcdə gəlirdilər. Kitaba belə bir baxış mənim üçün də çox gözəl, bəlkə də misilsiz idi

Höccətül-İslam Seyid Cavad Haşimi

Birgə mütlə

İslam Təbliğat Komitəsinin Ədəbiyyat bölməsinin təsisindən bir-iki il keçməsinə baxmayaraq, bu mərkəz müqəddəs müdafiə barəsində altmış üç kitab çap etdirmişdi. Bir gün mən bu altmış üç kitabı Böyük Rəhbərin yanına apardım. Onlara bir-bir baxdıqdan sonra üçünü götürüb o biriləri geri qaytardı və buyurdu: Bu üç cild yenidir, mən onları görməmişəm. Amma o biriləri oxumuşam. Təkcə özüm yox, onların bəzisini evdə uşaqlarla birgə oxumuşuq

Ayətullah Xameneinin mütləyə diqqəti o qədər yüksəkdir ki, bəzən kitabların haşiyəsinə çox zərif və maraqlı nöqtələr qeyd edir, hərdən bu qeydləri bizə verir və biz öz bölməmizdə onlardan istifadə edirik

Höccətül-İslam Məhəmməd Əli Zəm

Müharibə zamanı bir gün Böyük Rəhbər İmam qarnizonuna – Şirazın Fəcr diviziyasının yerləşdiyi mövqeyə gəldi. Ağanın söhbətindən sonra onunla birgə ordunun komandanlığının iqamətgahına getdik. Cəhrumun cümə imamı cənab Ayətullahi də orada idi. Ayətullah Xamenei onun əhvalını soruşdu və sonra buyurdu: Sizin Ayətullahi Larla qohumluğunuz varmı? O dedi: “Mənim babam olub”. Ağa buyurdu: Cənab Ayətullahi Lar elm hövzəsinin yüksək dərəcəli alimlərindən idi və çoxlu işlər görmüşdü. O, Rza xanın quldurluğu zamanı məşhur müctəhidlərdən idi və Rza xan hökuməti qarşısında bir hökumət yaratmışdı. Sonra o, Ayətullahi Ların həyatından maraqlı xatirələr danışmağa başladı və onu çox təriflədi. Cəhrumun cümə imamı o gün mənə dedi: “Ağanın buyurduğu bu sözlərin bəzisini biz bilmirdik”. Mənim üçün çox maraqlı idi ki, Böyük Rəhbər bu qədər diqqət və dərin məlumatı ilə böyükklərin həyatı və tarixi haqqında danışdı, elə sözlər deyirdi ki, onun nəvələrindən olan Cənab Ayətullahi üçün .də təzə idi

General Cəfər Əsədi

İkinci fəsil: Ləyaqət

İşarə

Vilayətin şərtləri mərcəi-təqlid şərtlərindən olduqca çox və ağırdır. Rəhbər fəqih olmaqdan əlavə müdiriyyətli, şücaətli, dünyanın və müsəlmanların vəziyyətindən .məlumatlı və zamanı tanıyan olmalıdır. Böyük Rəhbər bütün bu şərtlərə malikdir

Ayətullah Hüseyin Nuri Həmədani

Nümunəvi rəhbər

Böyük İran İslam Respublikasının rəhbəri həzrət Ayətullah Xamenei rəhbər, hakim, vəfalı, bayraqdar, siyasətçi və Quran ayəsinin real nümunəsidir. Zamanın bu ideal rəhbərinin izzət və əzəmətinin günbəgün artmasını daim Həzrət Haqqdan istəyirəm və ümidvaram ki, aləm və adəmin sahibi həmişə bu rəhbər və sərvərimi sağ və şad saxlayacaq.

Ayətullah Həsən Həsənzadə Amuli

Rəhbərin xüsusiyyətləri

Mən Rəhbər barəsində, Allah-taalanın ona bəxş etdiyi xüsusiyyətlər, ona lütf etdiyi səciyyətlər barəsində nəsə demək istəsəm, lazımi surətdə danışa bilmərəm. Amma bir neçə qısa cümlə ilə demək istəyirəm ki, o, fəqihliyi təqva ilə, qeyri-adi istedad və fərasəti səbir və dözümlə, idarəciliyi bəndəliklə, islami əsaslara və prinsiplərə tabe olmaqla, aydın və parlaq daxili fikrini uzaqqörənliklə, İslamın strateji mənafeələrini təyin etməklə, ehtiyatı şücaətlə, müxtəlif İslam elmlərindən faydalanmağı əsl məharət meyilləri ilə, özünə etimadı Allah-taalaya təvəkkül etməklə, səy, ciddilik, nizam-intizam və proqramlı hərəkəti İmam Mehdiyə (əc) və digər pak imamlara təvəssül etməklə, bir sözlə, idarəciliyin bütün şərtlərini və məziyyətlərini ibadət və ixlasla toplamışdır.

Ayətullah Misbah Yəzdi

Dini ekspertlərin seçimi

Dini ekspertlər məclisi səfa və səmimiyyətli bir fəzada səs çoxluğu ilə və dəlil əsasında parlaq elmi, fiqhi, siyasi

səh: ۱۳

və inqilabi keçmişə malik olan bir şəxsi İslam İnqilabının Rəhbəri vəzifəsinə seçdi. Bu məsələ İslam və İnqilabın qatı düşmənlərinin və bədxahlarının üzünə möhkəm bir sillə idi. Müctəhid, alim və dini ekspertlər məclisinin parlaq üzvlərindən bir qrupu, həzrət Əlinin (ə) rəhbər haqqında dediyi xüsusiyyətlərə əsasən, Ayətullah Xameneini ən .münasib namizəd bildilər. Mən onda bu ləyaqəti görürəm. O, bu məqama layiqdir

Ayətullah Cənnəti

Nurani sima

Ayətullah Xamenei rəhbər seçiləndən sonra bir gün onun görüşünə getdim. Böyük Rəhbərin üzündə qeyri-adi nuranilik gördüm. Görüşdən sonra Höccətül-İslam Musəvi Kaşaniyə dedim: “Əgər mümkünsə, icazə verin mən ağanı bir də görüm”. Cənab Musəvi bunun səbəbini soruşduqda belə cavab verdim: “Bu ağa mənim, Məşhədin Nəvvab mədrəsəsində birgə dərs oxuduğum ağa deyil. Mən onda, təsəvvürolunmaz .”dərəcədə böyük dəyişiklik hiss edirəm

Məncə, Ayətullah Xamenei bu inqilaba və İranın müsəlman xalqına rəhbərlik etmək üçün Allah tərəfindən təyin olunmuşdur. Bu əzəmət həmin gün Böyük Rəhbərin .simasında aydın görünürdü

Ayətullah Məhəmmədi Gilani

Ağaya səs

Allah-taalanın İran xalqına lütfələrindən biri o idi ki, İmam Xomeyninin (r) vəfatından dərhal sonra İslam ümmətinin rəhbəri məlum oldu. Allahın digər bir lütfü Ayətullah Xamenei kimi bir şəxsin bu məqama seçilməsi

səh: ۱۴

idi. Mən ilk məclisdə cənab Müntəziriyə səs vermədim. Amma cənab Xameneinin .seçilməsində arxayınlıqla və könül xoşluğu ilə ona səs verdim

Ayətullah Əhmədi Miyanəci

Onu görməyə ehtiyacım var

Mən Qumda mərhum Ayətullah Damadın dərsinə gedirdim. Bu dərstdə iştirak edənlərin hamısı yaşca məndən böyük idilər. O illərdə Böyük Rəhbər Məşəddən Quma gəldi və həmin dərstdə iştirak etdi. O, yaşca məndən cavan idi. Orada Böyük Rəhbərlə tanış oldum. O mənə çox yaxşı təsir bağışladı. Sonra birgə Kərbəlaya səfər etdik, bizim dostluğumuz daha da möhkəmləndi və sonrakı mübarizə dövründə bir-birimizə qardaş və dayaq olduq. Qırx ildən artıqdır ki, mən onunla səmimi dostam. İndi də əgər bir həftə Böyük Rəhbəri görməsəm, çatışmazlıq hiss edirəm. Hiss edirəm ki, mənim onu görməyə ehtiyacım var. Böyük Rəhbərdən yaşca böyük olmağıma baxmayaraq, .həmişə ondan bəhrələnirəm

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

!Cənab Xamenei

İmam Xomeyninin (r) vəfatından sonra Xibrə Məclisinin (mütəxəssis fəqihlər məclisi) .üzləri dərhal bir yerə toplaşib gələcək rəhbəri müəyyən etdilər

Öncə mərhum İmamın vəsiyyətnaməsi oxundu. İmam öz vəsiyyətində bu mühüm məqam üçün heç kimi təyin etməmişdi. Vəsiyyətnamə oxunduqdan sonra Xibrə Məclisi Rəhbər seçmək üçün müzakirəyə başladı. Müzakirə əsasən bundan ibarət idi ki, rəhbər bir nəfər

səh: ۱۵

olsun, yoxsa rəhbərlik şurası yaradılsın. Üzvlərin əksəriyyəti rəhbərlik şurasının tərəfdarı idilər və sonra şura üzvlərinin sayı – üç nəfər, beş nəfər, yaxud yeddi nəfər olması ətrafında müzakirələr başlandı

Xibrə Məclisinin sədri Ayətullah Mişkini idi. Lakin iclasları çox vaxt onun müavini cənab Haşimi Rəfsəncani idarə edirdi. Rəhbərlik şurası haqqında müzakirələrdən sonra cənab Haşimi dedi: Müzakirələr kifayətdir. İndi səsə qoyaq. Görək ölkənin bir rəhbəri olsun, yoxsa rəhbərlik şurası onu idarə etsin. Qeyd etdiyim kimi, müzakirələr artıq rəhbərlik şurası ətrafında, onun üzvlərinin sayı və kimliyi barəsində idi. Buna görə də, üzvlərin rəhbərlik şurasına səs vermələri gözlənilirdi. Nəhayət, vahid rəhbərliyin olması səs çoxluğu ilə qəbul olundu. Sonra kimin rəhbər olması məsələsi müzakirəyə çıxarıldı. Bu məsələnin müzakirəsində məclisdə səslər ucaldı ki, bu mövzu üzərində dayanmağa ehtiyac yoxdur – məlumdur ki, cənab Xamenei! Sonra məclisdə təkbir ...sədaları ucaldı

Həmin gün Xibrə Məclisinin bütün üzvləri hiss etdilər ki, bu, Allahın işi idi. Sonra səsvermə başlandı və Böyük Rəhbər Xibrə Məclisinin üzvlərinin böyük səs çoxluğu ilə seçildi

Ayətullah Məhəmmədəli Müvəhhidi Kirmani

Xomeyninin qardaşı

İmam Xomeyni (r) ilə mənim aram çox açıq idi. Mən problemləri heç bir müqəddiməsiz onunla müzakirə edirdim. Bir gün xüsusi olaraq onun yanına getdim və yenə də birbaşa rəhbərliyin namizədi və bəzi problemlər haqqında söhbət etdim. Həzrət İmam :orada mənə buyurdu

səh:۱۶

Siz çıxılmaz vəziyyətdə qalmayacaqsınız. Cənab Xamenei sizin aranızdadır. Məgər
!?özünüz bilmirsiniz

Bu söhbət həzrət İmamın ömrünün sonlarına aiddir. O günlər İmam, Böyük Rəhbər haqqında qardaş sözünü işlədirdi. Qətiyyətlə deyə bilərəm ki, bu təbir əbəs deyildi. Biz o günlər bu təbirlərdən Ayətullah Xameneinin rəhbərlik məsələsini başa düşürdük. İmam Xomeyninin (r) sözləri göstərirdi ki, o, Böyük Rəhbəri bu işə layiq bilir. Necə ki,
."Hacı Əhmədağaya da buyurmuşdu: Doğrudan da o, rəhbərliyə layiqdir

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

İmamın yerində

İmamın vəfatından sonra rəhbər təyin edilməsi əsas və həlledici məsələlərdən idi. Bu məsələ Allah-taalanın xüsusi lütfü ilə çox gözəl şəkildə həyata keçdi. Xibrə Məclisi çox diqqətlə şəraitin həssas olduğunu nəzərə alıb, düşmənlərə möhlət vermədi və çox tez bir zamanda bu barədə qərar qəbul etdi. Məclis Ayətullah Xameneiyə – İmamın mənəvi övladı və Onun təfəkkür tərzinə və düşüncələrinə kamil surətdə bələd olan bir .şəxsə səs verdi, İslam və İnqilabın düşmənlərini məyus etdi

İnsafla deməliyik ki, Xibrə Məclisi tərəfindən çox yerində və münasib bir qərar qəbul olundu. Böyük Rəhbər İnqilabın rəhbərliyi kürsüsünə oturduğu zamandan bu günə qədər İmamın tutduğu yolu çox böyük şücaət və rəşadətlə davam etdirir. O, Allahın fəzli ilə ağır rəhbərlik məsuliyyətinin öhdəsindən gəldi və İran millətinin qəlbini İmamın .dövründəki kimi arxayın etdi

Höccətül-İslam Məhəmmədtəqi Fəlsəfi

səh:17

Gözlənilmədən bir tərəfdən səs ucaldı ki, İmam rəhbərlik haqqında xüsusi bir şəxsə diqqət yetirib. Düzdü o, özünə canişin təyin etməyib, amma rəhbərliyin namizədi məsələsinə aid hadisələrdə, rəhbərliyin boşluğunda yaranan problemlər zamanı və məlum təəssüfedici hadisədə İmamla danışılıb. İmam belə buyurub: Siz çıxılmaz vəziyyətdə qalmayacaqsınız. Cənab Xamenei rəhbərlik üçün yaxşıdır

İmamın bu buyuruğuna iki-üç ədalətli şəxs şəhadət verir. Məsələ bitmişdir. Sanki İmam Xibrə Məclisindəndir və deyir: Nə oturmusunuz? Nə gözləyirsiniz? Cənab Xameneini seçin". Amma yox, bu mələklər idi. Onlar İmamın mesajını mələkut ...aləmindən Xibrə Məclisi üzvlərinin qulağına çatdırırdılar

Höccətül-İslam Məhəmmədcavad Höccəti Kirmani

Günəş bir neçə dəqiqə saçdı və getdi

Böyük Rəhbərin Qum şəhərinə səfərlərinin birində, o, Ayətullah Bəhaüddininin evinə gəldi və onunla görüşdü. Ertəsi gün mən bir neçə dostumla birgə o pak arifin yanına getdim və ondan soruşdum: "Dünən Böyük Rəhbər buraya gəlmişdi?" Həzrət Ayətullah Bəhaüddini cavabda buyurdu: Bəli, günəş bir neçə dəqiqə buraya saçdı və getdi. O, günəş kimi xeyir-bərəkət sahibidir

Bu, o parlaq arif və abidin Böyük Rəhbərə baxışı idi. O, bir məclisdə belə buyurmuşdu: Cənab Xameneiyə kömək etmək lazımdır. Ona kömək edin. Bizim baxışımız və sözümüz budur

Höccətül-İslam Hüseyin Heydəri Kaşani

Həzrət İmamın vəfatından sonra Xibrə Məclisi Ayətullah Xameneini rəhbər seçdi. Bu məsələ mənim üçün çox ağır idi. O gecə yuxuda gördüm ki, Cəmarana oxşar bir yerdəyəm, bütün alimlər və ölkənin adlı-sanlı şəxsləri camaat namazına düzülüb, İmamın gəlişini gözləyirlər. Həzrət İmam içəri daxil oldu və Böyük Rəhbərə çatdıqda əlini onun kürəyinə vurub buyurdu: Siz dayanın və namaz qılın". Sonra üzünü topluma çevirib dedi: "Bundan sonra mən və digərləri ona iqtida etməliyik

Höccətül-İslam Mirhüseyni

Layiq Rəhbər

Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründə Şimali Koreyaya səfər etdi. Bu səfər çox əhəmiyyətli səfər idi. Həzrət İmam bu səfəri televiziya izləyirdi. Koreya xalqının prezidentimizi qarşılamaı, onun çıxışları və Şimali Koreya böyükləri ilə söhbətləri Həzrət İmam üçün çox maraqlı idi. O, bu səfərin televiziya görüntülərini izləyərkən .”buyurdu: Doğrudan da o, (Ayətullah Xamenei) rəhbərliyə layiqdir

Ümmət imamının bu sözü Allah-taalanın ilahi və qeybi ilhamlarından qaynaqlanırdı. Bu .gün o doğrudan da ləyaqətli rəhbərdir

İmamın Rəhbərə münasibəti

Həzrət İmamın Ayətullah Xameneiyə çox böyük etimadı və məhəbbəti vardı, onu çox sevirdi. İmam dolayı danışmaz, sözlərini açıq deyərdi. Yadımdadır, cənab Xamenei səfərdən qayıtmışdı. Mən onunla birgə həzrət İmamın yanına getdim. İmam orada buyurdu: Sizin təyyarənizin hava limanında endiyini eşidəndə rahat oldum. Çünki o zaman qarışıqlıq dövrü idi və İmam bundan nigaran idi. İmamın bu təbiri mənim üçün .çox əhəmiyyətli idi. Bu, həzrət İmamın Böyük Rəhbərə olan münasibətini göstərirdi

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

Qəbul olunan və sevilən

Mələklərin hidayəti və Xibrə Məclisinin seçimi elə bir şəxsiyyətə ünvanlanmışdı ki, hamının ona çox səmimi məhəbbəti var. Onu təqva, irfan, ədəb, incəsənət, fikir, qələm və qılınc əhli kimi tanıyırlar. Ruhani, dini və siyasi məclislərdə olanlar bilirlər ki, siyasətçi ruhanilər və ruhani siyasətçilər arasında heç kim Ayətullah Xamenei qədər qəbul olunub sevilmir. O özünün fəzilət və üstünlüyü ilə nəinki tək cə ümumi camaat arasında, hətta yüksək elm, ədəbiyyat və incəsənət məclislərində nəzər sahibləri və siyasət adamları tərəfindən dərin istedadı, incə zövqü, ifrat və təfritdən uzaq düşüncəsi, gözəl niyyəti və uzaqqörənliyi ilə məşhurdur. Onun həmyaşid ruhaniləri onu Məşhəd, Nəcəf və Qumdakı tələbəlik dövründən dərs oxuyan, dindar, zövqlü, gözəl nitqli, xoşrəftar, istiqanlı və səmimi

bir tələbə kimi tanıyırlar. Danışığda və rəftarda onun istiqanlılığı elədir ki, dostları və tanışları bu könül oxşayan və gözəl səmimiyyətinə görə, onunla birgə olanda aram .olur, uzaq olanda kənardan ləzzət alırlar

Höccətül-İslam Məhəmmədcavad Höccəti Kirmani

!Elə bu Xamenei

Mən, cənab Ərdəbili, mühəndis Musəvi, Hacı Əhməd ağa və cənab Xamenei adətən həftədə bir dəfə birgə iclas keçirirdik. Hacı Əhməd ağanın növbəsi çatanda İmamla da görüşürdük. İmamın yanında keçirilən icaslardan biri rəhbərlik canişinliyinin ləğv edilməsindən sonraya təsadüf edirdi. Çox ağır bir iclas idi. Biz gələcək üçün nigarən idik. Buna görə də, istəyimizi imama bildirib dedik: “Bizim mühüm problemimiz budur ki, siz yaşa dolmusunuz və gələcək mərhələlər üçün bizim hazır olmağımız lazımdır. .”Sizə canişinlik üçün heç bir kimsəmiz yoxdur

İmam bir an fikrə getdi və sonra buyurdu: Necə yoxumuzdur?! Elə bu Xamenei! Bizim təsəvvürümüzdən əsla belə bir şey keçmirdi. Doğrudan da, təzə bir xəbər idi. Bu sözdən sonra iclas bitdi. Amma elə oradaca Böyük Rəhbər həzrət İmama dedi: Mən sizdən xahiş edirəm buradakılara deyəsiniz və vacib edəsiniz ki, bu sözlərinizi gizli saxlasınlar”. İmam da buyurdu: Cənablar bu mövzunu məhrəmanə saxlasınlar və heç bir yerdə danışmasınlar. Bu, mənim İmamdan Böyük Rəhbər haqqında eşitdiyim ən .dəyərli cümlə idi

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

səh:۲۱

Mən cənab Mühəqqiq Damad, Mömin, Təqdiri və Vafi ilə birgə Ayətullah Mürtəza Hairinin dərində iştirak edirdim. O, dərə bəzən iyirmi dəqiqə, bəzən də yarım saat gec başlayırdı. Ağanın dərə nə üçün gec başlaması bizim üçün aydın deyildi. Sonralar bildik ki, cənab Hairinin öz evində başqa bir elm məclisi var və o dərə təkcə bir nəfər üçündür. Ustada yaxın olanlar öyrəndilər ki, o şəxs Ayətullah Xameneidir. Cənab Hairi evində ona xaric (ali ixtisas) dərəsi verirdi. Cənab Təqdiri mənə dedi: Bir gün ustada dedim: “Siz bir nəfərdən ötrü bu qədər tələbənizi gecikdirirsiniz”. Cənab Hairi mənə .”dedi: “Seyid (yəni Ayətullah Xamenei) çox zəkaldır

Höccətül-İslam Seyid Məhəmmədtəqi Mühəssil Həmədəni

Fələstin Müqavimət Hərəkatını himayə məqsədilə ilk beynəlxalq konfrans keçirilirdi. 2001-ci ildə keçirilən bu konfrans İnqilabın böyük rəhbəri Ayətullah Xameneinin bəyanatı ilə açıldı. Çıxışını bitirib konfrans zalından ötüb-keçərkən Livan Hizbullah Təşkilatının baş katibi Seyid Həsən Nəsrullah yerindən qalxdı, özünü inqilab rəhbərinə çatdırıb onun əlini öpdü. Seyid Həsən Nəsrullahın ardınca Fələstin İslami Cihad Təşkilatının baş katibi Doktor Ramazan Abdullah da belə etdi. Sonra Həmasın siyasi şöbə sədri Xalid Məşəl və digərləri onlara qoşuldular. Onların hər biri inqilab rəhbərinə .öz məhəbbətlərini bildirir və ona təşəkkür edirdi

İki gün sonra Seyid Həsən Nəsrullahın görüşünə getdim. Onunla söhbət edərkən bu rəsmi iclasda inqilab

rəhbərinin qarşısında əyilib, onun əlini öpməsinin səbəbini soruşdum. O dedi: Mən bu işi məqsədli və eyni zamanda çox səmimiyyətlə yerinə yetirdim. Səbəbi bu idi ki, bu il beynəlxalq informasiya vasitələri məni ilin adamı adlandırmışdı və ərəb ölkələrində də ərəb dünyasının ən uğurlu rəhbəri statusunu vermişdilər. Mən bu adlardan sevinmirdim. Ona görə də bu mühüm iclasda, İslam hərəkatlarının başçılarının və İslam ölkələrinin siyasi şəxsiyyətlərinin iştirak etdiyi və səhnələrin bütün dünyada birbaşa yayımlandığı bir məclisdə bu işi gördüm ki, məni tanıyan bütün insanlara

”deyim: “Mən inqilab rəhbərinin əsgəriyəm

Seyid Həsən Nəsrullahın bu işi Böyük Rəhbərin əzəmətini göstərir: Livan Hizbullahı rəhbərinin bütün ərəb ölkələrinin başçılarının gözü qarşısında onun əlini ixlasla

öpməyə vadar edən bir əzəmət

Höccətül-İslam Məsih Mühaciri

Hərbi məsələlərə diqqət

Ayətullah Xameneinin hərbi məsələlərə diqqəti olduqca yüksəkdir. O hərbin bütün sahələrində – hətta taktika və kəşfiyyat məsələlərində çox dərin biliyə malikdir. Onun bir dini hökumət rəhbərinə lazım olan bütün sahələrdə yetkin idarəçiliyi var. Hərbi idarəçilik sahəsində də belədir. O, bu işdə böyük İslam Peyğəmbəri (s) və həzrət Əlinin (ə) ardıcılıdır. Bir çox məsələlər hərbi sahəyə aid olduğundan deyiləsi deyil. Yalnız mövzunun aydınlaşması üçün bunu deyə bilərəm: Həzrət İmamın ömrünün sonlarında cənab Haşimi Rəfsəncani Ali Baş Komandanın canişini idi. O, bir gün ümmət imamının yanına gedir. İmam ona deyir: “Biz hərbi məsələləri cənab

Xameneiyə tapşırma lıyq". Bu söz Böyük Rəhbərin hərbi sahədəki məharətinin və .diqqətinin göstəricisidir

Cənab Seyid Əli Ələmül-hüda

Üçüncü fəsil: Sadə yaşayış tərzi

Talonla ət

Ayətullah Xamenei prezident olarkən öz evində yalnız talonla verilən ətdən istifadə edirdi. O, həmin vaxt mənə buyurdu: Mən indiyə qədər bütün xalqa verilən talonla ətdən başqa ət almıram". Böyük Rəhbərin evinin yanacağı da talonla verilən yanacaqdır. Onun istifadə etdiyi təzə ət isə ağaya nəzir və yaxud da qurbanlıq adı ilə verilən ətdir. Onun yaşayış tərzi bu gün də məhrum və kasıb insanların yaşayışı .kimidir: çox sadə bir yaşayış tərzi. Bu həqiqətləri yazmaq və tarixdə saxlamaq lazımdır

Ayətullah Misbah Yəzdi

Köhnə stol və stul

Ağanın şəxsi həyatı olduqca sadədir. Bu sadəlik onun yaxınlarına da sirayət edib. Ağa və onun övladları dünya əhli deyillər, bu səbəbdən də məqam və mənəblərindən sui-istifadə etmirlər. Mən bu sadəliyi onların evində görmüşəm. Bir gün Böyük Rəhbər mənə öz kitabxanasına dəvət etdi. Mən orada çox köhnə bir stol gördüm, stolun yanında köhnə bir stul da vardı. Onların hər ikisi İslam İncilabının qələbəsindən qabaqkı dövrə aid idi. Böyük Rəhbər öz sadə kitabxanasında hələ də həmin stol və .stuldan istifadə edir

Ayətullah Seyid Mahmud Haşimi Şahrudi

Ağanın yaşayış tərzi

Böyük Rəhbər Ayətullah Xameneinin yaşayışı çox adi və ən aşağı səviyyədədir. O adətən cəmiyyətin sadə üzvləri kimi yaşayır. Biz onun yanına getdikdə ondan istədik ki, evinin içindən və yaşayış vəziyyətindən bir film hazırlamağa icazə versin. Qoy xalq öz rəhbərlərinin yaşayış tərziini görsün və bilsin ki, o necə yaşayır. Ağa buyurdu: Mənim yaşayış səviyyəmi göstərsəniz, qorxuram ki, çoxları inanmasın

Höccətül-İslam Seyid Əliəkbər Hüseyni

Xalçadan rahat palaz

Özümə vacib bilirəm ki, Ayətullah Xameneinin daxili yaşayış tərziinin çox sadə olduğuna şəhadət verim. Ona görə yox ki, inqilabımızın əziz rəhbərinin bu sözlərə ehtiyacı var. Ona görə ki, bu mühüm məsələni müsəlman və inqilabçı İran xalqına çatdırmağı özümə vacib bilirəm. Mən onun evinin içindən xəbərdaram. Böyük Rəhbərin süfrəsində bir növdən artıq yemək olmur. Otaqlara palaz döşənib. Bir gün onun evinə getdim. Oraya işlənmiş bir xalı da sərmışdilər. Xalı cod olduğundan palazın üstə oturdum

Höccətül-İslam Hacı Seyid Əhməd Xomeyni

Hamı ilə bir sırada

Mən o zaman İslam Şura Məclisinin üzvü idim. Yoldaşım uşaqlardan birini həkimə apardı və orada Böyük Rəhbərin xanımı ilə görüşdü. O da öz övladlarından birini

müalicə etdirmək üçün oraya gətirmişdi. Heç kim onun kimliyini bilmirdi. Növbə ağanın xanımına çatanda həkimin otağına getdi. Həkim uşağı müayinə edib nüsxə yazdı və xəstəsinin kim olduğunu sonadək bilmədi

Cənab Seyid Əliəkbər Tahai

Kiçik ev və sadə süfrə

Böyük Rəhbər İranşəhr rayonunda sürgündə olarkən bir otağı və mətbəxi olan kiçik bir evdə yaşayırdı. Həmin kiçik evdə uzaqdan–yaxından gələn çoxsaylı qonaqlara xidmət göstərilirdi. O günlərdə mənə də onunla görüş nəsb nail oldu. İranşəhrə getdim və ağanı ziyarət etdim. Gördüm ki, tək–tənhadır, işlərində ona kömək edən yoxdur. Qərara gəldim ki, bir neçə gün qalım və ona kömək edim. Mənim orada olduğum günlər ərzində onun və qonaqlarının xörəyi kartof, qayğanaq və yumurta .soyutmasından ibarət idi

Höccətül–İslam Seyid Əliəsğər Baqizadə

Velosiped lazım deyil

Təqribən ۱۹۸۶–cı il idi. Bir gün Böyük Rəhbər mənə dedi: Gedin Seyid İsmayıl meydanından uşaq üçün işlənmiş bir velosiped alın. Ora gedib çox axtardım. Gördüm ki, işlənmiş velosipedlərin qiyməti beş min tükəndən yuxarıdır. Məşhəddən də qiymət soruşdum, orada da belə idi. Digər tərəfdən də, ağanın uşaqları tez–tez mənə deyirdilər ki, cənab Rəcəbzadə, velosiped nə oldu? Ayətullah Xameneinin yanına gedib qiymətləri nəzərinə çatdırdıqda buyurdu: Yox, bu qiymətə velosiped almaq lazım .”deyil

Cənab Rəcəbzadə

səh:۲۶

Ağanın sadə yaşayışı

Böyük Rəhbərin bütün maddi imkanlardan istifadə etməyə haqqı çatdığı halda, onun şəxsi yaşayış səviyyəsi adi bir vətəndaşın yaşayış səviyyəsindən də aşağıdır. O, çox sadə və aşağı səviyyədə yaşamaqla yanaşı, həmişə dövlət məmurlarına belə deyir:

.Məişət məsələlərində diqqətli olun, israf etməyin

Ayətullah Xameneiyə görə, xalqı əməli surətdə sadə yaşayışa dəvət etmək lazımdır. Onun özü bu dəvətin önündə gedir. O, bəzi nikah əqdi mərasimlərində əqd oxunmazdan öncə təqribən on beş dəqiqə bəy və gəlini, həmçinin onların ailələrini qənaətə dəvət edir və buyurur: Artıq xərclər çəkməyin, israfa yol vermyin. Ağa özü də şəxsi yaşayışında eynilə belə rəftar edir. Ağanın övladları da belə yaşayırlar və onun

.kimi sadə həyat tərzini keçirirlər

Höccətül-İslam Məhəmmədi Gülpayiqani

Rəhbərlə şam yeməyi

Bir gün Böyük Rəhbərin evində idim. Söhbət uzandı, axşam oldu. Namazdan sonra o, mehribanlıqla buyurdu: Rəhim ağa, şam yeməyinə bizə qonaq olun. Mən bunu özümə böyük bir fəxr bilməklə yanaşı dedim: “Sizə zəhmət vermək fikrim yoxdur”. Böyük Rəhbər buyurdu: Yox, qalın, nə olsa birgə yeyəcəyik”. Süfrə açıldı və xörək gətirdilər.

.Gördüm ki, şam yeməyi sadə omletdən başqa bir şey deyil

Ordu generalı Seyid Rəhim Səfəvi

səh:17

Böyük Rəhbərin prezidentlik dövründə bir gün Höccətül-İslam cənab Purməhəmmədi ilə birgə Rəfsəncandan Tehrana gəldik və qərara gəldik ki, Ayətullah Xamenei ilə görüşək. Bu barədə ağaya xəbər verdilər, o da qəbul etdi. Ayətullah Xamenei ilə görüşdük. Şam yeməyində onunla olduq. Çox sadə bir süfrə açıldı. Bizim üçün kartof və yumurta gətirdilər. Əzəmətli Rəhbər buyurdu: Bizim bu axşamkı yeməyimiz kartof idi.

.Lakin sizin hörmətinizə görə dedim ki, bir neçə yumurta da artırınsızlar

Cənab Seyid Məhəmməd Siracadə

Yüngül şam yeməyi

Ayətullah Xameneinin prezidentlik dövrünün əvvəllərində bir gecə onunla görüşdüm. Söhbət uzandı. O, buyurdu: Şam yeməyinə bizimlə qal. Mən bu dəvətə sevindim. Çünki onun yanında daha artıq qalmaq imkanı əldə edirdim. Ağa sözünün davamında buyurdu: Mən bilmirəm şam yeməyinə nəyimiz var, ya da bizim ikimizə bəs edər, yoxsa yox. Hər halda, nə olsa, birgə yeyəcəyik. İş yerindən evə zəng vurdu. Ailəsi ilə söhbət etdi və dedi: Xanım, şam yeməyinə nəyimiz var? Həddad Adil də bizimlədir və mən demişəm nə olsa, birgə yeyəcəyik. Ayətullah Xameneinin cavablarından hiss etdim ki, evdə yalnız bir nəfər üçün şam yeməyi qalıb. Ağa buyurdu: Eybi yoxdur, nə .olsa, bizə göndərin. Bir qədər də pendir və qatıq yollayın

Təqribən on beş dəqiqə keçdikdən sonra bir boşqab sadə və bir kiçik kasada xuruş gətirdilər. Yanında bir qədər çörək, pendir və qatıq da vardı. Onları yarı böldük və birgə

yedik. Mən orada ürəyimdə, sonralar isə dilimdə min dəfə İslam inqilabı nemətinə görə Allah-taalaya şükür etmişəm. Şükür etmişəm ki, ölkəmizdə belə bir dəyişiklik yaranıb. İnqilabdan öncə – tağut, istibdad hökuməti zamanı nə qədər cah-cələla, dəbdəbəyə, rəyş-ışrətə yer verilirdi. Amma bu gün bizim prezidentimiz nə qədər sadə yaşayır

Ayətullah Xameneinin yaşayış tərzini indi də belədir. Onun bu qaydaları dəyişilməyib. Əgər o, xalqı qənaət etməyə çağırırsa, özü hamıdan əvvəl buna əməl edir

Doktor Qulaməli Həddad Adil

Mövqedən sui-istifadə etməmək

Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründə mənə bir eşitməli və maraqlı hadisə danışdı. O, buyurdu: Bir gün öz dəftərxanamda oturmuşdum. Telefon zəng çaldı. Dəstəyi götürdüm, anam idi. Onun gülüş səsini eşitdim. Səbəbini soruşduqda dedi: “Neçə gündür evdə heç bir şeyimiz yoxdur. Atanın da pulu qurtarıb

Bu, mənim üçün çox mühüm məsələ idi, ölkəmizin prezidentinin ata-anasının pulu və yeməyi yoxdur. Bu hadisə vilayət məqamının evində olan sadə yaşayış tərzindən xəbər verir. O, evdə çox sadə yaşayır. İndiyədək heç kim onun mövqeyindən sui-istifadə edə bilməyib. Millət üçün bundan böyük fəxr nə ola bilər ki, belə bir dəyərli şəxs onlara rəhbərlik edir

Höccətül-İslam Məsih Mühaciri

Nimdaş palazlar

Böyük Rəhbərin evində bir qədər köhnə palaz vardı. Onları yığıb satdıq və bir qədər də öz şəxsi malımdan

səh: ۲۹

üstünə pul qoyub, onların yerinə xalça aldıq. Palazları dəyişib xalçaları sərdikdən sonra ağa gəldi və buyurdu: Bunlar nədir? Dedim: “Palazları dəyişmişik”. Buyurdu: Səhv edib dəyişmişiniz, gedin həmin palazları gətirin. İsrar etməyi faydasız gördüm və çox çətinliklə gedib palazları tapdım, geri alıb evə sərdim; elə palazlar ki, sürtülməkdən .sapları çıxıb

General Şüştəri

Qənd və şəkər talonu

Ayətullah Xameneinin prezidentlik dövründə bir gün onun xanımı bizim evimizə gəldi və mənə dedi: Bizim qənd və şəkər talonumuz qurtarıb. Sizin qənd və şəkəriniz varsa, .”bizə bir qədər borc verin

Xanım Zəhra Rəhnəvərd

Palaz

İnqilabdan öncə dörd nəfər dostumla birgə Böyük Rəhbərin, evində təşkil etdiyi söhbət məclisinə getdim. Orada gördük ki, onun evinin münasib döşənəcəyi yoxdur. İki təzə xalça alıb ağanın evinə gətirdik və otaqlardakı köhnə döşənəcəklərin yerinə saldıq. Ayətullah Xamenei çıxış üçün otağa girdikdə xalçaları gördü, narahat oldu və bizə buyurdu: Bunlar mənim yaşayış tərzimə uyğun gəlmir. Yaxşı olardı ki, məsləhət edəydiniz və əgər bir şey gətirmək istəyirdinizsə, bir-iki palaz alıb gətirəydiniz. Biz xalçaları geri qaytarıb dörd palaz almalı olduq. Neçə il sonra da o palazların parçalarını .Böyük Rəhbərin otaqlarında görürdük. Onun evində yalnız bir xalça var

səh:۳۰

.Onu mən özüm otuz–qırx il qabaq almışam. İndi də həmin xalça ağanın otağına sərilib

Cənab Əhədiyan

Altı palaz macərası

İslam inqilabının qələbəsindən qabaq, bir gün Ayətullah Xamenei bizim evimizə təşrif buyurdu. O, gördü ki, bizim döşənəcəyimiz yoxdur. Bir müddət sonra bizim üçün iki ədəd palaz göndərdi. Sonra öyrəndik ki, o, öz evinin xalçasını satıb və onun pulu ilə altı ədəd palaz alıb – ikisini bizim üçün göndərib, ikisini də təzə ailə qurmuş və hələ evinin döşənəcəyi olmayan bir tələbəyə hədiyyə verib. İslam inqilabının qələbəsindən sonra o, prezident oldu və bu günə qədər cəmiyyətin rəhbəri vəzifəsindədir. Dəfələrlə onun .evinə getmişik, həmin palazlar yerindədir

Böyük Rəhbərin yaşayış tərzii inqilabdan öncəki kimi çox sadə və bərbəzəksizdir. O, öz şəxsi yaşayışını ən kasıb təbəqənin yaşayışı ilə uyğunlaşdırır. Halbuki, hər gün onun əmrilə milyardlarla pul başqalarının rifahı üçün sərf olunur. Amma onun özü heç vaxt .bu büdcədən şəxsi ehtiyacları üçün istifadə etmir

Höccətül-İslam Davudi

Bütün könüllülər kimi

Böyük Rəhbər sadə həyat tərzii yaşayır. O, buna gəncliyindən adət edib və İslam inqilabından sonra sadəliyini qoruyub saxlamışdır. Müharibənin əvvələrində o, Ali Müdafiə Şurasında həzrət İmamın (r) nümayəndəsi olarkən Dezful şəhərinə gəldi. O, .Əhvaza getmək istədi, amma onu aparmaq üçün heç bir nəqliyyat vasitəsi yox idi

səh:۳۱

Üzünü döyüşçülərə tutub dedi: Əhvaza gedən yoxdur?" O zaman mənim qardaşım Şəhid Hüseyin Ələmül-hüda Hacı Sadiq Ahəngəranla birgə Dezfulda idi. O, ağaya deyir: "Mən Əhvaza getmək istəyirəm". Böyük Rəhbər onun maşınına minir. Qardaşım Məşhəddə tələbəlil dövründən ağa ilə tanış idi. O, bilirdi ki, həzrət Ayətullah Xameneinin mədəsi xəstədir, buna görə də, bir qədər çörək, pendir və yumurta götürür. Onlar Əhvaz yolunda oturub bir qədər pendir-çörək yeyirlər və sonra öz yollarına davam edirlər. Hüseyin deyirdi: "Elə bil o, həzrət İmamın nümayəndəsi yox, sıradan bir insandır. Yeməkdən sonra bir yerdə Şuş şəhərindəki hərbi bazalardan birinə getdik. Oraya baxış keçirdi, sonra Əhvaza doğru hərəkət etdik. Onda çəkdiyimiz şəkil bu gün də qalır. O, bu gün də belə ruhiyyədədir: İslam inqilabının bütün keşikçiləri .kimi

Cənab Seyid Əli Ələmül-hüda

Hər yer qaranlıq idi

Müharibənin əvvəllərində bir gecə Dezful şəhərinin bir hərbi bölməsində Böyük Rəhbərlə iclas keçirirdik. İclas təxminən gecə saat on ikidə bitdi. Ayətullah Xamenei ilə birgə səngərdən çıxırdıq. Hər yer qaranlıq idi. Heç nə görünmürdü. Çox çətinliklə ayaqqabılarımızı tapdıq və qarnizonun qaranlıq sahəsində yola düşdük. O qaranlıqda hərəkət etmək çox çətin idi. Heç bir işıq görünmürdü. Digər tərəfdən, ehtiyatla hərəkət edirdik ki, çalaya düşməyə, qarşıda görünən bir işığı izləyirdik. Nəhayət, bir binaya çatdıq. Bir qrup döyüşçünün yatdığı böyük bir salona girdik. Mən, o zaman Tehranın cümə imamı olan Ayətullah Xamenei ilə birgə çoxlu axtarışdan sonra bir yorğan tapdıq .və həmin uşaqların arasında yatdıq

səh: ۳۲

Talon düyüsü bitib

Döyüş zamanı və döyüşdən sonra ağanın yaxın dostlarından və indi də onunla çox yaxın, səmimi münasibətə malik olan bir dostumuz mənə dedi: Ərzağın talonla olduğu vaxt ağa prezident idi. Bir gün o mənə buyurdu: Hüseyin, bizim talon müz bitib. Bizə bir .”qədər borc verin. Talon sünü aldıqdan sonra borcunuzu qaytararıq

Belə yaşayış tərzini ağanın zöhdündən və sadələyindən danışır. O, adi bir insan, ölkənin ən kasıb fərdləri kimi yaşayır. Dostlardan biri deyirdi: “Mən Böyük Rəhbərin evi üçün qalın bir döşənəcək almışdım. O, buyurdu: Bu döşənəcəyi apar. Qabaqkı nazik palazlar bizim üçün kifayətdir”. Böyük Rəhbər bu gün də belə yaşayır və həzrət Əlinin (ə) yolu .ilə gedir. Bu üslub bizim hamımız üçün dərsdir

Höccətül-İslam Seyid Əliəkbər Hüseyini

Siz də başqaları kimisiniz

Bir gün Cəmaranda minbərə çıxdım və Böyük Rəhbərin həyatından xatirələr danışdım. Çıxışdan sonra bir həkim mənə yaxınlaşdı və dedi: “Qoy mən də sənə bir xatirə danışım. Bir gün öz klinikamda oturmuşdum. Bir xanım öz övladı ilə mənim yanıma gəldi. Müayinədən sonra uşağın çöhrəsi mənə tanış gəldi. Rəhbərə çox oxşayırdı. Onun adını və familiyasını soruşdum. Cavabı eşitdikdə, o xanıma dedim: “Sizin Ayətullah Xamenei ilə qohumluğunuz var?” Dedi: “Bəli, amma siz heç kəsə

deməyin. Mən onun həyat yoldaşyam”. Bütün vücudumu heyrət bürüdü. Böyük Rəhbərin xanımına dedim: “Məgər sizin xüsusi həkiminiz yoxdur?” O, dedi: “Xeyr. Ağa belə işlərə icazə vermir. O deyir ki, siz də digər insanlar kimi xəstəxana növbələrində .gözləyib həkimlərə müraciət etməlisiniz

Mən bu xatirəni Cəmaranda bir həkimin dilindən eşitdim. O həkim haqqında bütün məlumatları götürmüşəm. Bunula belə daha artıq araşdırdım. Ayətullah Misbahdan da soruşdum. O da bu məsələni təsdiq etdi. Bu, Ayətullah Xameneinin yaşayış tərzidir. Bu .əzəmət məni Böyük Rəhbərə aşiq etmişdir

Höccətül-İslam Əhədi

Sapı çıxmış xalça

Ağa rəhbərliyinin ilk illərində cərrahiyyə əməliyyatı olunmalı oldu. O, xəstəlik müddətini evdə keçirdi. Bir gün bizi qəbul etdi. Görüş onun qonaq otağında baş tutdu. Mən otağa girəndə onun ab-havası və otaqda olan əşyalar diqqətimi cəlb etdi. Çox təsirləndim. Oradakı əşyalar cəmiyyətin kasıb təbəqəsinə münasib həddə idi. Qonaq otağının döşənəcəyi sapı çıxmış bir xalça idi. Onun bir gülü də görünmürdü. O xalça da həyat yoldaşının cehizi idi. Otağın digər əşyaları da beləcə adi idi: cəmiyyətin orta səviyyədə .yaşayan təbəqəsindən də aşağı

General Məhəmmədbağır Zülqədər

Çox sadə həyat tərzü

Biz həmişə çalışırıq ki, adi camaat kimi yaşayaq; cəmiyyətin üçüncü və dördüncü“ təbəqəsi kimi. Hədislərdə

səh:۳۴

göstərilib ki, rəhbərlər iqtisadi cəhətdən aşağı səviyyədə olan insanlar kimi yaşamaladırlar ki, onların dərini anlasınlar. Həm rəhbər onları başa düşsün, həm də xalq ümidvar olsun ki, onların rəhbəri onlar kimi yaşayır. Çox sadə yaşayışımız var, .”buna razıyıq və qane oluruq

(Xanım Hüseyini (Böyük Rəhbərin qızı

Elektrik samovarı və məsləhət

Ayətullah Xamenei öz prezidentlik dövründə bir gün mənə dedi: Mənim üçün bir samovar al. Mən də Tehran bazarına getdim və çox əziyyətdən sonra onlar üçün dövlət qiymətinə elektrik samovarı aldım. Ertəsi gün Böyük Rəhbər mənə buyurdu: Samovarı geri qaytar. Mən dedim: “Ağa, mən bu elektrik samovarını dövlət qiymətinə almaq üçün çox axtarmışam. O, buyurdu: Gedin neft samovarı alın. Döyüş şəraitində elektrik enerjisi həyati əhəmiyyət daşıyır. Bizim belə bir samovar işlətməyimiz .məsləhət deyil

Cənab Rəcəbzadə

Dördüncü fəsil: Mənəviyyat və irfan

Mənəvi yüksəliş

Böyük Rəhbərin ictimai işlərdə olan böyük məsuliyyətləri heç zaman onun mənəvi yüksəlişinə mane olmur. O, rəhbərlik məqamında ən gərgin xidməti zamanı belə ibadət və təvəssülündən qalmır. Böyük Rəhbər rəhbərlikdən qabaq da bu xarakterdə idi. Siyasi və ictimai fəaliyyətlər bəzən mənəvi və ibadi məsələlər yolunda maneə törədir. Amma Ayətullah Xameneinin həyatında bu

səh: ۳۵

sahədə olan yüksəliş diqqət çəkir. O, gündəlik mənəvi proqramlarından, gecə ibadətlərindən əlavə, bəzən İmam Rzanın (ə) hərəminə gedir, bəzən gecə yarısı Cəmkəranda İmam Mehdi (əc) eşqi ilə yanır. O, heç zaman Allah övliyalarına təvəssülə, insan ruhunun və qəlbinin səfasına bais olan ibadətlərə fasilə vermir. O, Rəbbinin dərğahında bu hüzuru və arifanə ibadətləri çətin rəhbərlik vəzifələrinin yerinə yetirilməsində nəinki sədd bilmir, hətta bu ibadətləri xidmət sahəsində .müvəffəqiyyətlərin açarı sayır

Biz onu Allahın cəmiyyətə lütfü bilirik. Cəmkəran çox gecələr ağaya məkan olub. Camaat da şanlı rəhbərlərinin ibadətlərinə şahid olublar. Çox günlər Böyük Rəhbər ibadət halında İmam Əli ibn Musa Rzanın (ə) eşqində yanıb və müridlər bu halın həsrəti ilə böyük Allahdan belə bir hüzur diləyiblər

Ayətullah Misbah Yəzdi

İbadət

İbadət zamanı Böyük Rəhbərin halı qeyri-adi olur. O, namaz zamanı elə həyəcanlı və diqqətli olur ki, onun arxasında namaz qılan şəxs vəsfəgəlməz mənəvi hal yaşayır. Mən iki dəfə bu halı hiss etmişəm: Bir dəfə İmam Xomeyninin arxasında Qum şəhərində namazda, digər dəfə Məscidül-həramda Həcərül-əsvədlə Məqam arasında ibadətdə. Bu hal mübarək ramazan ayında qeyri-adi olur. O, il ərzində Allah-taalanın dərğahına çoxlu dua və minacat edir, mübarək ayda isə bu raz-niyazlar olduqca artır. Böyük Rəhbərin Şəbaniyyə salavatı (şəban ayının salavatı) zamanı ruhani halı görməlidir. O, olduqca mətanətlə və özünəməxsus xüsusi həya ilə dua oxuyur və bunu başqalarına da tövsiyə edir. Böyük Rəhbər sutka

ərzində cəmi dörd saat yatır. Qalan vaxtını ibadətə və rəhbərlik vəzifələrini yerinə yetirməyə sərf edir. Ağa Quma səfərdə işlərinin həcmnin çoxluğuna baxmayaraq, Cəmkəran məscidinə getdi və səhərə qədər o məsciddə ibadətlə məşğul oldu. O, Tehranda da hər gecə saat ۰۳:۳۰ dəqiqədən sübhə qədər ibadətlə məşğul olur. Onun .bu mənəviyyəti və ibadəti bizim hamımız üçün dərs və örnəkdir

Höccətül-İslam Musəvi Kaşani

İlk vaxtda namaz

Ayətullah Xameneinin İslam İnqilabının rəhbərliyinə seçilməsindən hələ iyirmi dörd saat keçməmişdi ki, mənə onunla xüsusi görüş verdilər. Görüş saat on ikiyə iyirmi dəqiqə qalmış onun dəftərxanasında olmalı idi. Mən bir qədər tez getdim. Dəstəmaz da almışdım ki, ilk vaxt namaza hazır olum. Zöhr azanına beş dəqiqə qalırdı; gördüm ki, ağa səccadəsini sərrib. Namaz vaxtı çatdıqda Böyük Rəhbər səccadəyə tərəf getdi və namazını ilk vaxtda mərhum İmamın dövründə olduğu kimi, camaatla qıldıq. Mən o gün həzrət İmamın namazın ilk vaxtına olan dərin inamını Böyük Rəhbərin .davranışında müşahidə etdim

Şəhid marşal Əli Səyyad Şirazi

İstisna insan

Höccətiyyə mədrəsəsində onunla bir otaqda qalırıdım. Böyük Rəhbərin gecə ibadətləri elə cavanlıq dövründən xüsusi halda olardı. Hər gün sübh azanı vaxtı o, Höccətiyyə .mədrəsəsinin qapısında uca səslə azan verirdi

səh:۳۷

Onunla birlikdə Cəmkərana getdikdə Böyük Rəhbəri istisna bir insan kimi gördüm. Onun həzrət İmam Mehdiyə (əc) xüsusi diqqət və məhəbbəti var. Bəlkə də çoxları düşünürülər ki, həzrət İmamdan sonra rəhbərlik ona keçdi. Amma mənəcə o, Allahın .bu günlər üçün saxladığı nemətidir

Höccətül-İslam Təvəssüli

Raz-niyaz

Əzəmətli Rəhbərin sabit proqramlarından biri sübh azanına ən azı bir saat qalmış yuxudan oyanmaq və azana qədər gecə ibadətləri ilə məşğul olmaqdır. Sonra sübh namazını qılır, namazdan sonra dağa çıxmaq proqramı olsa gedir, olmasa bir qədər .istirahət edir və adəti üzrə səhər saat səkkizdə işə başlayır

Onun işi bir neçə istiqamətdədir: O, bəzən yüksək rütbəli məmurlarla və zabitlərlə görüşür. Onlar gəlib öz işləri haqqında Böyük Rəhbəri məlumatlandırır, o da lazımi göstərişlər verir. Bu proqramlar adətən günortaya qədər uzanır. Sonra zöhr namazına növbə çatır. Onun üstünlüklərindən biri budur ki, bütün namazlarını camaatla əda edir. Hətta sübh namazını da. Sübh namazını mənzilində camaatla qılır. Onun zöhr namazı görüşə gələnlər və həmçinin dəftərxanasındakı işçilərlə qılır. Bəzən Böyük Rəhbəri çox sevən bəzi şəxsiyyət və alimlər namazlarını onunla qılmaq istədiklərindən dəftərxanaya gəlir və camaat namazını onun arxasında qılırlar. Zöhr namazı qıldıqdan sonra nahar yeməyi və istirahət üçün evinə gedir. Onun günortadan sonrakı işləri saat ۱۶:۰۰-da başlayır və axşam namazına qədər çəkir. Axşam namazını

səh:۳۸

camaatla qılır və gecə istirahətə qədər vaxtını mütaliə ilə, xəbərləri izləməklə və .ailəsinin yanında keçirir

Höccətül-İslam Məhəmmədi Gülpayiqani

Namazda vüqar

Mən də Böyük Rəhbərlə birgə İranşəhr şəhərində sürgündə idim. Müxtəlif şəhərlərdən sadə insanlar və ruhanilər görüşümüzdə gəlirdilər. Bir dəfə namaz vaxtı çatdı. Hamımız camaat namazına hazırlaşdıq. Ayətullah Xamenei camaat imamı kimi namaz qılanların qarşısında dayandı və namaza başladı. Bu zaman bir çəpiş içəri daxil oldu və camaatın qarşısında atılıb-düşməyə başladı. Hamımızı güldürdü. Namazını vüqarla və aram şəkildə sona çatdıran yeganə şəxs ağa idi. Namazdan sonra ondan soruşduq: “Siz necə özünüzü ələ aldınız və gülmədiniz?” O, buyurdu: Mən çəpişin gəlişini ümumiyyətlə .hiss etmədim

O, namazda Rəbbi ilə raz-niyaza nə qədər məşğul idi ki, ümumiyyətlə çəpişi görməmişdi. Bu, olduqca əhəmiyyətlidir. Biz gərək ağanın namazından və diqqətindən .ibrət götürək

Höccətül-İslam Raşid Yəzdi

Göz yaşları içində Quran qiraəti

Müharibə zamanı Böyük Rəhbərlə birgə ۲۵-ci Kərbəla diviziyası istiqamətində gedirdik. Yolda sürücü maşının radiosunu qoşdu. Radioda Qurani-kərimin ayələri tilavət olunurdu. Bir neçə ayə oxunduqdan sonra Ayətullah Xamenei də onunla birgə zümrümə etməyə başladı. Quran ayələrini radio ilə birgə oxuyur və ağlayırdı. O, boynuna

səh:۳۹

saldığı şalın (çəfiyənin) ucu ilə gözünün yaşını silirdi. Mən o gün ondan çox böyük dərs öyrəndim və bu səhnəni görməklə çox ürəkləndim. Bundan böyük fəxr nə ola bilər ki, .bu qəbil insanlar bizim hidayətçilərimiz və komandanlarımızdır

General Mürtəza Qurbani

Namaza əhəmiyyət vermək

Ayətullah Xameneinin bütün rəftar və hərəkətləri bizə mənəviyyat dərsi idi. Ölkə prezidentinin heç bir hay-küysüz səngərlərə, diviziyalara və qərargahlara gəlməsinin özü bizim üçün təvazökarlıq dərsi idi. Bu dərslə yanaşı onlarla, bəlkə də yüzlərlə başqa .dərslər də öyrənmişik

Bir gün Xürrəmşəhrin arxasında, həzrət İmam Rza (ə) diviziyasının qərargahında idik. Düşmən çox təzyiq göstərirdi. Hava da olduqca isti idi. Zöhr azanının səsi bizi namaza dəvət etdi. Böyük Rəhbər qərargahda idi. Hamı öz komandanının imamlığı ilə camaat namazı qılmağa hazırlaşdı. Məsciddə namaz qılmaq üçün yer yox idi. Ağa bayıra çıxdı və isti havada bir palaz sərib namaz qılmağa başladı. Uşaqların hamısı xüsusi şövqlə Böyük Rəhbərə iqtida etdilər. Hava o qədər isti idi ki, alınlarımızı səcdə zamanı möhürün üzərinə qoyduqda istiliyindən ona yapışırdı. Havanın istiliyi və düşmənin təzyiqləri heç vaxt namazı ilk vaxtda və camaatla qılmağa mane olmadı. Bu, Böyük .Rəhbər tərəfindən namaza verilən əhəmiyyətdir

General Şüştəri

səh:۴۰

Təberrük ayranı

Müharibə zamanı Böyük Rəhbər əl-Qədir briqadasına getdi. Mən də onun yanında idim. O, Yəzd vilayəti döyüşçülərinin arasında çıxış etdi və sonra biz komandanlığın səngərinə yola düşdük

Naharı səngərdə yedik. Çox böyük və əxlaqlı şəxsiyyətlərdən olan Ayətullah Seyid Ruhullah Xatəmi də orada idi. O, çox qocalmışdı. Özünün titrək əlləri ilə böyük bir kasanı götürdü, içinə bir qədər qatıq töküb ayran düzəltməyə başladı. Ayran hazır olduqda, kasanı Böyük Rəhbərin yanına gətirdi və dedi: “Ağa, ayranı sizin üçün düzəltmişəm”. Ayətullah Xamenei buyurdu: “Böyük zəhmət çəkmisiniz, özünüz meyl edin”. Ayətullah Seyid Ruhullah Xatəmi dedi: “Mən bu ayranı sizin üçün düzəltmişəm, əvvəl gərək siz içəsiniz, siz buyurun için, sonra mən onun artığından təberrük məqsədi ilə içəcəyəm

Böyük Rəhbər kasanı almaq istədi, Ayətullah Xatəmi buyurdu: “Yox, mən istəyirəm sizə öz əllərimlə ayran verim”. O, öz titrək əlləri ilə kasanı saxladı və ağa ayrandan içdi. Böyük Rəhbər içdikdən sonra Ayətullah Seyid Ruhullah Xatəmi kasanı yerə qoydu, onu qarışdırdı və sonra dodaqlarını Rəhbərin içdiyi yerdən dayayıb, ayran içməyə başladı

Höccətül-İslam Zünnur

Gecə ibadəti

Böyük Rəhbərin xüsusiyyətlərindən biri gecələr ibadət etməkdir. Sakit gecələr Ayətullah Xameneinin Allahla minacatının və raz-niyazının şahididir. Gecə ibadətləri

ağanın prezidentlik dövründən onun həyatına xüsusi rəng verib

Böyük Rəhbər bir dəfə Suriyaya səfər etdi. O, səhər saat 10:00-də Suriyanın sabiq prezidenti Hafiz Əsədlə görüşəcəkdi. Hafiz Əsəd Böyük Rəhbərdən soruşdu: “Gecə yaxşı yata bildinizmi?” O elə bilirdi ki, Ayətullah Xamenei də digər hökumət başçıları kimi saatlarla istirahət edir. Böyük Rəhbər ona buyurdu: “Mən yeddi saatdır oyağam

Allah adamları həmişə belədirlər, məhpublarına olan eşqləri və gecə yarısının göz yaşları onlar üçün ən yaxşı istirahətdir

General Məhəmməd Şirazi

Mətin və vüqarlı şəxsiyyət

Ayətullah Şübeyri Zəncaninin qardaşı Hacı ağa İbrahim Zəncaninin Böyük Rəhbərlə yaxın münasibəti var idi. Onlar hələ inqilabdan qabaq dost idilər. Təqribən ۳۵ il bundan əvvəl mən onun vasitəsilə Ayətullah Xamenei ilə tanış olmuşam. O zaman mən ağanın vücudunda xüsusi bir əzəmət və vüqar duyurdum. O çox mətanətli və ciddi adam idi. Müslim ibn Əqilin şəhidlik gecəsi onunla birgə Məşhədin Nəvvab mədrəsəsində idik. O buyurdu: “Yaxşı olar ki, bu gecə həzrət Müslimə təvəssül edək”. Biz ۱۰-۱۲ nəfər idik. Ağa dostlarımızın birinə dedi: “Yaxşı olar ki, siz minbərə qalxasınız, biz də təvəssül edək”

O gecə çox rəvnəqli bir məclis təşkil olundu. Mən o zamandan Ayətullah Xameneiyə vuruldum. O, gənclik dövründən qeyri-adi rəftara malik idi. O günlərdə də biz ondan alicənablığa zidd bir hərəkət görə bilmədik

Höccətül-İslam Mütəməssiki

səh:۴۲

Böyük Rəhbərlə olan bütün görüşlərimdə onun təvazökarlığını kamil surətdə hiss etmişəm. Bir gün Vəliyyi-fəqihin İnkilab Keşikçiləri Korpusundakı nümayəndəsini təyin etmək üçün onunla söhbət etdim və bu məsuliyyətli işə seçdiyim namizəd haqqında məlumat verdim. O buyurdu: “Əgər mənim şəxsi fikrimi bilmək istəyirsinizsə, mən bu şəxsi məsləhət görmürəm”. Sonra onun səbəbini dedi. Daha sonra bu məsələ ilə bağlı .”yazdığı məktubun aşağısında belə qeyd etdi: “Yenə də seçim sizindir

Mən belə rəftara görə doğrudan da xəcalət çəkdim. Rəhbərin bu təvazökarlığının qarşısında nə deyəcəyimi bilmirdim. Mən onun əmri ilə İnkilab Keşikçiləri Korpusuna .gəlmişəm, indi ağa buyurur ki, mənim fikirim belədir, amma seçim sizindir

Mən ona dedim: “Bizim bütün ixtiyarımız sizin əlinizdədir. Siz əmr edin, mən də yerinə .”yetirim

Heç şübhəsiz, rəhbərlik vəzifəsinin onun üçün heç bir dəyəri yoxdur. O bir dəfə Xibrə Məclisində görüşdə buyurmuşdu: “Mənim ruhiyyəmə Qumda tələbəlik dövrünün ruhiyyəsidir”. Doğrudan da elədir. Böyük Rəhbərin Feyziyyə mədrəsəsinin otağında olan ruhiyyəsini mən bu gün də onda duyuram. Mən bütün vücudumla buna əminəm. .O, rəhbərlik vəzifəsini yalnız və yalnız məsuliyyət olaraq qəbul edib

Ayətullah Məhəmmədəli Müvəhhidi Kirmani

Mən sizlərdən biriyəm

Böyük Rəhbərin təvazökarlığı və insanlarla rəftarı onun müxtəlif məntəqələrə olan səfərlərində aydın görünür. O, özü ilə xalq arasında heç bir fərq qoymur, camaatla çox istiqanlı rəftar edir. O buyurub: “Padşahlar özlərindən əfsanəvi və toxunulmaz bir sima düzəltmişdilər, sanki camaatın onlara yaxınlaşması mümkün deyil və onlar digər insanlardan üstündürlər. Mən bu səfərlərdə həmin bütü qırmaq istəyirəm. İstəyirəm xalqa deyim ki, mən də sizin kimi, sizlərdən biriyəm, siz mənimlə görüşə bilərsiniz, .”danışa bilərsiniz

Ağanın həmin səfərlərinin, prezidentlik və rəhbərlik dövründə müxtəlif insanlarla rəftarlarının səbəbindən bu gün xalqla onun arasında sıx birlik yaranmışdır. Ayətullah Xamenei digər insanlar kimi yaşayır, onlarla qaynayıb–qarışır. Xalq da səfərlər zamanı .göstərib ki, öz rəhbərini dərin məhəbbətlə sevir

Höccətül–İslam Əhməd Mərvi

Tənqidi qəbul etmək

Zeynəb Nurizad adlı 17 yaşlı tehranlı bir qız Böyük Rəhbərə məktubunda yazırdı: “Müqəddəs Qüds günü (xütbə zamanı) bir kişi ayağa qalxdı. Deyəsən sizə məktubu vardı və siz (mənim fikirimcə...) onu minlərlə insanın gözü qarşısında alçaltdınız”. O, məktubunda Ayətullah Xameneidən istəmişdi ki, bu məsələyə aydınlıq gətirsin. Böyük Rəhbər təvazökarlıqla o cavan qızın cavabında yazır: “Əziz qızım! Sənin tənqidinə çox sevindim, təşəkkür edirəm. Ümüdvaram ki, Allah–taala bizim hamımızı bağışlasın, az olmayan kiçik və böyük günahlarımızdan keçsin. Mən sizin dediyiniz məsələ ilə

bağlı özümü müdafiə etmirəm, bəzən danışan öz sözünün acılığını dinləyən qədər hiss etmir. Belə yerlərdə hamımız Allah-taaladan istəməliyik ki, o danışanı agah və islah etsin, mümkünsə nöqsanları ona deyilsin. Allah-taaladan sizə uğur diləyirəm

Bu, vilayət məqamının öz övladları ilə və gənclərlə rəftarıdır. İnsan bu böyüklükdən və Onun tənqidi qəbul etməsindən nə qədər ləzzət alır

Cənab Seyid Əli Müqəddəm

Təvazökarlıq və rəhbərlik

Höccətül-İslam cənab Hadi Mərvi ilə birgə prezident aparatına getdik. O zaman Ayətullah Xamenei İran İslam Respublikasının prezidenti idi. Onun iş otağına daxil olduq. Stolunun arxasında oturmuşdu, məni görüb ayağa qalxdı və qarşılamağa gəldi

Ağanın rəftarından xəcalət çəkdim. Bir neçə il qabaq o, Rəfsəncanda mənim qonağım olmuşdu və indi gedirdim ki, onu görməklə yeni ruhiyyə əldə edim. Haraya gedirdim? Ölkənin ikinci şəxsiyyətinin görüşünə. Mən onda eynilə inqilabdan qabaqkı təbliğ dövrünün təvazökarlığını gördüm. Rəftarında heç bir dəyişiklik yaranmamışdı. Allah-taala bizə böyük bir lütf edib, belə bir şanlı şəxsiyyəti bizə rəhbər qərar verib. Biz o əziz rəhbərdən dərs almaqla kamala doğru getməliyik

Cənab Əsədullah Şirazi

(Şəhid Höccətül-İslam Hacı Şeyx Abbas Şirazinin atası)

səh: ۴۵

Bölgələrə səfərləri zamanı Ayətullah Xameneinin çoxlu rəngarəng proqramları olur. Bu proqramlardan biri ۲۰۰۰-ci ildə Ərdəbil vilayətinə səfəri zamanı vilayətin sənət adamları ilə keçirilən toplantı idi. Bu toplantıda çoxlu yazıçı, incəsənət xadimi, şair və s. şəxsiyyətlər iştirak edirdi. Ərdəbil vilayətinin şairləri ağanın mədhinə yazdıqları şeirləri oxudular. Şeirlər çox gözəl, həqiqətən də, İslam inqilabının şanlı və böyük rəhbərinə layiq idi. Toplantının sonunda Ayətullah Xamenei bütün şairlərə təşəkkür etdi və buyurdu: “Şeirlər çox gözəl idi, amma bir eybi var idi. O da budur ki, mənim mədhimdə .”yazılıb

.Bu söz Böyük Rəhbərin ixlasına, təvazökarlığına və mənəvi əzəmətinə dəlidir

General Məhəmməd Şirazi

Xüsusi təvazökarlıq

Səfərlərin birində Böyük Rəhbər çıxışından sonra mərasimin təşkil olunduğu salondan çıxırdı. Çoxlu könüllü – bəsic ağanı əhatəyə almışdı. Qəfildən gördük ki, o, yerə oturdu. Səbəbini bilmədik. Özümüzü ora çatdıranda gördük ki, bir əlili xərəkdə ağanın görüşünə gətiriblər. Ağa o əlil qardaşı görüb dərhal yerə oturdu və bir müddət onunla .söhbət etdi, ona nəvaziş göstərdi

O, torpağın üzərində oturub, əlillə söhbət edirdi. Onun inqilab əlili qarşısındakı təvazökarlığı hamını öz təsiri altına salmışdı; mən o yerdə arzu etdim ki, kaş mən də .bir əlil olaydım və beləcə Böyük Rəhbər tərəfindən qayğı və mərhəmət görəydim

General Hicazi

O zaman prezident olan Böyük Rəhbər incəsənət sarayının açılışına qatılmalı idi. Şəhid övladım Abbas Şirazi bir zaman İslami Təbliğat Komitəsinin sədr müavini idi. O mənə .”dedi: “Rəfsəncan səfərini təxirə sal, açılışda iştirak et və Ayətullah Xamenei ilə görüş

Deyilən gün çatdı, mən o mərasimdə iştirak etdim. Böyük Rəhbər orada olduğumu bilən kimi məni yanına çağırdı. Onun yanına çatıb əlini öpdüm. Ağa oğlum Abbasa buyurdu: “Cənab Şirazi, elə bilmə mən sənə görə atanla dostam, bizim dostluğumuz .”illərlə qabağa aiddir. Mən bir vaxtlar sizin evinizdə, sizin süfrənizdə oturdum

Ayətullah Xameneinin bu rəftarı mənim üçün gözlənilməz idi. O, prezidentlik .zamanında Rəfsəncanda olduğu günlərdəkindən heç də fərqlənmirdi

Cənab Əsədullah Şirazi

Altıncı fəsil: Şəhid ailələrinə qayğı

Şəhid ailələri ilə görüş

Böyük Rəhbərin sabit proqramlarından biri şəhid ailələri ilə görüşdür. Bu görüşlər o qədər dəqiq nizamlanır ki, Rəhbər evə daxil olana qədər ev sahibi xəbərsiz olur. Böyük Rəhbər adətən, görüş gecələrində ۳-۵ ailəyə baş çəkir. Şəhid ailələri adətən, şəhərin uzaq yerlərində və kiçik küçələrdə yaşayanlardan seçilir. Hər bir evdə ən azı yarım saat oturur. Bu görüş məclisi maraqlı olur. O oturduqdan sonra şəhidin fotosunu istəyir, ona baxır və yaxınlarından harada, necə şəhid olduğunu soruşur. Şəhidin valideynləri hər biri ayrı-ayrılıqda qayğı və

məhəbbət görürlər. Əgər şəhidin kiçik övladı olsa, onu dizi üstündə oturdub nəvaziş
.göstərir

Höccətül-İslam Məhəmmədi Gülpayiqani

Zirzəmidə

Bir gecə Böyük Rəhbərin camaat namazında idim. Yaşlı bir qadının iki əsa ilə sıranın axırında divara söykəndiyini gördüm. Qarı namaz bitdikdən sonra əsaları ilə yavaş-yavaş irəlilədi və Ayətullah Xameneinin qarşısında dayandı. O, öz övladı ilə danışmış kimi, ağa ilə danışmağa başladı və söhbətində dedi: “Sizə bir qədər hədiyyə gətirmişəm”. Sonra o, əlini çantasına apardı və hədiyyələri bir-bir Böyük Rəhbərə
”...göstərib dedi: “Bu sizin, bu uşaqların

O, ağa ilə çox səmimi söhbət edirdi, mən şahid oldum ki, Böyük Rəhbər də bu ana ilə çox isti söhbət edir. Söhbətdən sonra Rəhbər bizə buyurdu: “Bu xanım iki şəhid anasıdır”. Sonra öyrəndik ki, şəhid ailəsi olduğu üçün, bir dəfə ağa onun evinə görüşə
.gedib və beləcə o, Ayətullah Xamenei ilə tanış olub

Böyük Rəhbərin daimi proqramlarından biri şəhid evlərinə baş çəkməkdir. Bu, heç zaman tərk olunmur. Bir dəfə Böyük Rəhbər bu iki şəhid anası olan qadının evinə gedir. O, hamamda işləyirmiş, evi də hamamın zirzəmsində imiş. Ağa ona buyurur: “Qarşınıza
.”problem çıxsa, mənim dəftərxanama müraciət edin

Dünyanın harasında belə şey görünüb! Mən bəzi ölkələrdə görmüşəm ki, prezident yoldan keçərkən ۶۰-۷۰ maşın onu müşayiət edir, amma İslam dini sayəsində bizim ölkəmizdə Rəhbər şəhid anasının görüşü üçün hamamın zirzəmisinə də gedir və
.beləcə onunla səmimi söhbətləşir

Şəhid atasına qayğı

ci ildə Bürucerd şəhərindən olan iki şəhid və iki müharibə əlili atası cənab-2000 Hüseyinəsəblə birgə Böyük Rəhbərin görüşünə getdik. O, şəhidlər atası ilə çox isti söhbət etdi, namaz vaxtı çatdıqda namazı camaatla qıldıq, sonra cənab Huseyninəsəb .təqribən bir saat ağa ilə görüşdü. Görüş çox səmimi keçdi

Mənim üçün maraqlı olan bu idi ki, vaxtının hər bir anı dəyərli və İslam dünyasının problemlərinin həllinə sərf olunmalı olan bir Rəhbər belə bir lütf göstərir və qoca bir kişi ilə söhbət edir. Bu, minlərdən yalnız biridir. Onun şəhid ailələri ilə rəftarı ölkəmizin .bütün vəzifəli şəxsləri üçün dərs və örnəkdir

Doktor Əlaüddin Bürucerd

Xristian ailəsi ilə görüş

Ayətullah Xamenei, prezidentlik dövründə bir gün şəhid ailələri ilə görüşmək və onların evinə baş çəkmək üçün Tehranın Məcidiyyə məhəlləsinə getdi. O, bir neçə evə baş çəkdikdən sonra soruşdu: “Bu məhəllədə görüş üçün başqa bir mənzil qalıbmı?” Dostlar dedilər: “Bir xristian ailəsi qalıb, onların övladı döyüşdə şəhid olub. Həmin evə .getmək istəyirsinizmi?” Rəhbər müsbət cavabı verdi

Şəhid ailəsi sevincdən özünə sığmırdı. Onların biri bu xəbəri eşidərkən özündən gedib yıxıldı, onu xəstəxanaya apardılar. Xanımlar dərhal örtünmək üçün hicab dalınca getdilər. Ayətullah Xamenei evin sakinləri ilə çox isti

rəftar etdi. Öz fətvasına uyğun olaraq, məsihiləri murdar bilmədiyindən onlar üçün gətirilən meyvələrdən yedi və yanındakılara da işarə edərək buyurdu ki, siz də yeyin, .qoy onlar bilsinlər ki, biz onları özümüzdən hesab edirik

Höccətül-İslam Musəvi Kaşani

?Nə üçün tez demədin

Mənim Rəhman adlı bir qardaşım vardı. O, 1982-ci ildə döyüşdə şəhid oldu. Onun Mustafa adlı oğlu qalmışdı. Atasını şəhid olanda dördaylıq idi. Bir gün Böyük Rəhbərlə iclasımız olanda onu da özümlə apardım. Mustafa həyətdə oturdu. İclas iki saat çəkdi, iclasdan sonra Ayətullah Xameneinin gözü Mustafaya sataşdı. Mən onu ağaya təqdim etdim. Onun şəhid övladı olduğunu biləndən sonra mübarək gözləri yaşardı, Mustafanı qucaqladı və öpdü. Sonra gileylənib mənə buyurdu: “Nə üçün mənə tez demədin?” O .öz otağına qayıtdı, bir saat və bir qələm gətirib Mustafaya hədiyyə verdi

General Əli Fəzli

Qəfil görüşlər

Böyük Rəhbərin sabit proqramlarından biri dəyərləli şəhid ailələri ilə qəfil görüşləridir. O, .bu məqsədlə daim gecələr şəhidlərin evinə gedir və bu iş onlara ümid verir

Prezidentlik dövründə bir gün camaat namazını qıldıqdan sonra Ayətullah Xamenei mənə buyurdu: “Biz bir yerə getmək istəyirik, siz də bizimlə gəlmək istəyirsinizmi?” Mən dedim: “Sizin yanınızda olmaqdan böyük şərəf nə ola bilər?!” Allahın lütfü ilə mən ağa ilə birgə bir Peykan maşınında hərəkət etdik. Başqa bir nəfər

səh:5.

də bizimlə idi. Bir maşının arxasında üç nəfər oturduq. Nəhayət bir neçə küçə və xiyaban keçdikdən sonra şəhid Müqəddəsinin evinə çatdıq. Ayətullah Xameneinin şəhid evinə gəlişilə, ev sakinləri çox sevincək, olduqca ürəkaçan bir səhnənin tamaşasına oturdular; elə bir səhnə ki, mənim üçün unudulmazdır. Mən o mənəvi fəzanı heç zaman vəsf edə bilmərəm

Höccətül-İslam Məhəmmədi İraqi

Altı şəhid atası ilə görüş

Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründə Qərbi Azərbaycana və Kürdüstana səfər etdi. Mən o vaxt ۲۸-ci diviziyanın komandiri idim. O bizim diviziyaya gəldi. Mərasimdən .və onun çıxışından sonra dəftərxanaya getdik

Qardaşlar proqramı elə tənzimləmişdilər ki, ۲۸-ci diviziyada və bizim dəftərxanada altı şəhid və bir müharibə əlili atası olan cənab Məcid Qadixanzadə Böyük Rəhbərlə görüşsün. Onu ağaya təqdim etdik. Böyük Rəhbər onu çox səmimi qucaqladı, öpdü və buyurdu: “Sizin bizim boynumuzda haqqınız var”. Şəhid atası ona dedi: “Biz borcumuzu yerinə yetirmişik”. Ayətullah Xamenei buyurdu: “Yaxşı, danışın görək uşaqlarınız necə .”şəhid olublar

Şəhid atası danışdı, ağanın onun söhbətlərindən xoşu gəldi. Sonra o, şəhid, şəhidlik və Kürdüstan xalqının fədakarlıqları haqda söhbət etdi. Söhbətdən sonra Böyük Rəhbər buyurdu: “Bir Quran gətirin mən ona hədiyyə etmək istəyirəm”. Sonra buyurdu ki, onun xanımına da bir qızıl sikkəsi hədiyyə verin. Mən ağaya dedim: “Cənab Məcid .”Qadixanzadənin iki xanımı var”. Ağa buyurdu: “Onda iki qızıl sikkə gətirin

O görüşdən sonra altı şəhid atası hər dəfə Tehrana getdikdə Böyük Rəhbər onu öz .evinə dəvət edir və onunla çox səmimi davranırdı

General Əhməd Dəbbin

Səmimi söhbət, yoxsa əqd mərasimi

Allahın lütfü ilə Böyük Rəhbərlə birgə şəhid ailələrinin görüşünə getdik. Orada bir neçə şəhid ailəsi toplaşmışdı. Onlar ağanı görəndə sevincdən göz yaşı axıdırdılar. Sonra dostcasına səmimi söhbətə başladılar. Əziz rəhbərimiz uşaqların yaşayışından və dərslərindən soruşdu. Məclisdəki dörd şəhid atası olan qoca kişilərdən biri ağaya dedi: “Əgər icazə versəniz, mən sizinlə xüsusi söhbət etmək istəyirəm”. İcazə aldıqdan sonra səmimi söhbət başladı. Bir şəhid xanımı da icazə aldı və bir müddət onunla təkbətək danışdı. Sonra ümumi söhbət başlandı. Onların hamısı öz sevimli rəhbərləri .ilə səmimi söhbət etdilər

Böyük Rəhbər buyurdu: “Bir Quran gətirin”. O, Quranı bir şəhid anasına hədiyyə etdi. Şəhid anası dedi: “Lütfən, ona öz imzanızı da yazın”. Ağaya qəbul etdi və öz imzasını qoydu. Sonra digərləri də Böyük Rəhbərdən öz imzası olan Quran istədilər. Rəhbər onların istəyini də yerinə yetirdi. Qalxmaq istəyəndə bir nəfər dedi: “İndi aramızda iki şəhid övladı var, onlar bir-birləri ilə məhrəm olmaq əqdi oxuyublar. İstəyirlər daimi əqdlərini siz oxuyasınız”. Böyük Rəhbər buyurdu: “Eybi yoxdur, deyərəm bir vaxt ayırsınlar və dəftərxanada mərasimi icra edərik”. Dedilər biz istəyirik elə buradaca oxuyasınız. Ağaya buyurdu: “Heç eybi yoxdur, amma bu şərtlə ki, mehriyyə ۱۴ qızıldan .artıq olmasın”. Dedilər mehriyyə ۱۰۰ qızıldır

səh:۵۲

Gəlin dedi: “Mən qalanını bağışlayıram, mehriyyə yalnız ۱۴ qızıl olsun”. Böyük Rəhbər orada olan cənab Məhəmmədi Gülpayiqaniyə buyurdu: “Onda əqd mərasimini icra edək”. Əqd oxunduqdan sonra ağa buyurdu: “Mən belə mərasimlərdə əqd oxunduqdan sonra əziz şəhid ailələrindən olan bəy və gəlinin hər birinə bir qızıl sikkə hədiyyə edirəm”. Sonra onun göstərişi ilə iki qızıl gətirdilər, ağa onları öz əli ilə bəy və gəlinə hədiyyə etdi”. Böyük Rəhbərin bu görüşü və ata kimi səmimi rəftarı mənim üçün .çox gözəl və maraqlı idi

General Məhəmməd Şirazi

!Heç nigaran olma

Böyük Rəhbər həftənin bir gününü şəhid ailələri ilə görüşə ayırıb. Bu görüşlərdə insan Əmirəl-mömininin (ə) və Peyğəmbər əhli-beytinin (ə) kəramət və məhəbbətini xatırlayır. Böyük Rəhbər şəhid övladlarını dizi üstə oturduqda və yaxud sinəsinə sıxdıqda, oradakıların gözlərindən yaş axır. Mən dəfələrlə bu gözəl səhnənin şahidi olmuşam, bəzən bayıra çıxıb təklidə çoxlu ağladıqdan sonra yenidən görüş yerinə .qayıtmışam

Çox səmimi və səfalı idi. Elə bil, ata öz övladlarının görüşünə gəlmişdi. Bir gün bir şəhid xanımı ağanın dəftərxanasına gəldi və ağaya dedi: “Mənim bu dünyada olanım bircə övladdır”. Sonra o, problemlərini saymağa başladı. Böyük Rəhbər cənab Müqəddəmə buyurdu ki, onun problemlərini həll etsin və sonra şəhid xanımına dedi: “Qızım, heç nigaran olma, mən sənənin hər kəsinəm. Nə vaxt işin olsa, cənab Müqəddəmə .”(dəftərxanın ictimai əlaqələr şöbəsinin müdiri) müraciət et

səh:۵۳

Şəhid xanımı bu sözləri eşitdikdən sonra elə bil, bütün problemləri həll olunmuşdu. Ürəyindən bütün qəm-qüssəsi çıxmışdı, üzü gülüdü. O, beləcə Böyük Rəhbərlə .sağollaşıb, evinə qayıtdı

Höccətül-İslam Musəvi Kaşani

Əziz qonaq

O, otağa daxil oldu və oturdu, onun üçün çay gətirdilər, amma içmədi. Narahat olduğu üzündən bilinirdi. Ağa çox fikir verirdi ki, bu görüşlər heç kimin əziyyətə düşməsinə səbəb olmasın. Şəhid atası ağaya dedi: “Nigaran olmayın, bunu bizə sizin dəftərxananızdan xəbər verməyiblər. Mən gecə həzrət İmamı (r) və şəhid övladım Əlirzani yuxuda gördüm. Sizin gəlişinizi mənə onlar dedilər. İmam mənə buyurdu ki, sabah axşam əziz qonağın olacaq, onu yaxşı qarşılaysan. Mən dedim o qonaq .”kimdir? İmam buyurdu: “Sizin rəhbəriniz

Höccətül-İslam Rəsuli Məhəllati

Şəhid ailələrinə məhəbbət

Bir gün ağa zabit şəhidlərin ailələri ilə görüşürdü. Bu görüş iki saatdan artıq çəkdi. Ailələr bir-bir gəlir və ağa ilə dərdləşirdilər. Çox gözəl bir görüş idi. Böyük Rəhbər o görüşdüyü hər ailə ilə özünün o şəhidlə keçmiş xatirələrini

səh:۵۴

yada salır, o haqda danışır. Ağanın şəhid övladları ilə olan rəftarı öz övladları kimi idi. Bəzən biri öz problemlərini ağaya deyirdi və bəzən yenidən qayırdı ki, bir məsələni yaddan çıxarmışam. Ağ da çox səbirli və mətanətli şəkildə onun sözlərinə qulaq asırdı. Bütün bu müddətdə Ayətullah Xamenei ayaq üstə dayanmışdı, şəhid ailələrinə .olan məhəbbəti onu yorulmağa qoymurdu; heç elə bil ayaq üstə dayanmayıb

Höccətül-İslam Həqqani

Görüş şövqü

Bir gün gəlib dedilər ki, film hazırlamaq üçün telesirkətdən gələcəklər. Söz verdikləri gün bir maşınla üç-dörd nəfər gəldi: “Hacı ağa, özünü hazırla, əziz bir qonağın var”. Onlardan qonağın kimliyini soruşduqda, belə eşitdim: “İnqilabın böyük rəhbəri”. Bu zaman qapının səsi eşidildi, ağa içəri daxil oldu, görüşün şövqü məni çaşdırmışdı. Ağa məni qucaqladı, üzümü öpdü, mən də Böyük Rəhbərin əlini öpdüm. Sonra gedib xanıma dedim ki, o da gəlsin. Ağa otağa daxil oldu və yerdə oturdu. Öncə halımızı soruşdu, problemlərimizi xəbər aldı, sonra buyurdu: “Şəhidlərin şəklini gətirin”. Üç şəhid övladımın şəklini gətirdim. O, şəkilləri bir-bir öpdü, öz qarşısına qoydu və buyurdu: “Əgər bu şəhidlər olmasaydı, biz də yox idik, nəyimiz varsa, bu .”şəhidlərdəndir

O, təxminən yarım saat bizimlə qaldı, getmək istədiyi zaman mənə üz tutdu və buyurdu: “İcazə verirsiniz gedək?”. Mən dedim ağa, bizim icazəmiz sizin əlinizdədir. O vaxt birdən yadıma düşdü ki, qonağımızın qabağına heç nə qoymadıq. Böyük Rəhbərlə görüşdən özümüzü itirmişdik, yadımızdan çıxmışdı ki, ağa bizim

səh:۵۵

qonağımızdır. Utana-utana ondan üzr istədim. O da gözəl bir təbəssümlə buyurdu: “Nə
”!?”eybi var

Məcid Şücaipur

İslam döyüşçüləri ilə birgə

Ayətullah Xamenei müharibə zamanı (özü prezident olarkən) Mərivana səfər etdi və xalqla görüşdü. Görüşdən sonra onunla birgə bir salona getdik. Müdafə nazirliyinin və İnkilab Keşikçiləri Korpusunun bütün uşaqları, könüllülər və mücahidlər toplaşmışdı. Salonun koridorunda böyük bir süfrə açıldı, biz ağaya dedik: “Bura çox qarışıqdır, sizin xörəyinizi başqa bir salona aparırıq, orada yeyərsiniz”. O buyurdu: “Yox, hamı ilə birlikdə yeyəcəyəm”. Orada adam əlindən yer yox idi, Böyük Rəhbər o dar yerdə və .İslam döyüşçülərinin arasında oturdu və uşaqlar ağa ilə birgə xörək yedilər

O günün xatirəsi mənim üçün çox yaddaqalandır; elə bir xatirə ki, heç zaman .unudulmayacaq

General Əhməd Dabbin

Yeddinci fəsil: Xalqla və gənclərlə əlaqə

Peşman düşmənlə rəftar

Dünyanın əksər ölkələrində məmləkətin birinci adamı dəyərsiz insanlardandır. İranda isə belə deyil. Allaha şükürlər olsun, bizim ölkəmizin başçısı elə bir şəxsdir ki, arxayınılıqla onun arxasında namaz qılırıq. O, həzrət Zəhra (s.ə) övladlarındandır. Uzun illər çoxlu imtahan verib və onların hamısından başıuca çıxıb. Bir gün o, mənə buyurdu:
“İnkilabdan sonra həbsxanaya baş çəkməyə

səh:۵۶

getdim, orada namaz qılmağa məşğul olan birini gördüm. Onu tanıdım. O, şah zamanında mənə işgəncə verən şəxs idi. Saqqalımdan tutub başımı divara vururdu və deyirdi: “Sən əlahəzrət Hümayuniyə (şaha) qarşı hörmətsizlik etmişən”. Gözü mənə sataşdıqda namazını uzatdı. Mən kənara çəkildim ki, namazını bitirsin. Namazdan sonra onun yanına gəldim, yanında oturdum

Böyük Rəhbər daha bir söz demədi, amma mən deyirəm: “(Ya Rəsulum!) De: Ey mülkün sahibi olan Allah! Sən mülkü istədiyən şəxsə verər, istədiyən şəxsi yüksəldər və istədiyən şəxsi alçaldarsan. Xeyir yalnız Sənin əlindədir. Həqiqətən, Sən hər şeyə .(qadirsən!” (Ali-İmran, ۲۶

Bizim ölkəmizin başçısı belə bir şəxsdir, biz müsəlmanlar belə rəhbərlə fəxr edirik. Biz dünya ölkələrinə deyirik: Bizim mövlamız var, amma sizin mövlanız yoxdur, bizim .rəhbərimiz var, amma sizin rəhbəriniz yoxdur

Ayətullah Mişkini

Gənclərə hörmət

Hələ İslam inqilabının qələbəsindən qabaq Ayətullah Xameneinin gənclərə xüsusi hörməti vardı, cəmiyyətin bu önəmli təbəqəsinin tərbiyəsinə böyük diqqət yetirirdi. O, gənc nəsil üzərində işləməyi yüksək dəyərləndirir və belə düşünür ki, bu mühüm vəzifəni heç nə ilə əvəz etmək olmaz. Bu səbəbdən ağa öz proqramlarında gənclərlə söhbətə yer ayırır. O, gənclərlə görüşlərində onlara məhəbbətini bildirir, onlarla danışır, suallarına cavab verir, problemlərini həll edir. Bu proqram təkcə bu günə aid deyil, onun tələbəlik dövründən başlamışdır. O, inqilabdan

səh:۵۷

.öncə də gənclər üçün dini məclislər təşkil edir və siyasi məsələləri təhlil edirdi

Ayətullah Misbah Yəzdi

Vaxtdan səmərəli istifadə

Ayətullah Xameneinin vilayətlərə və şəhərlərə səfərləri xüsusi əzəmətlə malik olur. Səfərlərin mənəviyyəti, onu qarşılayarkən və digər proqramlar zamanı xalqın kütləvi iştirakı, səfərin özəlliklərindən və xalqla rəhbər arasında olan dərin əlaqənin göstəricilərindəndir. Bu əlaqə Böyük Rəhbərin səfər zamanı geniş fəaliyyətinin mühüm .amilidir

Görüş yerlərindəki proqramların sıxlığına görə, bu səfərlər xüsusi təşkilatçılığa ehtiyaclıdır. Onun dəftərxanasının üzvləri səfərlə bağlı gecə–gündüz fəaliyyətdədirlər. Amma bununla yanaşı, bu səfərlərdə Böyük Rəhbərin fəaliyyəti onunla gedən heyətin bütün fəaliyyəti qədərdir. Səfərlər zamanı onun görüşlərinin və söhbətlərinin özünəməxsus xüsusiyyətləri var. Söhbətlərin rəngarəngliyi, əhəmiyyəti və diqqəti önəmli məsələlərə yönəltməsi, xalqla səmimi rəftarı, məsələlərə kompleks yanaşması və vaxtdan səmərəli istifadə etməsi Böyük Rəhbərin vilayətlərə və şəhərlərə .səfərlərinin xüsusiyyətlərindən sayılır

General Məhəmməd Şirazi

“Cəfər və Kərbəla batalyonlarından nə xəbər”

Ayətullah Xamenei rəhbərlik dövrünün əvvəllərində Xuzistan vilayətinə səfərdə, bir gününü xalqla ümumi

səh:۵۸

görüşə ayırdı. O gün camaat bir-bir gəlir və öz problemlərini rəhbərlərinə deyirdilər. Bu proqram axşama qədər uzandı, şam namazını ağa ilə birgə qıldıq, namazdan sonra mən camaatın arasında oturmuşdum. Bir nəfər mənim yanıma gəlib dedi: “Rəhbər səni istəyir”. Özümü ağaya çatdırdım, hal-əhval soruşduqdan sonra buyurdu: “Döyüşçülər heyətindən nə xəbər? Cəfər və Kərbəla batalyonları nə edirlər?” Sonra məclislərin natiqlərini soruşdu. Mən batalyonların vəziyyətindən və döyüşçülər barəsində ətraflı məlumat verdim. O, gülümsünüb buyurdu: “Eşitmişəm kinoteatrı hüseyniyyə etmisiz”.
.”Dedim: “Bəli, çünki bomba düşdüyündən, dağılmışdı

Mənim üçün çox maraqlı idi ki, o, hətta xırda məsələlərdən də xəbərdardır, batalyonları adı ilə tanıyır və həmişə könüllülərin, döyüşçülərin vəziyyəti ilə maraqlanır. Bir dəfə Ağa buyurdu: “Əhvazda bir yaxşı kitabxana açın, könüllülər kitab oxusunlar”. O, öz sözlərində və proqramlarında həddən artıq diqqətli. Könüllülərin və cavanların .mədəni məsələlərilə maraqlanır və onlara ürək yandırır

Hacı Sadiq Ahəngəran

Başqaları ilə rəftar

Böyük Rəhbər başqaları ilə olduqca alicənab, mehriban və səmimi rəftar edir. Onun dəftərxana üzvləri ilə rəftarı həftələrlə istirahətdən təsirlidir. Camaatla rəftarı da belədir, Quran qariləri ilə də rəftarı çox hörmətli və sayğılıdır. Alimlər, ədəbiyyatçılar, elm və incəsənət xadimləri ilə rəftarı da tərifəlayıqdır. O, öz övladları ilə rəftarında da bizim üçün örnəkdir. Onların təhsilinə xüsusi əhəmiyyət göstərir, hətta təhsil .cədvəllərini özü imzalayır

Məhəbbətli rəftar

Bir gün ailə-övladlarla birgə Ayətullah Xameneinin görüşünə getdik. Kiçik qızım Quranın bir neçə surəsini əzbərləmişdi, onu Böyük Rəhbər üçün oxudu. Ağa da ona bir rəngli karandaş qutusu verdi. Sonra başqa övladlarım Böyük Rəhbərə sual verdilər. Rəhbər onların suallarını çox səmimi cavablandırır. O görüş və ağanın belə səmimi rəftarı övladlarımın təəccübünə səbəb oldu. Mən dəfələrlə ondan bu münasibəti görmüşdüm. Cavanlar arasında rəhbərin öz övladları ilə çox səmimi və məhəbbətli söhbətinin şahidi olmuşdum. Bu münasibətlər Ayətullah Xameneinin cavanlara olan eşqini göstərir. O, bütün tələbə və şagirdləri öz övladı hesab edir, onun qəlbi gənclərə .və tələbələrə məhəbbətlə doludur

Ordu generalı Seyid Yəhya Səfəvi

Səmimi rəftar

Müharibə zamanı bir gün Böyük Rəhbərlə birgə əl-Qədir briqadasına getdik. O, tam silahlı bir briqadaya çox adi və təmtəraqsız daxil oldu, döyüşçülərin arasına girdi. Gənclər onu əhatəyə aldılar, dörd bir yandan əl verir və ağanın mübarək üzünü .öpürdülər

Salamladıqdan sonra briqadanın döyüşçüləri ilə bir məclis təşkil olundu. Bu sual-cavab məclisi təqribən üç saat yarım çəkdi. Bu məclisdə müxtəlif suallar verildi, bəzi suallar təkrar idi, amma o, etiraz etmədən, səbir və hövsələ ilə, məhəbbət və mehribanlıqla onlara cavab verirdi. Sonradan şəhid olan əsgərlərdən biri o məclisdə öz

səh:۶۰

sualının cavabı barədə Rəhbərə dedi: “Mən sizin verdiyiniz cavabla qane olmadım”. Mən o qardaşımızın rəftarından xəcalət çəkib, başımı aşağı saldım. Böyük Rəhbər ona buyurdu: “Mən belə düşünürəm ki, bu barədə başqa suallardan daha çox məlumat verdim və məsələni incələdim, amma əgər yenə də qane olmamısınızsa, sizinlə ayrıca .”söhbət edərim

Ağanın bu istiqanlı və səmimi rəftarı oradakıların ruhiyyəsinə çox böyük təsir qoydu, .həmişəlik qalacaq bir təsir

General Şuştəri

İşin nəticəsi ilə maraqlanmaq

ci “Mühəmməd rəsulullah” diviziyasından yaşlı bir şəxsin maddiyyat problemi vardı. –۲۷ O, Böyük Rəhbərin dəftərxanasına məktub yazıb öz probleminin həll olunmasını istədi. Ayətullah Xamenei məktubu oxudu və dərhal onun altından yazdı: “Diviziyanın .”komandirinə deyir bu cənabın problemini mütləq həll etsin

Ali Baş Komandanın əmri bizə çatdı və gücümüz çatan həddə problemi həll etdik. Sonra bildik ki, ağa bu məsələ haqda maraqlanıb və soruşub ki, o könüllünün problemi necə və hansı yolla həll olundu. Böyük Rəhbərin bir könüllünün məktubuna belə diqqəti, işin nəticəsi ilə maraqlanması bizim üçün çox ibrətli və eyni zamanda təəccüblü idi. O, işinin çoxluğuna rəğmən, müxtəlif yollarla soruşmuşdu ki, o Allah bəndəsinin işi necə oldu? Bu rəftarı onun döyüşçülərə və könüllülərə olan dərin .məhəbbətindən xəbər verir, bu məhəbbəti onun bütün rəftarlarında özünü göstərir

General Məhəmməd Kövsəri

səh:۶۱

Bəni Sədrin prezident olduğu dövrdə Ayətullah Xamenei Yəzdə gəldi. O zaman xalqın bir hissəsi Bəni Sədrin tərəfdarı idi. Bafq şəhərində də Bəni-Sədrin tərəfdarı olan bir qrup insan inqilabla bağlı bəzi nöqtələrə irad tuturdular və bir növ quruluşa qarşı müxalifətçilik edirdilər. Ağa Bafqa gəldi və bu adamlarla bir neçə görüş keçirdi. Bu toplantılar bəzən gecə yarısına qədər uzanırdı. Ağa səbir və hövsələ ilə onlarla danışırdı. Böyük Rəhbərin kəsərli sözləri onların ruhiyyəsində çox güclü təsir buraxdı. Onlar sevinirdilər ki, Allah-taala hidayət nemətini onalara əta etmişdir

Höccətül-İslam Seyid Məhəmmədtəqi Mühəssil Həmədani

”?Hacığa haradadır“

Əzəmətli Rəhbərin görüş otağına daxil oldum, otağın bir küncündə oturub ağanın mübarək qədəmlərini gözləməyə başladım. Bu zaman köhnə paltar, qısa və qalın şalvar geyinmiş kəndli bir qoca kişi də otağa daxil oldu və mənim yanımda oturdu. O, Xorasan ləhcəsi ilə dedi: “Hacığa haradadır?” Mən onu anlamadım. O təkrar etdi və mən dedim: “Böyük Rəhbəri deyirsiniz?” Dedi: “Bəli, o nə vaxt gələcək?” Dedim burada .əyləş, indi gələr

İntizar sona çatdı. Böyük Rəhbər otağa daxil oldu. Qoca kişi dərhal ona tərəf getdi, söhbət başlandı, Xorasan günləri yad olundu. Görüşə heyran olmuşdum, inqilabın ən böyük şəxsiyyəti sadə bir kəndli kişi ilə nə qədər səmimi danışırdı

Əli Şirazi

səh: ۶۲

Qonşularla görüş

Böyük Rəhbərin səfər proqramları onun nəzarəti altında həyata keçirilir. Onun dəqiq baxışlarından heç bir şey yayınmır. Böyük Rəhbər ۱۹۹۵-ci ildə Qum vilayətinə səfər etdi. O, Qumdakı dəftərxanasında qalırdı. Təbiidir ki, ərazinin mühafizəsi üçün gediş-gəliş məhdudlaşdırılmışdı. Dəftərxananın ətrafında yaşayanlar üçün bəzi çətinliklər yaranmışdı. O bununla bağlı qonşularla məclis keçirdi və orada yaranmış məhdudiyyətlərə və nəzarətlərə görə onlardan üzr istədi

Kaş bizim də evimiz Ayətullah Xameneinin dəftərxanasının yanında olaydı!” Bu cümlə “o görüşdən sonra minlərlə qumunun ürək sözü idi. Sözügedən məclisdən sonra görüş yerini tərk edənlərin hamısı gülər üzlə əllərini göyə qaldırıb, rəhbərlə görüşə görə Allaha şükür edirdilər

General Məhəmməd Şirazi

Xalqla görüşlər

Böyük Rəhbərin proqramlarından biri onun müxtəlif bölgələrə, ən çox da məhrum məntəqələrə səfərləridir. Bu səfərlər və onun qarşılınması olduqca görməlidir. Səfər proqramlarından biri xalqla ümumi görüşdür. Bu zaman insanlar kilometrərlə uzanan sərəya düzülürlər. O bir yerdə əyləşir, kişi və qadınlar müəyyən vaxtlarda onun görüşünə gəlirlər. Bu səmimi görüşlər xalq tərəfindən olduqca rəğbətə qarşılınır

Ayətullah Xamenei vaxtın imkan verdiyi həddə camaatın hal-əhvalını soruşur, problemi olanlar məktub verirlər, dəftərxananın işçiləri məktubları toplayıb oxuyur və onların problemlərini həll edirlər. Böyük Rəhbərin

səfəri bitdikdən sonra dəftərxana işçiləri bəzən iki həftə orada qalır və camaatın problemlərini həll edirlər. Böyük Rəhbərin bu işi həm xalq üçün maraqlı, gözəl, ümidvericidir, həm də xalqın rəhbərlə, vilayət məqamının da ümmətlə olan səmimi .rabitəsini göstərir

Höccətül-İslam Məhəmməd Gülpayiqani

Xalqla izdihamlı görüş

Müharibə zamanı Böyük Rəhbər Kürdüstana səfər etdi. O, ön cəbhədəki bölgələrə baxış keçirməli idi. Mən ona dedim: “Siz Banə əhalisi ilə görüşdünüz. Yaxşı olar ki, Mərivan əhalisi da sizi ziyarət etsin. Onlar sizinlə görüşə çox müştəqdirilər”. Ağa buyurdu: “Bəs ön xəttə getmək və uşaqlarla görüşmək necə olsun?” Dedim: “Əgər siz mərivanlılarla söhbət etsəniz, döyüşçülər daha artıq sevinərlər. Camaat da sizi görməkdən məmnun olar”. Böyük Rəhbər buyurdu: “Yaxşı, mühafizəçilərlə söhbət .”edin, mənim tərəfimdən heç bir problem yoxdur

Mən bu barədə ağanın mühafizə xidmətinin rəisi ilə danışdım. O dedi: “Bunu əvvəldən demək lazım idi, indi mümkün deyil”. Dedim ki, Ağa razıdır. O dedi: “Ağanı elə-belə .”apara bilmərik

Xülasə, biz Mərivana çatdıq. Rəhbər diviziyanın qərargahında yerləşən döyüşçülərlə görüşdü. Biz uşaqları Mərivan şəhərinin daxilinə göndərdik camaata elan etsinlər ki, Ayətullah Xamenei ilə görüşmək üçün şəhər stadionuna yığışsınlar. On dəqiqə çəkmədi ki, hər şey hazır oldu, mikrofonlar quruldu, yanğınsöndürən maşın hazırlandı, camaat tez-tələsik görüş yerinə toplandı. Ağa stadiona daxil olduqda hamı ona sarı yüyürdü. Böyük Rəhbər

səh:۶۴

zəhmətlə nərdivandan yuxarı qalxdı və yanğınsöndürən maşınının üstündə çıxışa
.başladı

Mərivan xalqı vəsfəgəlməz şövq və sevincə şüar verirdi, fədailər qrupu əllərindəki Kalaşnikov avtomatlarını göyə qaldırıb, təkbir deyirdilər. Ağa bir neçə dəfə buyurdu: “Mən xalqın bu səmimi hisslərindən və sədaqətindən vəcdə gəlmişəm”. Ağanın mühafizəçiləri onun mühafizəsi üçün nigaran idilər. Onların haqqı da vardı, çünki bölgə təhlükəsizlik baxımından münasib deyildi. Bu görüş əziz Mərivan xalqının yaddaşından
.heç zaman silinməyəcək

General Əhməd Dadbin

Sürgündə xalqa xidmət

Böyük Rəhbər ۱۹۷۵-ci ildə İrənşəhr rayonunda sürgündə idi. O zaman bu şəhərə sel gəlir. O, ۱۰ il qabaq Təbəs zəlzələsində aldığı təcrübə ilə tələbə və ruhanilərdən bir qrup toplayıb, yüksək təşkilatçılıqla bölgənin zərər çəkmiş camaatına kömək edir. Bu köməkdə və xalqa xidmətdə onun rolu o qədər aydın idi ki, SAVAK–ın təəccübünə və qorxuya düşməsinə səbəb oldu. SAVAK–ın rəisi Ayətullah Xameneiyə dedi: “Ötən gün Polis İdarəsinin təhlükəsizlik kommissiyasında SAVAK–a dedim: “Siz nə qədər bacarıqsızsınız ki, heç bir iş görə bilmədiniz, görün sürgündə olan bir şəxs burada nələr
.”etmişdir

Höccətül-İslam Məhəmməd Məhəmmədi İştihardi

”!Biz buradayıq“

Böyük Rəhbər sürgündə olan zaman Ayətullah Bəhaüddininin kürəkəni cənab Tohidi
öz maşını ilə

səh:۶۵

Qumdan İranşəhrə gəlir. Cənab Tohidi İranşəhrin küçələrindən birində avtomobil .qəzasına uğrayır, ağır yaralanır və xəstəxanada yatır

Cənab Tohidinin xəstəxanada yatması xəbəri Ayətullah Xameneiyə çatdıqda, öz qonaqlarına buyurdu: “Yaxşı olar ki, hamiləliklə cənab Tohidinin görüşünə gedək”. O, bir prezident sayağı xəstəxanaya baş çəkdi, bir-bir otaqlara getdi və bütün xəstələri ziyarət etdi. Daha sonra xəstəxananın məsul şəxslərinə buyurdu: “Bütün xəstələrə yaxşı baxın, heç kimin ciddi problemi qalmasın, bədcə cəhətdən çatışmazlığınız olsa, .”biz buradayıq

Höccətül-İslam Seyid Əliəsgər Baqizadə

Xüsusi görüş

Ayətullah Xamenei cəbhəyə baxış keçirdi, saat 16:30-da bitən uzun baxışdan sonra öz sängərinə qayıtdı. Mən Böyük Rəhbərlə bir saat xüsusi görüş istədim, o razılıqla istəyimi qəbul etdi. Mən ağa ilə təqribən 45 dəqiqə müharibə və digər məsələlər haqda söhbət etdim. O mənim sözlərimi hövsələ və diqqətlə dinləyir, sonra danışdı. Ölkə .prezidentinin mənim kimi adi korpus zabiti ilə rəftarı olduqca səmimi idi

General Əsgər Səburi

Xalq üçün iş

Xalqa xidmət Böyük Rəhbərin düşüncə və fəaliyyətlərində bir an belə yaddan çıxmayan məqamdır. O, Urmiya səfərində rəsmi iclasda bu barədə xüsusi bir məqamı vurğuladı. Bu söz mənim üçün çox gözəl və maraqlı idi. O, Urmiyanın vəzifəli şəxslərinin iclasında

səh:66

buyurdu: “Xalq inqilab üçün çox zəhmət çəkmiş, malından və canından keçmişdir. Onlar imkanları çatan hər şeyi Allah yolunda vermişlər. Bu xalq yolunda yorulmaq düzgün deyil”. Bu, Böyük Rəhbərin xalqa baxışıdır. Mən bunu Ağanın xalqa olan .məhəbbətindən irəli gələn bir baxış sayıram

Cənab Nasir Ərəbha

Mənim məktubumun cavabı

ci ildə kilinikama bir xanım müraciət etdi. Öz körpə uşağını da gətirmişdi, hər ikisi-1995 vərəm idi. Xanımın xəstəliyi o qədər ağır idi ki, boğazından qan gəlirdi. Mən onları müayinə edib nüsxə (resept) yazdım. Nüsxəni xanıma verdikdə o, məyus halda dedi: “Sizin qabaqkı nüsxəniz də məndədir. Mən əvvəllər də sizə müraciət etmişəm, amma maddi imkanım olmadığından, dərmanları ala bilməmişəm. Mənim dörd övladım var, 10 yaşlı qızımdan başqa hamımız bu xəstəliyə düşər olmuşuq. Həyat yoldaşım iflicdir, işləyə bilmir. Ailədə işləyən təkçə on yaşlı qızımdır. O, xalça toxumaqla çox cüzi miqdarda pul qazanır. O da heç çörək almağa bəs etmir”. Mən ona dedim: “Bu məsələ barəsində mən dostlarımla söhbət edərdəm, bəlkə sizin və ailənizin probleminə çarə .”tapa bildik

O xanım klinikadan çıxdı. Mən çarə haqqında düşünməyə başladım. Bir saat keçdikdən sonra o xanım yenidən müraciət etdi, amma bu dəfə qabaqkıdan çox fərqlənirdi, sevincindən özünə sığmırdı. O mənə dedi: “Daha sizin çarə axtarmağınıza ehtiyac yoxdur”. Səbəbini soruşduqda dedi: “Evə çatdıqdan sonra bir neçə nəfər evimizə gəldi.

Onlar bizim vəziyyətimizi araşdırdılar və

səh:97

qərara gəldilər ki, sabah hamımızı müalicə üçün xəstəxanaya aparsınlar”. Bu heyətin kimin tərəfindən göndərildiyini soruşdum. Dedi: “Böyük Rəhbər tərəfindən”. Dedim ki, Ağa bu məsələdən necə xəbərdar olub? Cavab verdi: “Bu günlərdə Ağa Quma gəlmişdi. Mən məktub yazıb hadisəni ona çatdırdım. Müraciətim onun dəftərinə tapşırıldı. Təcili yardıma ehtiyacı olanların işini birinci araşdırmışlar. Odur ki, bizim .”məsələmiz tez həll olundu

Belə rəftar mənim üçün çox şirin idi. İnsan bu rəftarları gördükdə Allah övliyalarını .xatırlayır

Doktor Vəhidi

Həmişə yüksək əhval–ruhiyyə

Ağa İrənşəhrdə sürgündə olarkən bir qrup dostla onun və onunla birgə sürgündə olan ruhanilərin görüşünə getdik. Böyük Rəhbərin sürgündə ruhiyyəsi çox yüksək idi, onda yorğunluqdan və qürbət çətinliyindən əsər–əlamət görünmürdü. O, həmin bölgənin camaatı və görüşünə gedən insanlar üçün inqilabın məqsədini və dini məsələləri .açıqlayırdı

General Hicazi

Səkkizinci fəsil: Diqqətlər və incəliklər

İctimai və siyasi məsələlərə diqqət

Böyük Rəhbər ictimai–siyasi məsələlərə çox diqqətlidir. O, bu məsələləri hərtərəfli araşdırır. Bu diqqət təkcə son illərə və yaxud da İslam inqilabının qələbəsindən

səh:۶۸

sonrakı illərə aid deyil. O, tağut zamanında da ictimai-siyasi məsələlərdə bu qədər .diqqətli idi

Mən onunla ilk dəfə 1974-cü ildə görüşmüşəm. O zaman məndən soruşdu: “Haralısan?” Dedim Şahrzadan. Dedi: “Şahrzanın mədəniyyəti necədir?” Dedim: “Son vaxtlar şəhərimizdə hərbi qarnizon yerləşdiriblər, buna görə Şahrzanın siması və oranın mədəniyyəti dəyişib”. O soruşdu: “O qarnizonda nə yerləşir: batalyon, briqada, yoxsa diviziya?” Dedim: “Mən belə şeylərlə çox da tanış deyiləm”. O buyurdu: “Növbəti dəfə Məşhədə gələndə bu barədə mənə məlumat verərsən”. Mən bir müddət ordunun həbsxanasında qaldım və orada hərbi məsələləri və rütbələri öyrəndim. Bu, mənim üçün çox maraqlı idi. Çünki siyasi və ictimai məsələlərə Ağanın dərin diqqətini .göstərirdi

Höccətül-İslam Seyid Əbülhəsən Nəvvab

Ətrafındakılara diqqət

Böyük Rəhbərin ölkə başçıları ilə görüşü olanda onun dəftərxanasından bir nəfər tərcüməçi seçilir. Tərcüməçi seçiminə Ağanın xüsusi diqqəti var. Çalışır ki, tərcüməçi .sözlərin tələffüzündə və tərcüməsində dəqiq olsun

Bir gün şimaldan qonşu olan ölkə başçılarından biri Ayətullah Xameneinin görüşünə gəldi. Adət üzrə tərcüməçi seçdik. Tərcüməçi o prezidentin dililə yanaşı, türk dilini də bilirdi. Böyük Rəhbərin yanına çatdıq. Amma sözügedən prezident təkid etdi ki, onun ölkəsinin səfiri tərcüməçilik etsin. Dəftərxana bu istəyi rədd etsə də, prezident qəbul .etmədi və məsul şəxslər razılaşmağa məcbur oldular

səh:69

Görüşdə Böyük Rəhbər birinci tərcüməçiyə baxdı və bildi ki, bu məsələdən narahat olub. Ona buyurdu: “Cənab, deyəsən siz türk dilini də bilirsiniz?” Sonra onun doğulduğu yeri soruşdu və dedi: “Yəqin sizin türk diliniz Ərdəbil ləhcəsi ilədir”. O cavab verdi: “Bəli, elədir”. Onunla bir qədər söhbət etdi və tərcüməçinin rahatlandığına əmin olub .prezidentlə söhbətinə başladı

Mənim üçün çox maraqlı idi ki, Ayətullah Xamenei öz ətrafındakılardan xəbərsiz olmur. .O hətta bir nəfərin belə başqasına görə narahat olmasına imkan vermir

Höccətül-İslam Məhəmmədəli Həqqani

Övlad tərbiyəsi

İran İslam İnqilabının qələbəsindən bu günə qədər Əzəmətli Rəhbər müxtəlif vəzifələrdə və ölkənin ən yüksək məqamlarında xidmət göstərmişdir. O səkkiz ilə yaxın prezident vəzifəsində çalışmış və 1989-cu ildən bu günə qədər müsəlmanların rəhbəri vəzifəsini yerinə yetirir. Təbiidir ki, belə bir şəxsin həm özü, həm ailəsi, həm övladları bu mövqelərdən istifadə edib var-dövlət sahibi ola bilərdilər. Amma biz hamımız şahidik ki, Ayətullah Xamenei övlad tərbiyəsinə çox diqqət yetirib. Bir dəfə də olsun onun övladlarının qanunsuz işinə, yaxud atalarının məqamından sui-istifadə etməsinə şahid olmamışıq. Əgər belə bir şey olsaydı, onunla və İslamla qatı düşmən olan .imperialist ölkələrin, sionizmin KİV-i dünyanı puç təbliğatla doldurmuşdu

Böyük Rəhbər övladlarının tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirir. O buyurub: “Televiziya maraqlı bir veriliş olanda övladlarımı çağırırım ki, o verilişə baxsınlar, yaxud söhbəti dinləsinlər”. Onun ailədə rəftarı da övladlarının

.əxlaqi cəhətdən yüksək səviyyədə tərbiyə olunmalarına səbəb olub

Əli Şirazi

Diqqət

Biz namaz qılıanda Böyük Rəhbərin nəvəsi mənim ağ nələynimə tərəf getdi. Onu kiçik ayaqlarına geyib yeriməyə başladı. Bu iş namaz bitənədək davam etdi, namazdan sonra Böyük Rəhbər üzünü mənə tutub buyurdu: “Bu uşaq ayaqlarını sizin ayaqqabınıza salmaqla təbərrük etmişdir”. Mən dedim: “Yox, mənim ayaqqabım onun ayaqlarından təbərrük etdi”. Bu söhbətdən sonra Ayətullah Xameneinin göstərişilə .onun ağ nələynini gətirdilər və onu mənə hədiyyə etdi

Höccətül-İslam Seyid Müctəba Hüseyini

Tərif edərkən diqqətli olmaq

ci ilin yayı idi. Mən Məşhəddə idim. Bir gün bir neçə dostum təklif etdi ki, nahar–۱۹۷۲ yeməyini kəndlərdən birində yeyək. Təklifi qəbul etdim və yola düşdük. Naharı həmin yerdə yedik, sonra elmi və siyasi müzakirələr başlandı. Məclisin mübahisə mövzularından biri də bir univeristet müəllimi haqqında idi. Dostlarımdan bir neçəsi

səh:۷۱

onunla muxalif idilər, amma mən o zaman onun qatı müdafiəçilərindən idim və onu .həvəslə müdafiə edirdim

Bəhs sona çatdı, eşitdik ki, Ayətullah Xamenei qonşuluqda sakindir. Vaxtı qənimət bilib hamılıqla onun görüşünə getdik. Görüşdən sonra qonaqlara qoşulub mikroavtobusla Məşhədə qayıtdıq. O zaman Böyük Rəhbər də bizə qoşuldu, mən bir qədər irəlində olduğuma görə dayandım və onunla birlikdə mikroavtobusa mindim. Onun arxasında oturdum və fürsəti fəvriyyə verməyib, həmin universitet müəllimi haqda fikrini öyrənmək istədim. O, çox mətanətlə və ağır-ağır söhbətə başladı. Kimsənin qeybətini etmədən sakit halda buyurdu: “İnsanları tərifləyərkən hədlərə riayət etmək lazımdır. Gərək elə tərifləyəsən ki, o şəxsin zəif məqamları və səhvləri təsdiq olunmasın”. Mənim üçün çox .şirin və gözəl idi ki, o zaman, 1972-ci ildə belə bir dəqiq cavab eşitdim

Höccətül-İslam Məhəmmədrza Fakir

İncəliklərə diqqət

İnqilabdan öncə İslamın bəzi məfhumları materialist və ateist məfhumları ilə qarışdırılırdı. Böyük Rəhbər bu məsələ ilə bağlı çox həssas idi. Onun bu işi Xorasanda bu təfəkkürün qarşısını almaq üçün çox böyük təsir qoymuşdu. Ustad Şəhid Ayətullah Mütəhhərinin Məşhədə səfərlərinin birində düşüncə və məfhumların sərhədləri haqqında söhbət açıldı. Ustad Mütəhhəri Ayətullah Xameneinin tələbələrinin mövzuya baxışını gördükdə, gülümsəyərək razılıqla buyurdu: “Çox yerdə bu qədər dəqiqlikdən xəbər yoxdur. Məşhəddə bu məsələlərə diqqət cənab Xameneinin bərəkətli vücuduna .”görədir

Höccətül-İslam Amili

səh:72

ci ildə Firdövsdə zəlzələ oldu. Rəfsəncanda xalq tərəfindən bir qədər yardım-1998 .hazırladıq və zəlzələdən zərər çəkmiş insanlara yardım məqsədilə Xorasana yolladıq

Məşhəddə bildik ki, təqlid mərcələrindən biri Firdövsdə yardım fondu təşkil edib. Fond Ayətullah Xamenei, Ayətullah Vaiz Təbəsi, Höccətül-İslam Şəhid Haşiminijad və Höccətül-İslam Muhami kimi şəxsiyyətlərin nəzarəti altında idarə olunur. Rəfsəncan rayonunun əhalisinin kömək karvanı Firdövsə yollandı. Orada sözügedən fonda müraciət etdik ki, gətirdiklərimizi təhvil verək. O gün cədvələ əsasən, Ayətullah Xameneinin məsul olduğu gün idi. O çox çalışırdı və çox gözəl rəftar edirdi. İlk görüşümüzdən mən ona vuruldum. Bu səfərdə ilk dəfə ondan xahiş etdik ki, mübarək Ramazan ayı təbliğə Rəfsəncana gəlsin. Gətirdiyimiz yardımları Ayətullah Xameneiyə təhvil verdik. O, gözəl əxlaqı ilə məni özünə valeh etdi, onunla çox səmimi söhbət etdik. O buyurdu: “Zəlzələdən bir gün sonra Firdövsə gəldik, bölgəyə baxdıq, uşaqların səsi hər yeri bürümüşdü, anladıq ki, onlar acdırlar. Dedim tez süd və süd şüşəsi gətirdilər, onları uşaqların arasında böldük. Bir qədəri qaldı, yenidən həmin işi təkrar etdik.

.Üçüncü gecə heç bir uşaq ağlamırdı, çünki onların hamısı tox idi

Bu iş onun diqqətinin, istedadının, incəliklə proqramlaşdırmasının, idarəçiliyinin, işə .kompleks yanaşmasının göstəricisidir. Bu istedadlar 1998-ci ildə onda görünürdü

Höccətül-İslam Hacı Şeyx Abbas Purməhəmmədi

Ata kimi övladlar

Böyük Rəhbər fədakar könüllülər zümrəsindəndir. Onun övladları da belədir. Ayətullah Xamenei prezidentlik dövründə xalqı müharibədə iştirak etməyə çağırırdı, onun övladları da cəbhəyə gedirdilər. Bədr əməliyyatı zamanı ön cəbhədə mən onun əziz övladı ağa Mustafanın arif könüllülərin yanında olduğunu gördüm. Səkkiz illik müqəddəs müdafiə dövründə mən onu dəfələrlə “Seyyidüş-şühəda” və “Muhəmməd rəsulullah” diviziyalarında görmüşəm. Ağanın övladlarının cəbhədəki şücaəti Böyük Rəhbərin sözdə və əməldə düzgünlüyündən və övladlarının tərbiyəsinə verdiyi əhəmiyyətdən irəli gəlir

Ordu generalı Seyid Yəhya Səfəvi

Nəsihətin incəliyi

Övladlarımdan birinin nikah əqdini Böyük Rəhbər oxuyub. Əqd mərasimi bitdikdən sonra Ağa bəy və gəlinə nəsihət verdi. O buyurdu: “Əgər siz cansız bir cismi evinizə aparsanız, onu bir əşya kimi saxlamaq istəsəniz, baxmağa o qədər də ehtiyacı yoxdur. Ayda bir dəfə tozunu alsanız yetər. Amma əgər bir dəstə tər gülü evinizə aparsanız, gərək hər gün ona baxasınız, muğayat olasınız. Onun havasına, suyuna, işığına lazımi diqqəti göstərsiniz. Siz indi bir canlı gülü evə aparırsınız, gərək daimi olaraq ondan muğayat olasınız ki, solmasın. Gəlinlər də gərək öz ərlərindən muğayat olsunlar, onlara lazımi qulluğu göstərsinlər. Bəylər də öz xanımlarından muğayat olsunlar və onlara məhəbbət bildirsinlər”. O necə diqqət və incəliklə nəsihət verirdi! Bu sözlər onun gənc nəsle olan qayğısını göstərir

səh:۷۴

Ailə məsələlərinə diqqət

Böyük Rəhbər bütün işlərə diqqətli dir. Ailə üzvlərinə diqqət göstərməkdə xüsusi çalışır. Bir gün İnkilab Keşikçiləri Korpusunun zabitlərinin onunla görüşü vardı. Görüşdən qabaq mən dəftərxanada onunla görüşdüm. Ağa hal-əhval tutduqdan sonra ayaq üstə durmasına baxmayaraq dedi: “İşlərinizi yerinə yetirməklə yanaşı ailə məsələlərinə də diqqət yetirin. Belə olmasın ki, tək cə korpusun proqramlarını yerinə yetirəsiniz, amma ailə üzvlərinizin haqqı tapdalansın və övladlarınız elə düşünsünlər ki, siz onlara layiqincə diqqət yetirmirsiniz. Sizin övladlarınız inkişaf mərhələsindədirlər və sizin məsləhətlərinizə daha çox ehtiyacları var. Evləri yaxında olanlar mümkünsə, .”nəhar yeməyini ailə üzvlərilə yeməyə çalışsınlar

Ağanın ailəyə olan bu diqqəti mənim üçün çox maraqlı idi. Bu diqqət onun həyatın ən xırda məsələlərinə belə fikir verdiyini göstərir. O, ölkənin və silahlı qüvvələrin mühüm işlərinə xüsusi həssaslıqla yanaşmasına rəğmən, bəzən çox zərif və dəqiq məqamlara .toxunur, eyni zamanda bizim hamımız üçün dərs olan mühüm məqamları xatırladır

Höccətül-İslam İbrahim Razini

Könüllülərlə birgə şam yeməyi

İran və İraq müharibəsi vaxtı Ayətullah Xamenei şirazlı döyüşçülərlə görüş üçün Əhvazın beş kilometrliyində yerləşən Fəcr diviziyası qüvvələrinin yerləşdiyi yerə gəldi.

O həmin gün “Sarəllah” aşığıları

hüseyniyyəsində könüllülər və korpus zabitləri arasında geniş çıxış etdi və sonra buyurdu: “Mən bu gecə çox yorulmuşam və qarnizonda yatmaq istəyirəm”. Onun bu təklifi mənim üçün çox sevindirici idi. İstirahət üçün onu diviziyanın qərargahına apardıq. Cəmiyyət o qədər izdihamlı idi ki, onun qolu və çiyinləri əzilmişdi. Ağa yoldaşlarından birinə dedi: “Bax, gör paltarlarıma qan toxunmayıb?” Sonra o, istirahət paltarlarını geyindi və çox səmimi surətdə əyləşdik. Ağa üzünü mənə tutub dedi: “Şam yeməyinə bizə nə vermək istəyirsiniz?” Dedik ki, kabab və plov. Dedi: “Yox, biz bütün əsgərlərin yediyi yeməkdən yeyəcəyik”. Dedim: “Sizin qarnizona gəlişiniz münasibətilə hamıya kabab və plov hazırlamışıq”. Buyurdu: “Çox yaxşı iş görmüsünüz. Olar ki, biz də əsgərlərlə birgə yemək yeyək?” Dedim: “Bütün uşaqların arasında mümkün deyil, bölüklərin uşaqları hər biri öz bölüklərinin yerləşdiyi yerdə şam yeyirlər. Qərargah işçiləri və bəzi zabitlər isə yeməklərini hüseyniyyədə yeyirlər, biz onlara qatıla bilərik”.

.”Ağa dedi: “Çox gözəl, biz də oraya gedərik

Ayətullah Xamenei ilə birgə “Sarəllah aşıqləri” hüseyniyyəsinə getdik və döyüşçülərlə birgə xörək yedik. Bizim o günkü süfrəmizdə turşu, göyərti və qazlı içməlilər də vardı. Uzun süfrənin arxasında Ağa belə buyurdu: “Afərin sizə! Bəziləri belə düşünürlər ki, könüllülər və zabitlər gərək həmişə pendir-çörək yesinlər”. Şamdan sonra ağa ilə birgə qərargaha gəldik. Orada Böyük Rəhbər diviziyanın şam süfrəsini tərifləyərk dedi: .”“Şirazlılar zövqlü və səliqəlidirlər, bugünkü süfrə də onların zövqlü süfrəsindən biri idi

General Cəfər Əsədi

səh.:və

ci ildə bir maneərdə iştirak etmək üçün Ağa Bəndər Abbas şəhərinə səfər etdi.–1995
Qərara gəldi ki, o, vilayətin vəzifəli şəxsləri ilə də iclas keçirsin. Həmişə məhrumlar
üçün ürək yandıran Rəhbər həmin məclisdə məsul işçilərə dedi: “Siz sədd çəkmək,
zavod açmaq və sair bu kimi mühüm işlər görürsünüz. Bunun üçün geniş təbliğat
aparılır. Amma hərdən də səs–küysüz, lakin olduqca əhəmiyyətli olan işlərin dalınca
getmək lazımdır. Elələri var ki, ailələri böyükdür və iqtisadi cəhətdən yaxşı yaşamırlar.
Bəzən onlara da baş çəkin və problemlərini həll edin. Bu işlər həmişəlikdir, ola bilər ki,
.”bu işlərlə ailələri qoruyasınız

Ağanın bu məqamlara diqqəti gözəl və mühümdür. Bütün bunlar ölkənin vəzifəli
şəxsləri üçün dərsdir

Cənab Nasir Ərəbha

Qayınana üçün hədiyyə

Gözlərimi Ağanın əllərinə dikmişdim. O, üçüncü dərəcəli Fəth nişanını şəhid Əli Sakinin
ailəsinə təqdim edirdi. Böyük Rəhbərin istəyi ilə cənab Müqəddəm ona bir Quran
gətirdi. O, Quranı şəhid Sakinin xanımına verib buyurdu: “Bunu qayınanan üçün
.”hədiyyə apar

Bu diqqətin şövqündən axan göz yaşlarım hələ dayanmamışdı ki, Rəhbər o ləyaqətli
xanımdan övladlarını soruşdu. Şəhidin böyük qızı olduğunu bildikdə, şəhidin xanımına
.”bir hədiyyə verib buyurdu: “Övladın üçün cehiz hazırla

Ötən il Şəhid Əli Saki Əhvaz–Xürrəmşəhr magistral yolunda qumbaranı işə salmış
münafiqi qucaqlamışdı ki, təkəcə özü ölsün və başqalarına xəsarət dəyməsin. O zaman

Şəhid Saki bəlkə də fikirləşmirdi ki, qızı necə ər evinə köçəcək. Görəsən həyat yoldaşı qayınanası ilə keçinə biləcək və yaxud anası onun üçün mehriban dost olaraq qalacaq? O gün bu şəhidin ruhu bizim izdihama hakim idi. 2000-ci ilin qışında qardaşı və kiçik yaşlı övladı da əziz Xameneinin isti məhəbbətindən, fevral ayının soyuğunu unutmuşdular

Əli Şirazi

Unudulmaz təşkilatçılıq

Böyük Rəhbər İranşəhr rayonunda sürgündə olarkən sel Sistan və Bəlucistan vilayətinin bir hissəsini dağıtdı. O, həmişəki müdiriyyəti ilə yardım komitəsi təşkil etdi və seldən zərər çəkənlərə köməyə başladı. O bu köməyin yanında böyük bir mədəni işə də imza atdı və xalqı tağut rejiminin təhlükələrindən xəbərdar etdi. Böyük Rəhbərin bu vilayətdə etdiyi xidmətlər oranın xalqı üçün unudulmazdır. Mən Sistan və Bəlucistanın qubernatoru idim, biz ağa ilə birgə İranşəhrə səfər etdik. O səfərdə xalqın Böyük Rəhbərə çox güclü məhəbbətinin şahidi oldum. Mənim üçün çox maraqlı idi ki, o, İranşəhrin bütün məsələlərindən xəbərdardır. Bu diqqət, həm də Ağanın güclü yaddaşını nümayiş etdirir

Doktor Mənuçehr Məhəmmədi

"Bəs başqaları"

Həzrət Rzanın (ə) hərəminin zərihini dəyişdirən zaman Böyük Rəhbərlə birgə hərəmə getdik. Böyük Rəhbər məzarın yanında raz-niyazla məşğul idi. Zərih götürüldüyündən pak məzara yaxınlıq xüsusi hal yaradırdı

səh:۷۸

Ayətullah Xameneinin raz-niyazi bitdikdən sonra cənab Vaiz Təbəsi ona dedi: “Övladlarınız da yaxına gəlib İmamı yaxından ziyarət etsinlər”. O buyurdu: “Bəs
”?başqaları

Ağa həmişə belədir. O öz övladları üçün xüsusi bir imtiyaz tanımır. Həmin vaxt buyurdu: “Əgər hamı İmamı yaxından ziyarət edə bilərsə, mənim övladlarım da gəlsinlər”. Hamımız belə ziyarətə nail olduq. Çox yadda qalan bir gün idi. İmamın bəzi
.aşıqları orada çox qəribə hisslər keçirdilər

Höccətül-İslam Məhəmmədəli Həqqani

”!Düşmən daha güclüdür“

Bir gün Böyük Rəhbərə dedim: “Müdafiə nazirliyinin bu qədər qarnizonları var, yazın ki, onlardan birini Quran və namaz işləri üçün Namaz Mərkəzinə versinlər”. Ağa elə bir cümlə buyurdu ki, bizim hamımız üçün dərsdir. O dedi: “Müdafiə qüvvələri elə bilməməlidirlər ki, zorla ondan nə isə almaq olar. Dost güclüdürsə, düşmən daha
.”güclüdür

Bu məqam Böyük Rəhbərin uzaqqörənliyindən danışır. Çox mühümdür ki, insan hər bir işdə onun bütün tərəflərini nəzərə alsın. Ayətullah Xameneinin belə bir xüsusiyyəti var,
.bəzən haradasa bir qrupa, yaxud bir təşkilata çox böyük dərs öyrədir

Höccətül-İslam Möhsin Qiraəti

”!Qanunu pozana qarşı tədbir görün – mənim oğlum olsa belə“

Yüksək vəzifəli bir hərbiçi bir yeri tutmaq haqda əmr vermişdi. O, haqlı olsa da, bu iş üçün qanuni icazəsi yox idi. Hərbi tribunal hadisənin tərffərruatını araşdırıb, Böyük

səh:79

Rəhbərə göndərdi. O, altından belə yazdı: “Qanunu pozana qarşı tədbir görün, hətta mənim oğlum olsa belə!” Bu məqam mənim üçün çox əhəmiyyətli idi. Çünki o yerin tutulması əmrini verən zabit çox ədalətli insan idi, çox yüksək vəzifəsi də vardı. Amma .Ağanın qanuna sədaqəti belə bir əmr verməsinə bais oldu

Böyük Rəhbər qanuna çox dəyər verir. Müxtəlif cinayət işlərində bu məsələ daha qabarıq görünür. Qanunu pozan şəxs mühüm vəzifədə və yaxud yüksək rütbədə olsa belə, qanunu pozmuşsa, cəzalandırılır. Onun belə rəftarı bizim hamımız üçün dərs və .örnekdir

Höccətül-İslam Niyazi

Suya qənaət

cu ildə İmamın övladı hacı ağa Mustafanın şəhadəti ilə əlaqədar ölkədə yeni bir-¹⁹⁷⁹ ab-hava yarandı, İslam inqilabı daha da rəvnəqləndi. Tağut rejimi bu hərəkəti susdurmaq və inqilabın öncülləri arasında ayrılıq salmaq üçün onları müxtəlif .şəhərlərə sürgün etdi. O cümlədən, Böyük Rəhbər İrənsəhrə sürgün edildi

Mən həmin il onunla görüşə nail oldum. Sürgündə olan alimlərin bir-birilə rəftarı çox səmimi idi. Onlar tələbəlik dövründəki kimi işləri öz aralarında bölmüşdülər. Mən orada olanda nahar yeməyinin qablarını yumaq Böyük Rəhbərin vəzifəsi idi. Nə qədər israr etsəm də, qabları yumağa icazə vermədi və buyurdu: “Bu mənim öhdəmə düşən işdir, siz başqa bir iş görə bilərsiniz”. Mən o gün diqqətlə Ağanın qab yumasına tamaşa etdim. O, qabı təmiz yumağa və eyni zamanda suya qənaət etməyə çalışırdı. O, bu müddətdə də fürsətdən istifadə edir və

səh:۸۰

.yanına gələnləri dövrün vəziyyəti və dini məsələlər barədə məlumatlandırır

Höccətül-İslam İbrahim Razini

Hərbi forma

Böyük Rəhbər mənə buyurdu: “Mən müharibə zamanı döyüşə həmişə hərbi formada gedirdim, amma həmişə tərəddüd içindəydim. Düşünürdüm ki, görəsən Peyğəmbər libasını kənara qoyub, dar hərbi paltarını geyinmək düzgündür, yoxsa yox?” O, Tehrana qayıdan zaman ruhani libasını hərbi formanın üstündən geyinirdi və həzrət İmama məruzə etdikdən sonra cümə namazına gəlir və vəhdət yaradan cümə namazını qılırdı.

Böyük Rəhbər sözünün davamında buyurdu: “Mən cəbhəylə bağlı məruzə üçün Cəmarana getdim. İmam pəncərənin arxasında dayanmışdı, mən çəkmələrimin bağını açarkən bir qədər yubandım. Həzrət İmam dayanmışdı və gülər üzlə mənə baxırdı. Otağa girib İmamın əlini öpdüm. O, əlini mənim kürəyimə vurub buyurdu: “Bir vaxtlar əsgər paltarını geyinmək el arasında mürüvvətə zidd hesab olunurdu. Amma indi görürəm ki, bu sizə necə də yaraşır!” Ayətullah Xamenei buyurdu: “İmamın bu könül oxşayan sözü ürəyimdəki tərəddüdü məhv etdi. O gündən sonra hərbi forma geyinərkən ləzzət alırdım”.

Höccətül-İslam Zünnur

Çadırlarda

Böyük Rəhbərin məhrum bölgələrə və ucqar yerlərə xüsusi diqqəti var. O, həmişə vəzifəli şəxslərə tapşır ki

səh:11

belə yerlərə xüsusi diqqət yetirsinlər. Onun səfərlərinin çoxu belə yerlərədir. Bu .səfərlərin birində onunla birlikdə Yasuca getdik

Bu bölgə xüsusi məhrumiyyətdə yaşayırdı. Təkcə kəndlər yox, şəhərin özü də ciddi qayğıya ehtiyacılı idi. Ağa ilə birgə çadırlara baş çəkdik. Bəzi nazirlər də Böyük Rəhbərin yanında idi. Nahar süfrəsi salındı, Ayətullah Xamenei nazirlərə müraciət edərək buyurdu: “Səfərlərinizdə mütləq məhrum və ucqar yerləri seçin, onlara baş çəkin. Əgər bu səfərdə onlar üçün bir iş görməsəniz də, eybi yoxdur. Biz ki onlar kimi yaşaya bilmərik. Düzdür, onlar kimi olmasaq nə çəkdiklərini dərk edə bilmərik. Lakin bu görüşlər sizin gələcək qərarlarınıza böyük təsir göstərəcək. Bu təsir verilən .məlumatlarla vücuda gəlməz

Bu nəsihətlər bizim hamımızın yolu üçün bir çıraqdır. Xüsusən görəndə ki, o, bütün vücudu ilə buna əməl edir və çadırlarda yaşayanların arasında onların biri kimi danışır .və dinləyir

Höccətül-İslam Əhməd Mərvi

”?Hansı hadisə“

Tehran Universitetinin ətrafında baş verən məlum hadisə gecəsi mən şam namazını Ağanın arxasında qıldım. Namazdan sonra işlər haqda məlumat vermək üçün onun yanına getdim. O mənə dedi: “Mən belə hiss edirəm ki, bu gecə bir hadisə baş verəcək”. Öz-özümə dedim ki, yəqin bu məmləkətdə baş verən həmişəki hadisələrdən biri olacaq. Ertəsi gün eşitdim ki, universitet məhəlləsində məlum hadisə baş verib. O, hadisənin xırdalıqlarını

səh:۸۲

.bilmirdi, amma deyəsən, belə bir hadisənin baş verəcəyi Ağaya ilham olmuşdu

Höccətül-İslam Niyazi

”...Bu hava limanından“

Ayətullah Xamenei dua, minacat, mənəviyyat və raz-niyaz adamıdır. O, Quran və dua oxuyan zaman, həmçinin Əhli-beyt (ə) müsibətləri, fəzilətləri yada salındıqda göz yaş axıdır, arifanə və aşiqanə hal tapır. O, heç zaman keçmişdəki ibrətli hadisələri .unutmur

Prezident olarkən bir gün o, Zahidana səfər etdi. Mən də onu müşayiət edirdim. Təyyarə Zahidan hava limanına enirdi. Məsul şəxslər Ağanı qarşılamaq üçün düzülmüşdülər. Böyük Rəhbər təyyarənin pəncərəsindən baxdı və gözünü o mənzərəyə dikərək dedi: “Bu hava limanından məni qolları bağlı vəziyyətdə, iki polislə .birgə təyyarəyə mindirib, Tehrana gətirdilər və Qızılqala həbsxanasına saldılar

Bu söz mənim üçün çox əhəmiyyətli idi. O buyurdu: “Mən bir dəfə ölüm səfərinə gedib-qayıtmışam. Elə bildim ömrümün son anıdır. Mən heç vaxt o anı unutmaram, onu tez-tez xatırlayıram”. Bu hadisə bizim üçün dərsdir. Belə bir şəxsiyyət bizim rəhbərimizdir. .Heç şübhəsiz, onun rəhbərliyi Allahın lütfü və İslam ümmətinə hədiyyəsidir

Höccətül-İslam Məhəmmədcavad Höccəti Kermani

Şadqan üslubu

Böyük Rəhbərin şeir və məddahlıq sahəsində məhəlli üslublar haqqında xüsusi .məlumatı var. O, bir çox incəsənət növləri ilə tanışdır

səh:۸۳

Şairlər onunla görüşüb, şeir oxuduqları zaman mən də orada idim. Bu görüş Süsəngərddə, yaxud da Hüveyzədə idi. O gün şairlərdən biri ağaya dedi: “Əgər icazə versəniz, mən Azadeqan çölünün yerli dili ilə bir şeir oxuyaram”. Böyük Rəhbər dedi: “Buyurun”. O, ərəb dili ilə bir şeir oxudu. Şeir bitdikdən sonra Ayətullah Xamenei ona dedi: “Bu şeir Şadqan üslubunda idi, Azadeqan çölünün yerli dilində yox”. Şeiri oxuyan .”dedi: “Siz haqlısınız, mən yanıldım. Bu üslub Şadqanın yerli üslubudur

Hacı Sadiq Ahəngəran

Doqquzuncu fəsil: Mübarizə və şücaət

Cümə imamının şücaəti

Mən cümə günü hadisəsini unutmaram. O, çox əzəmətlə, nurani və müqavimətlə keçdi; təmkinli səslər və atəşlərlə yadda qaldı. Mən baxırdım, xüsusən, baxırdım camaat nə vəziyyətdədir. Gördüm ki, bir nəfərdə belə süstlük yaranmayıb və o zaman cümə imamı (Ayətullah Xamenei) o qədər uca səslə danışdı, camaat elə dinləyirdi...

!Onlar şüar səsləndirirdilər ki, biz şəhadət üçün gəlmişik

İmam Xomeyni

Cümə namazında Ağanın şücaəti

Müharibə zamanı Ayətullah Xamenei həm prezidentlik vəzifəsini yerinə yetirirdi, , həm də Tehranın cümə imamı idi. Bir gün o, cümə namazı xütbələrini söyləyərkən, düşmənlər qabaqcadan hazırladıqları bombanı işə saldılar. Partlayışdan dərhal sonra o, əlini yuxarı qaldırdı və

səh:۸۴

xütbələri davam etdirdi. Onun təkmin və sakitliyi göstərirdi ki, bu hadisə Ağanın uca və yüksək əhval-ruhiyyəsinə heç bir təsir göstərməyib. Camaat da mətanət və vüqarla dərhal cümə namazının nizam-intizamını bərpa etdilər. O, cümə namazı və xütbələri davam etdirildi, sanki heç bir hadisə baş verməmişdi. Halbuki orada çoxlu insan şəhid edilmişdi, bədənləri parçalanmışdı. Camaat onların tikə-tikə olmuş bədənlərinə .baxırdılar. O səhnə İslam inqilabının unudulmaz səhnələrindəndir

Höccətül-İslam Məhəmmədi İraqi

İlk qamçılar dəydi

Əzəmətli Rəhbər İslam hərəkatını müdafiə məqsədilə inqilabın ilk çağlarından qamçı zərbələrinə məruz qaldı. O, İslam inqilabının bütün mərhələlərində iştirak etmişdir. Bu gün bəzi vəzifələrdə çalışan gənc tələbələrin çoxu Ayətullah Xameneidən inqilab və onun məfhumlarını öyrənmişlər. İnqilab dövründə onlar Ayətullah Xameneiyə görə ümidvar idilər. Böyük Rəhbər hərəkatın bütün dövrlərində möhkəm və sarsılmaz addımlarla irəliləyir, hətta bir an da İslam inqilabının uğuruna şübhə etmirdi. O həmişə ön xətdə idi. Belə bir insan məntiq, ağıl və şəriət baxımından, rəhbərlik məsələsində bu .şərtlərə malik olmayanlardan öndədir

Ayətullah Haşimi Rəfsəncani

ci kameranın dustağı—۲۰

Mən ۱۸-ci kamerada, cənab Xamenei isə ۲۰-ci kamerada idi. Həbsdə xəbərlərimizi bir-birimizlə bölüşürdük. SAVAK işçiləri cənab Xameneinin saqqalını

səh:۸۵

qırxmışdılar ki, t h qir   n sillə vursunlar. Bu hərəkət onun m qavim t i ruhiyyəsini bir zərrə də sarsıtmadı. O, çox möhkəm və müqavimətlə dustaq paltarını ba ına dolayır v  həbsxanada get-g l edirdi. Bir gün onu h bsxananın həyətində gördüm.

.Çox  ad idi, sevinirdi. Bu sevinc onun yüksək əhval-ruhiyyəsini göstərirdi

Şahid Məhəmmədəli R cai

Misilsiz  axsiyy t

Böyük Rəhbər,  ahid Ha iminijad v  mən inqilabdan qabaqkı illərdə istibdadla mübarizə aparır, birgə məclislər keçirir, mübarizə məsələlərini v  çıxışları proqramla dırırdıq. İşimiz t skilat ılıq idi. Bizim qarşılıqlı h mkarlı ımız v   m kda ılı ımız var idi

Böyük Rəhbər siyasi mübarizə proqramlarında  m kda ılı a, i  və söz birliyinə inanırdı. Təbii ki, bu vəziyyətdə i  daha sürətlə irəliləyirdi. Biz o məclislərdə əhd başlamışdıq ki, digərinin  axsiyy tini  z  axsiyy timiz,  z  axiyy timizi digərinin  axsiyy ti biləcəyik. Biz bu qədər bir-birimizə etimad g st rirdik və bir-birimizin nüfuzunu qoruyub y ks ldirdik. Heç zaman bir-birimizə qarşı b dbin olmamışıq, biri olmayanda o biri onu m dafie edib. Biz o zaman Böyük Rəhbəri tanıdıq. Bənzərsiz bir  axsiyy t idi. Bu gün .də həmin s mimilikl  v  m n viyyatla dövlətə rəhbərlik vəzifəsini icra edir

Ayətullah Vaiz Təbəsi

Saray alimlərinin ifşası

Böyük Rəhbər İslama xəyanət edənləri ifşa etməyə çalışır və bu işi  z n  vəzifə bilirdi. O, bu işdə heç nədən

səh:  

qorxmurdu. 1969-cu ilin səfər ayının axırlarında Qorqan şəhərinin Gülşən məscidində çıxışlarında saray alimlərinin xəyanəti haqqında danışır və buyururdu: “Alimlər Peyğəmbərin əmanətçiləridir – amma dünyaya girişməyə qədər. Dünya yaxınlaşdıqda da, ona yaxınlaşmamaq lazımdır. Sonra nümunə üçün bir neçə saray aliminin adını çəkir və onları xalq yanında ifşa edirdi. Bu şücaətli addımı onun minbərə çıxmasının və çıxış etməsinin qadağan olunması ilə nəticələndi. Amma yenə də onun qarşısını ala bilmədilər. O, Qorqanda ifşanın mümkün olmadığını gördükdə, mənim yanıma gəldi. Mənim tələbələrin qarşısında “Saray alimlərinin ifşası” mövzusunda çıxışımı eşitmişdi. O, Qorqan şəhərinin Sepehr mədrəsəsində minbərinin qadağan olunması xəbərini verdi və mənə buyurdu: “Mən sizi bu çıxışları davam etdirmək üçün təqdim edirəm. Siz bu gündən mənim yerimə minbərə gedin və söhbətləri davam etdirin”. Sonra buyurdu: “Biz gərək saray alimlərinin minbərə çıxmasına və xalqı .”yoldan azdırmasına imkan verməyək

Höccətül-İslam Seyid Əhməd Nəqibpur

Zamanı tanımaq və şücaət

ci ildə Firdövsdə zəlzələ baş verərkən Ayətullah Xamenei ilə tanış oldum. Ağanın–1968 səmimi və isti rəftarı, təbliğinin gücü və gözəl nitqi məni valeh etdi. Mən həmin ildə mübarək ramazan ayı təbliği üçün onu Rəfsəncan şəhərinə dəvət etdim. Allah ayında Allah-taalanın lütfü ilə Ayətullah Xamenei bizim qonağımız oldu. Onun dövrün vəziyyəti haqqındaki ətraflı məlumatı və şücaəti sözlərinə coşqunluq verirdi. Buna görə də, neçə gündən bir polis və SAVAK işçiləri ona əziyyət verir, qayğıkeş və ifşaedici

səh:17

sözlərini deməyə mane olurdular. Lakin onların hədələri heç zaman Böyük Rəhbərin əhval-ruhiyyəsinə təsir etmədi və o, öz cəsarətli çıxışlarını davam etdirdi, mübarək ramazan ayında Pəhləvi ailəsinin pərdəarxası işlərindən çoxunu ifşa etdirdi

Höccətül-İslam Hacı Şeyx Abbas Purmähəmmədi

Zalımların xırmanını oda çəkən şimşək

Böyük Rəhbərin nitqləri və cümə namazındaki çıxışları çox məzmunlu, faydalı və dərin elmi, əxlaqi və siyasi dərslərə malikdir. Onun inqilabdan öncəki kəskin və inqilabçı çıxışları zalımların xırmanını oda çəkən şimşək, rejim əleyhinə vulkan idi. Onun əzəmətli mərdliyi və misilsiz şücaəti indiki çıxışlarında da aşkar görünür, İslam inqilabı və tağut rejiminin devrilməsi yolundakı parlaq keçmişinin göstərir. Onun hökumət və fəqih vilayəti haqqındaki sözləri insana həzrət İmam Xomeyninin (r) Nəcəfdə dediyi xaric (ali ixtisas) dərslərini xatırladır. Elə bil, həmin dərslər bu gün Əzəmətli Rəhbərin səlis nitqi ilə camaata çatdırılır

Şücaət və qorxmazlıq

ci ildə həzrət Ayətullah Xamenei müqəddəs Məşhəddə idi. Həmin il İslam-1977 inqilabının şah əleyhinə qarşı hərəkəti gücləndi. O, həmin hərəkətdə mitinqlərin və çıxışların əsas təşkilatçısı hesab olunurdu. Şah rejimi Böyük Rəhbəri tutub İransəhrə sürgün etdi

Mən 1978-ci ildə İransəhrə gedib onu ziyarət etdim. Onun evində nisbətən böyük bir otaq var idi. Bölgələrdən görüşünə gələn gənclər və tələbələr orada qalırdılar

səh:۷۸

Görüşlər siyasi məclisə çevrilirdi. Hərə bir tərəfdən sual verir və Böyük Rəhbər heç nəyi nəzərə almadan, iclasda iştirak edən SAVAK casuslarını görmürmüş kimi siyasi məsələləri çox qətiyyətlə və aydın şəkildə bəyan edirdi. Mən o gün bu böyük şəxsiyyətin şücaətinə və qorxmazlığına heyran qaldım və o məclisdən elə əhval-ruhiyyə ilə çıxdım ki, onu və Böyük Rəhbərin həqiqətləri deməkdə qeyri-adi şücaətini .unutmayacağam

Höccətül-İslam Məhəmməd Məhəmmədi İştihardi

Sürgündə mübarizə

Böyük Rəhbər İslam İnqilabının qələbəsindən öncəki mübariz və inqilabçı ruhanilərdən idi. Onun həyatının bir hissəsi hövzə işləri, tədris və təhsil kənarında şah rejimi ilə mübarizədə keçmişdir. O bu yolda həbsdən və sürgündən qorxmurdu, dəfələrlə .tutulmuş və sürgün edilmişdir

Onun sürgün edildiyi yerlərdən biri İranşəhr rayonu idi. Ağa sürgündə də sakit dayanmır və mübarizəsini davam etdirirdi. İmamın rəşadətli oğlu hacı ağa Mustafanın qırxından sonra o, çox mühüm bir ideyaya imza atdı. O, İranşəhrdə sürgündə olan bir neçə nəfərlə birgə, təqlid mərcələrinə məktub ünvanladı. Orada İmamın rəhbərliyi qeyd olundu, şah rejiminin fəsadları ifşa edildi. Qərara alındı ki, bu məktublar ölkədə sürgündə olan digər alimlər tərəfindən də imza olunsun. Bu iş hərəkət rəhbərlərini bir-birindən uzaqlaşdırmaq istəyən düşmənin planını zərərsizləşdirməkdən əlavə, .hökumətə göstərirdi ki, sürgün heç zaman onları mübarizədən saxlaya bilməz

Mənə Böyük Rəhbər tərəfindən məktubları sürgün bölgələrinə aparmaq tapşırıldı. Alimlər onu imzalayandan sonra Qumdakı qırx mərasimindən qabaq bütün ölkədə

yaymalı idim. Bu yenilik cəmiyyətə çox böyük təsir bağışladı və düşməyə göstərdi ki, Böyük Rəhbər heç zaman sürgündən qorxmur və bütün hallarda öz vəzifəsini yerinə .yetirir

Höccətül-İslam İbrahim Razini

Onuncu fəsil: Döyüş və cihad

Xürrəmşəhr döyüşü

Təxminən qırx gün Xürrəmşəhrdə müqavimət göstərib iraqlıların şəhəri işğal etməsinə imkan vermədik. Bu müddətdə Böyük Rəhbər misilsiz şücaətlə düşmənin mövqelərinə hücum edir, onların tanklarının sırasını pozur və irəliləmələrinə mane olurdu. O, İmam Xomeyni ilə görüşəndə yeni və düzgün bilgiləri çatdırmaq üçün üç və beş nəfərlik qruplarla düşmən qüvvələrinin daxilinə qədər irəliləyir və əməliyyat zonasını müşahidə .edərək yeni məlumatlar toplayırdı

Höccətül-İslam Zünnur

Cəbhənin ön xəttində

Müharibənin ilk günlərində bizim əsas müdafiə xəttimiz Əhvazda idi. Bir gün səhər tezdən ön xətdə idim. Yuxudan ayıldım, gördüm ki, bir nəfər cəbhə xəttini nəzərdən keçirir. Elə bildim Müdafiə nazirliyinin həmişə bizə baş çəkən zabitlərindən idi. Öz işimlə məşğul oldum. O, iki nəfərlə birlikdə bizim sənərimizə gəldi. Baxıb gördüm ki, Ayətullah Xameneidir. O, hərbi formada, kəmərinə bir tapança ilə, düşmənlə bir .kilometr fasiləsi olan ən təhlükəli nöqtədə bizim görüşümüze gəlmişdi

səh:9.

Birgə nəzarət səngərinə getdik. Böyük Rəhbər bütün xəttə baxış keçirdi və ərzaq məhsullarının cavabdeh şəxslərinə dedi: “Gəlin ön cəbhədəki uşaqlara bir şey hazırlayaq”. Sonra mənə buyurdu: “Sizin durduğunuz yer çox həssas yerdir, ehtiyatlı .”olun ki, düşmən dövrə vurub sağ tərəfdən gəlməsin

Höccətül-İslam Amili

Döyüşçülərin əhval–ruhiyyəsini qaldırmaq

Ayətullah Xamenei İraqın İran əleyhinə müharibəsi başlayan gündən şəhid doktor Mustafa Çəmranla birgə cəbhələrdə yaxından və fəal iştirak edirdi. Silah alıb gecələr kəşfiyyat əməliyyatlarına qoşulurdu. O, İslam döyüşçülərini müdafiə edir və onlara .ruhiyyə verirdi

ci ildə, yəni müharibənin sonlarında cəbhələrin vəziyyəti çətinləşdi, bəziləri öz-1988 ruhiyyələrini itirdilər. O, həmin zaman prezident ola-ola döyüşçü paltarını geyinir və nizam-intizamlı formada cəbhəyə gəlirdi. Ağanın cəbhədə iştirakı döyüşçülərin əhval–ruhiyyəsinə çox yaxşı təsir bağışlayırdı. Nəhayət, həqiqi inqilab müdafiəçiləri vəhdətlə və döyüşü davam etdirməklə düşmənin təcavüzlərini zərərsizləşdirdi və müharibəni .İran İslam Respublikasının xeyrinə bitirdi

General Abdullah İraqi

Döyüşdə möhkəm dayaq

Müharibənin əvvəllərində cənub cəbhələrində çoxlu problemlərimiz var idi. Öz qəribliyimizi və çətinliklərimizi bildirmək istədikdə, İmamın Ali Müdafiə Şurasındakı .nüməyəndəsi olan Böyük Rəhbərə müraciət edirdik

səh:91

Cənubda olduğuna görə, o, bizim üçün möhkəm dayaq hesab edilirdi, biz də mütəmadi olaraq onunla iclaslar keçirir və problemlərimizi deyərək kömək istəyirdik. Ayətullah Xamenei bizim problemlərimizi həzrət İmama çatdırırdı və imkan olduğu təqdirdə, .lazımı köməklər göstərirdi

Vitse Admiral Əli Şamxani

Cəbhədə iştirak

Müharibənin ortalarında Böyük Rəhbərin cəbhədə iştirakı azaldı. Komandirlərdən bir qrupu onun yanına gedib gileyləndilər və təkidlə Böyük Rəhbərdən cəbhədə iştirak etməməsinin səbəbini soruşdular. Böyük Rəhbər buyurdu: “Mənim bundan başqa çarəm yoxdur. Həzrət İmam Xuzistan, İlam, Kirmanşah, Kürdüstan və Qərbi Azərbaycan vilayətlərinə getməyi mənə haram edib. Amma əgər mənim cəbhədə iştirakımı bu qədər istəyirsinizsə, tezliklə İmamın yanına gedib xahiş edəcəyəm ki, icazə versin”. Çox keçmədi ki, biz yenə Ayətullah Xameneinin cəbhədə iştirakının şahidi .olduq

Höccətül-İslam Zünnur

Əsgərlərlə birgə

Ayətullah Xameneinin prezident seçilməsindən sonra həzrət İmam onun döyüş bölgələrinə getməsini qadağan etdi. Müharibənin axırlarında o, çoxlu təkidlə yenidən cəbhəyə getmək barədə həzrət İmam Xomeyninin (r) razılığını aldı və bir daha yaxından döyüş bölgələrinə yollandı. O, Tehranın cümə imamı kimi cəbhəyə getməzdən qabaq bütün cümə və camaat imamlarına

səh:92

müraciət yolladı, onları cəbhələrdə iştirak etməyə dəvət etdi. Onun bu inqilabçı və əhəmiyyətli hərəkəti cəbhələrdə böyük dəyişikliyə səbəb oldu. O, həmin dövrdə bütün diviziyalara baş çəkir, döyüş vahidlərinin vəziyyətini öyrənir və problemləri bir-bir əsgərlərin dilindən dinləyirdi. Ağa ənənəvi olaraq, uşaqlarla ata kimi rəftar edir və mehribanlıqla onların sözlərini dinləyirdi. Bu iştirak və rəftar əsgərlərin ruhiyyəsində çox böyük bir təsir qoyurdu. Bu təsir, düşməni tam məğlubiyyətə uğradana qədər .onları döyüş səhnəsində saxladı

General Məhəmməd Kövsəri

Bölgəyə nəzarət

Müharibənin əvvəllərində kəşfiyyat işlərilə məşğul idik. İşimiz düşməni öyrənmək və onun haqqında məlumat toplamaq idi. Bir gün iraqılılar haqda məlumat əldə etmək üçün düşmənin tərk etdiyi bir yerə getdik. Orada Seyid Həsən adlı bir axar vardı. Onun hər iki tərəfi ağacla örtülmüşdü. Axarın hansı tərəfində dayansaydın, ağacların sıxlığına görə qarşı tərəf görünmürdü. Biz elə bilirdik ki, axarın o biri tərəfində iraqılılar var. “Hazırol” vəziyyətində axarın sağ tərəfindən irəliyə tərəf hərəkət etdik. Qəfildən çoxlu səs-küylə rastlaşdıq. Elə bildik düşmən bizə sarı gəlir. Onlar da bizim barəmizdə belə düşünmüşdülər, təhlükəsizlik qaydalarına riayət edə-edə axarın o biri tərəfinə atıldılar. Bu zaman gözlərimiz Böyük Rəhbərin simasına düşdü. Onda o, İmamın Ali Müdafiə Şurasında nümayəndəsi idi. O, bizdən qabaq bir neçə nəfərlə birgə bölgəni .yoxlamaq üçün getmişdi, indi də yoxlama işini bitirib qayıdırdılar

səh: ۹۳

Ağanı orada görmək bizə ruhiyyə verirdi. Biz bu görüşdən ruhlanıb silahlarımızı adi vəziyyətə gətirdik və Ayətullah Xameneinin səmimi məhəbbəti ilə qarşılaşdıq. Ağa bir-
.bir bizimlə əl görüşüb hamımızı öpdü

General Əli Fədəvi

On birinci fəsil: Dünyaya etinasızlıq

Risalə verməkdən çəkinmək

Biz eşitmişdik ki, həzrət İmam Xomeyni (r) təqlid mərcəsi olmaq üçün heç bir addım atmamışdır. Bu gün eyni xüsusiyyəti Ayətullah Xameneidə də görürük. O, təqlid mərcəsi olmaq üçün heç bir iş görmür. Xalqın çoxlu təkidinə baxmayaraq, Böyük Rəhbər öz şəriət risaləsinin yayılmasına hələ də icazə vermir

Rəhbərliyinin ilk günlərində, 1989-cu ildə hələ Ayətullah Xoyi, Gülpayiqani, Mərəşi Nəcəfi və Əraki kimi böyük təqlid mərcələri sağ ikən onunla bir məclisdə idim. Məclisdə iştirak edənlərin biri Böyük Rəhbərə dedi: “Bəziləri sizi təqlid mərcəsi kimi təqdim edirlər”. O buyurdu: “Belə etməyin, mənim çiynimə qoyulan rəhbərlik yükünü də istəmirdim, amma boynuma vəzifə düşdükdə qəbul etdim. Ümüdvaram bu ağır yükü məqsədə çatdıram. Amma bizim adamların bu yolda (təqlid mərcəsi məsələsində) ”.addım atmalarını istəmirəm

Sonralar şərait dəyişdikdə və təkidlər çoxaldıqda, Böyük Rəhbər ölkə xaricindəki şialər üçün təqlid mərcəsi olmağı qəbul etdi. Amma ölkə daxili üçün buyurdu ki, başqa böyük təqlid mərcələri var. Belə rəftar Ayətullah Xameneinin yüksək ruhiyyəsindən irəli gəlir.

Dünyadan üz

səh:94

.çevirmək ruhiyyəsi böyük insanların xüsusiyyət-lərindəndir

Höccətül-İslam Seyid Əhməd Xatəmi

”Əlavə xərclər qadağandır“

Müharibə zamanı Ayətullah Xamenei ilə birgə ۲۱-ci İmam Rza (ə) diviziyasını yoxlamaq üçün cəbhəyə yollandıq. O, hərəkətdən qabaq buyurdu ki, az maşın gətirin, bir ya iki maşın bəsdir. Əhvazdan xaric olduqda gördük ki, arxamızca təxminən on maşın hərəkət edir. Ayətullah Xamenei sürücüyə dayanmasını əmr etdi və dərhal mənə tapşırırdı ki, ikinci maşından sonrakılara de ya Əhvaza qayıtsınlar, ya da gəlmək istəyirlərsə özləri tək gəlsinlər: “Nəyə görə mənim arxamca yola düşüblər? Əgər prezident bir karvan maşınla hərəkət etsə, bu, başqaları üçün nümunə olacaq, onlar .”da belə edəcəklər. Mənim üçün bir, yaxud iki maşın kifayətdir

General Şüştəri

Şəhidlər ağasının əzasında

Əzəmətli Rəhbər hər il bir neçə gecə İmam Hüseyinə rövzə məclisi təşkil edir. ۱۹۸۸-ci ildə o, bir gün cənub cəbhələrinə gəldi. Onun gəlişi məhərrəm ayına təsadüf etdiyindən, döyüş vahidlərində əzadarlıq mərasimi və rövzə məclisləri təşkil olundu. O, hər gecə batalyon və diviziyaların birində Şəhidlər Ağasının (Seyyidüşşühəda) əzasında iştirak edirdi. Bir gün onunla birgə bir mikroavtobusda hər növ müşayiətdən və təmtəraqdan uzaq olaraq Sūsəngərdə getdik və ۸۵-ci Musa ibn Cəfər (ə) .batalyonunda rövzə məclisi təşkil etdik

Hacı Sadiq Ahəngəran

səh:۹۵

Əsgər taxtı üzərində

Müharibənin əvvəllərində cəbhə xəttində bir problem yarandı. Mən onu ölkənin ən yüksək vəzifəli şəxslərinə bildirməli idim. Qərara gəldim ki, o zaman prezident olan Bəni Sədrlə görüşüm. Onun cəbhədəki qərargahına yollandım və gözləmədiyim bir təmtəraqla qarşılaşdım. Bu otaqdan o otağa, o otaqdan bu otağa o qədər əziyyət verdilər ki, peşman oldum və yenə də Bəni Sədrə görüşə bımədim. Qərara gəldim problemi Ayətullah Xameneiyə söyləyim. Onun olduğu yerə getdim, gördüm adi bir yerdə əsgər taxtı üzərində əyləşib. Çox rahat və asanlıqla onunla görüşdüm və .problemləri çatdırdım

Şəhid Höccətül-İslam Abbas Şirazi

Vəzifəyə əməl etmək

Ayətullah Xameneinin vəzifəyə seçilməsindən bir-iki ay sonra onun görüşünə getdim. İş başlamazdan əvvəl ona dedim: “Necə oldu ki, belə bir vəziyyət yarandı? İstəyirəm rəhbərlik məsələsi haqqında bir qədər sizin dilinizdən eşidim”. Böyük Rəhbər buyurdu: “Xibrə Məclisi həzrət İmamın canişinliyi barədə müzakirələr apararkən mən özüm haqda heç bir şey fikirləşmirdim və ümumiyyətlə təsəvvür etmirdim ki, onlar belə bir qərar qəbul etsinlər. İclasın günortaya qədər sürən birinci yarısı mənə anlatdı ki, mənim də adım hallana bilər. Mən günorta evə gəldim, iki rəkət namaz qıldım və minacat edərək Allahdan istədim ki, bu vəzifəni mənim çiyinə qoymasın. Mən az xatırlayıram ki, hansısa bir istək üçün Allah-taalaya belə yalvaram. Mən çox ısrarla və bütүн vücudumla Allahdan

səh:96

istəyirdim ki, bu məsuliyyəti məndən uzaqlaşdırırsın. Günortadan sonrakı iclasda Xibrə Məclisi ümumiyyətlə mənim fikrimə, yəni bu işi qəbul edib–etməmək rəyimə baxmadı və iş beləcə sonuclandı. Mən ürəkdən bu işə razı olmasam da, bu məsuliyyətin şəriət və qanun nöqteyi–nəzərindən boynuma düşdüyünü gördükdə, qərara gəldim ki, onu .”mükəmməl surətdə yerinə yetirim

Bu qayda Ağanın dünya və qüdrət istəyində olmamasını göstərir. Lakin vəzifə məsələsi .irəli gəldikdə, o, öz vəzifəsinə əməl edir

Doktor Qulaməli Həddad Adil

On ikinci fəsil: Beytül–mala (dövlət büdcəsinə) qarşı diqqət

Qənd əhvalatı

Ayətullah Xamenei heç zaman öz şəxsi həyatında müsəlmanların beytül–malından istifadə etməyə icazə vermir. Onun dəftərxanasının işçilərindən biri deyir: “Bir gün Ağanın evində qənd bitmişdi, mən ona dedim ki, icazə verin dəftərxanadan evinizə bir az qənd gətirim. Ağa buyurdu: “Dəftərxananın qəndi oraya müraciət edənlər üçündür, .”biz başqa yerdən qənd almalıyıq

Belə bir diqqəti, ehtiyatı yalnız din böyüklərinin həyatında görmək olar. Bu hərəkət .onun əzəmət və təqvasının ucalığından xəbər verir

Höccətül–İslam Seyid Əhməd Xatəmi

səh: 97

Beytül–mala qarşı xüsusi həssaslıq

Ayətullah Xamenei öz prezidentlik dövründə o zamankı baş nazir mühəndis Mirhüseyn Musəviyə 50 minlik bir çek göndərib buyurur: “Beytül–maldan mənim şəxsi xərclərim üçün götürülən pul bu miqdardan artıq deyil. Siz bu pulu dövlət büdcəsinə köçürün ki, .”mən borclu qalmayım

Bu çox mühüm məsələdir, ölkə prezidenti olarkən yaşayışı çox adi olan, ehtiyacları talonla ödənen bir şəxs beytül–mala qarşı o qədər həssasdır ki, dövlət büdcəsindən öz şəxsi həyatı üçün hər hansı miqdarda pulun xərclənməsindən qorxur. Bu qayda bizim hamımız üçün və ölkənin vəzifəli məmurları üçün dərsdir. Biz də Böyük Rəhbər kimi .beytül–mala qarşı həssas olmalı və diqqətlə əməl etməliyik

Mühəndis Həmid Mirzadə

Beytül–mala diqqət

Mən İmam Xomeyninin (r) həyatının bütün xüsusiyyətlərinin Böyük Rəhbərin vücudunda canlandığını görürəm. Onun sadə yaşayışı həzrət İmam kimi nümunədir. O, öz imamı kimi beytül–mala göstərdiyi diqqətini Allah övliyalarından öyrənmişdir. Əgər insan onun həyatına və rəftarına diqqətlə baxsa, yalnız haqq adamlarından gözlənlən .bir həqiqəti müşahidə edər

Mən bir gün bir dostumla birgə Böyük Rəhbərin görüşünə getdim. Dostum çərçivəyə yerləşdirdiyi bir şəkil ona təqdim etdi. Şəkil Böyük Rəhbərin İranşəhrdə sürgündə olarkən çəkdiyi şəkil idi. Ağanın gözü şəklin çərçivəsinə düşdükdə buyurdu: “Əgər bunun xərcini öz şəxsi pulundan vermişənsə, hədiyyəni qəbul edirəm, amma

səh:98

."əgər İnqilab Keşikçiləri Korpusunun pulu ilə hesablamısınızsa, qəbul edə bilmərəm

Ordu generalı Seyid Yəhya Səfəvi

Təkcə bir xuruş

Böyük Rəhbər beytül-mala olduqca diqqətlə yanaşır. Onun bu diqqəti beytül-malın öz yerində xərclənməsi, əlavə xərclərdən və yersiz israfdan qorunması üçündür. Onun rəsmi qonaqlıqlarında süfrəyə yalnız bir növ xuruş qoyulur. O, hətta qonaqlıqlarda da süfrəyə birdən artıq xuruşun qoyulmasına icazə vermir. Bu iş israfın qarşısını almaq üçündür. Mən bəzən şahid olmuşam ki, süfrədə heç bircə növ xuruş da olmayıb, hamı .çörək və plovla kifayətlənməli olub

Ayətullah Misbah Yəzdi

Ev xörəyi və beytül-mal

Bir gün Böyük Rəhbərin qonağı idim. Süfrə açıldıqda Ayətullah Xamenei oğlu Mustafaya buyurdu: "Qalx, get". Mən ona dedim: "İcazə verin o da otursun, mən ondan istəmişəm ki, bir yerdə olaq". Ağa buyurdu: "Bu xörək beytül-maldandır, siz də beytül-mala qonaqsınız. Mənim uşaqlarım bu süfrə arxasında otura bilməzlər, onlar gedib ev .xörəyindən yeməlidirlər

.Mən o zaman anladım ki, Allah nəyə görə Ağaya bu qədər izzət vermişdir

Ayətullah Cavadi Amuli

səh: 99

Strateji addım

Müharibənin əvvəllərində döyüşün ən həssas məqamı idi. Çoxlarının qələbəyə ümidi yox idi, müharibəyə və onun perspektivinə inanmırdılar. Digər tərəfdən, düşmən döyüş meydanlarında bəzi qələbələr əldə etmişdi, bizim bəzi əməliyyatlarımız isə məğlubiyyətə uğramışdı. Bu həssas məqamda Böyük Rəhbər cəbhəyə gəldi, döyüşçü qüvvələri istiqamətləndirməklə və partizan qüvvələrini dəstəkləməklə onlara ruhiyyə .verdi

O zamankı prezident Bəni Sədr və onun həmfikirləri Əndimeşk, Əhvaz, Xürrəmşəhr və Abadanı artıq itirilmiş hesab edirdilər. Onlar belə düşünürdülər ki, müdafiə qüvvələrini Zaqros və Xürrəmabad yüksəkliklərinə doğru geri çəkmək lazımdır. Bəni Sədr deyirdi: “Bizim Abadanda, Xürrəmşəhr və Əhvazda qalmağımız intihar deməkdir. Qüvvələrimizin həmin yerlərdə qalması tələfatdan başqa heç bir şey verməyəcək”. Onların geri çəkilmək strategiyasına qarşı Böyük Rəhbər və onun dostları irəliyə getmək və daha artıq canfəşanlıq göstərmək strategiyasını qoyurdular. O, heç zaman bu şəhərləri boşaltmağa razı deyildi. Bu səbəbdən, böyük şəhid Mustafa Çəmranla birgə təcavüzkar düşmən əleyhinə partizan əməliyyatları təşkil etdi, nəhayət Allahın .köməyi bizə şamil oldu və irəliləmək strategiyası uğur qazandı

General Şüştəri

Ali Baş Komandanın siyasəti

ci ildə Fars körfəzi müharibəsi böhranında Böyük Rəhbər əmr etdi ki, cənubda və –1991, qərb bölgəsində

səh:100

hərbi qüvvələr artırılın. Biz o zaman cənubda Həmid qarnizonu altında düşərgə salan qüvvələrdən idik. Bu hərəkət sözügedən fərmanın nəticəsi idi. Fərmanda belə deyilirdi:

.”“Heç zaman heç kəsin bir qarış torpağımıza təcavüzünə razı olmaq olmaz

Ali Baş Komandanın bu qətiyyətli fərmanı bizi ən kiçik güzəşti belə qəbul etməməyə cürətləndirdi. Biz bütün qüvvələrimizi meydana çıxardıq və düşmənlə ehtimal olunan müharibəyə hazırlaşdıq. Amerikalılar istəyirdilər ki, ABŞ konqresində bir qərar qəbul edib İran İslam Respublikasının ərazilərindən İraqa hücum etsinlər. Ali Baş Komandanın siyasəti və onun ardınca qərb və cənub bölgəsindəki qüvvələrin artırılması amerikalıları bu istəklərindən daşındırdı

General Əli Fəzli

Həssas və mühüm qərar

Böyük Rəhbərin prezidentlik dövründəki son xarici səfəri 1989-cu ildə Çinə idi. Mən o zaman İran İslam Respublikasının Çində səfiri idim. Səfər hazırlıqları başa çatdıqdan sonra bizə xəbər verdilər ki, Çin rəhbəri ağır xəstələnib və Ayətullah Xamenei ilə görüşə bilməyəcək. Bu xəbəri son anlarda bizə verdilər. Böyük Rəhbər hava limanından enəndə mən məsələni ona çatdırdım. O qərara aldı ki, tənzim olunmuş bir neçə görüşü ləğv etsin, çünki Çin rəhbəri ilə görüş çox əhəmiyyətli idi və mütləq baş tutmalı idi

Həmin gün saat 18:00-də konqresdə bir müzakirə olmalı idi. Baş nazir cənab Li Pinq nazirlərlə birgə konqresə gəlmişdi. Müzakirə vaxtı yaxınlaşdıqda Ağa buyurdu ki, mən bu görüşə getmirəm. Səfir olduğumdan

səh:101

bu xəbər mənim üçün çox ağır bir xəbər idi. Nə baş verəcəyindən nigaran idim, ona dedim: “Bu hərəkət sizin bütün səfərinizə mənfi təsir göstərər, hətta ölkəmizin Çin kimi mühüm bir ölkə ilə əlaqələri zəifləyə bilər”. O buyurdu: “Mən bu qərarı qəbul etmişəm, məsələni onlara xəbər verin”. Bu haqda çinlilərə məlumat verdik, deyilmiş vaxt çatmışdı. Hamı müzakirəyə hazır idi, müxbirlər gəlmişdilər, amma iranlı heyətdən xəbər yox idi. Müxbirlər xəbər verdilər ki, İranla Çin arasında ciddi problem yaranıb. Bir müddət beləcə keçdi, saat 18:30 oldu. Bu zaman Çinin baş naziri Xalq Konqresindən Böyük Rəhbərin iqamətgahına gəldi və uzaqdan uca səsle dedi: “Kiçik böyüyün görüşünə gəlib”. Sonra otağa daxil oldu, təxminən 15 dəqiqə söhbət etdilər. Cənab Li Pinq Ağaya dedi: “Mən sizin kimi bir şəxsiyyətə sonsuz ehtiram göstərməyi özümə vəzifə bilirəm. Çin rəhbərinin xəstəlik problemi ciddidir və lər görüş üçün icazə vermirlər, amma buna baxmayaraq, mən məsələni araşdıraram və ümidvaram ki, .”problemi həll edərək

Çin baş nazirinin verdiyi sözə görə, Ayətullah Xamenei iclasa qatıldı. O, bir saat təxirdən sonra konqresə gəldi və müzakirələr başladı. Ertəsi gün çinlilər bildirdilər ki, Çin rəhbərinin səhhətinin pis olmasına baxmayaraq, İran rəhbəri 10 dəqiqə onunla görüşə bilər. Görüş baş tutdu və 20 dəqiqəyədək uzandı. O şəraitdə belə bir riskli qərar Rəhbərin çox dəqiq hesablanmış siyasətinə əsaslanırdı. Döyüş zamanı Çin kimi böyük, əhəmiyyətli və xüsusi həmkarlığımız olan bir ölkəyə qarşı belə bir qərar Ayətullah Xameneinin siyasəti ilə qəbul olundu və nəhayət, İran İslam Respublikasının xeyrinə .bitdi, ölkəmizin izzətinə və başucalığına səbəb oldu

Doktor Əlaüddin Bürucerdi

Rəhbərlik xüsusiyyətlərindən biri qətiyyətlə mülayimlik arası bir münasibət sərgiləməkdir.. İslam cəmiyyətinin bəzən rəhbərin qətiyyətinə ehtiyacı olur, bəzən də cəmiyyətin rəhbəri məsələlərin həlli üçün mötədil mövqə tutmalıdır. Bu və ya digər şəraitdə hansı yolun tutulması dini rəhbərin işidir. Bu iş olduqca çətinidir. Hal-hazırda bu məsuliyyəti icra etmək üçün ən layiqli şəxs və rəhbərlik üçün ən yaxşı namizəd, .qətiyyət və yumşaqılıq xüsusiyyətini toplayan Ayətullah Xameneidir

Həzrət İmam Xomeyninin vəfatından sonra dünya istismarçıları İran İslam Respublikasının banisi tərəfindən Salman Rüşdinin edamına dair sadir olunan hökmün ləğv olunması üçün İran əleyhinə böyük fəaliyyətə başladılar. Bəzi ölkələr öz səfirlərini İrandan geri çağırdılar. Bu pozucu hərəkətlərə cavab olaraq Böyük Rəhbər nəinki təzyiqlərə təslim olmadı, hətta qətiyyətlə buyurdu: “Geri çağırılmış səfirlərin qayıtmaqdan başqa yolları yoxdur”. O zaman belə bir qətiyyət bəziləri üçün dözüləsi olmasa da, zaman ötdükcə Rəhbərin uzaqqörənliyi və siyasətinin dərinliyi aydınlaşdı. Dünya Ayətullah Xameneinin qətiyyətli qərarına və proqnozuna afərin dedi. Zaman keçdikcə bütün səfirlər İrana qayıtdı və Salman Rüşdünün edam hökmü nəinki ləğv .olunmadı, hətta İranın müsəlman xalqının izzəti daha da artdı

Ayətullah Misbah Yəzdi

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri üç ada adı ilə bəzi addımlar atmışdı, kəşfiyyat uçuşları da gələcək hadisələrdən xəbər verirdi. Bu ölkənin adalarla bağlı pozucu fəaliyyətləri ehtimal olunurdu. Xüsusən də, İran-İraq müharibəsinin bitməsindən sonra bu hadisənin baş verməsi həmin ehtimalı ciddiləşdirdi. Böyük Rəhbər Ali Baş Komandan olaraq müharibənin qarşısını almaq və üç adanı müdafiə etmək üçün silahlı qüvvələrə fərman verdi. Fərmanın yazılı surətdə çatdırılmasından sonra qərara alındı ki, Xatəmül-ənbiya qərargahının iclası bu dəfə istisna olaraq Böyük Rəhbərin yanında keçirilsin və fərmanın icrası üçün lazımi işlər təyin olunsun

Silahlı qüvvələrin bütün komandanları hazır idi, lazımi məlumatlar verildi və əməliyyat tədbirləri çatdırıldı. Ağa bu iclasda ayıq olmağın və adaları müdafiə etməyin zəruriliyi haqda bəzi məsələləri söylədi. Bizim üçün olduqca əhəmiyyətli məqamlardan biri bu idi ki, o buyurdu: “Elə düşünməyin ki, ölkənin su və torpağını qorumaq mənim üçün mühüm deyil. İran İslam Respublikasının torpaqlarını qorumaq mənim üçün o qədər əhəmiyyətlidir ki, hər iki qolumun kəsilməsinə razıyam, amma bu ölkənin bir qarış torpağının işğal olunmasına yox

Rəhbərin bu gözəl sözləri iclasda iştirak edənlərin gözlərini yaşartdı və onlar qəti qərara gəldilər ki, adaları bütün vücutları ilə qorusunlar

General Məhəmmədbaqir Zülqədər

On dördüncü fəsil: Əmr be məruf və nəhy əz münkər

Qadın hüquqlarını müdafiə

Bir neçə şəhid anası Ayətullah Xamenei ilə görüşdü. Ağa çox hövsələ ilə o anaların söhbətlərinə qulaq asdı və ona minnətdarlığını bildirdi. O, camaatla söhbət edərkən buyurdu: “Biz eşitmişik ki, bu yerdə hələ də cahiliyyət zamanının çirkin adətlərinə əməl olunur, qızları qan bahası olaraq qoca kişilərə ərə verirlər, qadınları o qədər döyürlər ki, həyat yoldaşlarının əlindən qurtulmaq üçün intihar etməyə məcbur olurlar. Bu işlər .”çox çirkin və yanlışdır. Bu çirkin adətlərdən çəkinmək lazımdır

Böyük Rəhbərin məhrum və zavallı qadınları müdafiə etməsi vəsfəgəlməz şadlıq yaratdı. Onlar gördülər ki, müdrik rəhbər kilometrərlə yolu gələrək onların hüquqlarını .müdafiə edir

Höccətül-İslam Musəvi Kaşani

”Tədbiri davam etdirin“

Qətnamənin qəbul olunmasından sonra mən Əhvaz müsəllasında həzrət Qasim növhəsi oxuyurdum. Bu zaman Böyük Rəhbər hərbi formada içəri daxil oldu. Oradakı

səh: ۱۰۵

camaat o zaman prezident olan Ađanı görüb şövqlə və eşqlə ona sarı getdilər. Mən də Ađanın hörmətinə görə tədbiri kəsdim. Ayətullah Xamenei dərhal minbərin pillələrində .”dayandı və sinə vurmağa başlayıb, mənə buyurdu: “Tədbiri davam etdirin

Ađanın iştirakına görə o gün çox izdihamlı bir məclis keçdi. Ertəsi gün məddahların Böyük Rəhbərin yanında bir iclası keçirildi. O, həmin iclasda mənim cənab Müəlliminin yazdığı şerinə oxuduğum rövzəni təriflədi. Sonra qardaşlardan biri Dezfulun yerli üslubunda bir növhə oxudu. Ayətullah Xamenei üzünü ona tutub buyurdu: “Mən çox sevirəm ki, hara getsəm, növhələri yerli üslubda oxusunlar”. Ondan sonra məddahların biri həzrət Zeynəbin İmam Hüseyinlə (ə) vidalaşması müsibətini oxudu. O, bu rövzəni oxuyarkən bəzi istinadsız məsələlərə toxundu. Rövzə bitdikdən sonra Ağa çox səmimi şəkildə üzünü ona tutub buyurdu: “Sizin oxuduğunuz rövzənin “məhlən .”məhla” hissəsini mən heç bir yerdə görməmişəm

Böyük Rəhbərin bu məsələlərə diqqəti və onun şeirlərə, üslublara və istinadlara .yanaşma tərzi mənim üçün çox əhəmiyyətli və ibrətli idi

Hacı Sadiq Ahəngəran

Rəsmi ziyafət və Ađanın rəftarı

İnqilabdan sonrakı dövrdə dünyada çox rezonans doğuran və müsəlmanlar arasında müsbət təsirlər qoyan məsələlərdən biri Zimbabve prezidentinin dəvəti ilə hazırlanan rəsmi şam ziyafətində İİR–ın o zamankı prezidenti Ayətullah Xameneinin rəftarı idi.

Şam yeməyində spirtli içkilərin də olacağını eşidən Böyük

Rəhbər xəbərdarlıq edir ki, əgər spirtli içkilər yığıldırılmasa, biz bu ziyafətdə iştirak etməyəcəyik. Onlar dedilər ki, bizim sizinlə işimiz yoxdur, yəni iranlılara içki təklif etməyəcəyik, öz adətimiz üzrə, qeyri-iranlı qonaqlara spirtli içkilər veriləcək. Böyük Rəhbər onlara buyurdu: “Biz spirtli içkilər qoyulan süfrədə oturacağıq, bu iş şəriət .”baxımından haramdır

Onlar spirtli içkiləri yığıldırmağa razı olmadılar, Böyük Rəhbər də şam ziyafətində iştirak etmədi. Qərblilər və onların informasiya vasitələri əllərinə çox yaxşı fürsət düşdüyünü düşünüb, bütün dünyada xəbər yaydılar ki, iranlılar və onların prezidenti beynəlxalq protokolların əksinə olaraq, şam ziyafətinə gəlməyib. Lakin bu xəbər İslam dünyasında İranın ideal mövqelərinin daha da güclənməsinə səbəb oldu və İran İslam .Respublikasının xeyrinə tamamlandı

Doktor Əliəkbər Vilayəti

İşlərə nəzarət

Böyük Rəhbərin cəmiyyətə ciddi nəzarəti var, daxili və xarici düşmənləri yaxşı tanıyır, xalqı vaxtında və düzgün istiqamətləndirir. O, müxtəlif yollarla dövlət orqanlarına və ölkənin vəziyyətinə nəzarət edir və müxtəlif dönəmlərdə öz fərmanları ilə imkan olduğu həddə problemləri həll edir. Onun bəzi cüzi məsələlərə də güclü nəzarəti var. O, söhbətlərinin birində belə buyurub: “Mən vəzifəli şəxslərdən birini bir yerdə gördüm, onun xalqla rəftarı bir qədər təkəbbürlü idi. Mən ona xəbər göndərdim və dedim ki, əgər o rəftarın əvəzini çıxmaq istəyirsə, gərək həmin yerə getsin və təhqir etdiyi şəxsə desin ki, cənab, mən sizin qulunuzam. Bir ölkə rəsmisi kimdir ki, biz kimik

səh: 107

”!ki, vücudumuz nə üçündür ki?! Xalqa xidmətdən başqa bir şey üçündürmü

Biz Rəhbərin belə rəftarına görə minnətdar olmalıyıq. O, nə qədər qayğıkeşdir! Bu işlər onun məhəbbətinə xalqın ürəyində yer ayırır

Höccətül-İslam Məhəmməd Məhəmmədi İştihardi

On beşinci fəsil: Nizam–intizam

Tənbeh və rütbə

Böyük Rəhbər hərbi işləri bir hərbiçiyə xas formada yerinə yetirir. O, öz proqramlarında, görüşlərində və çıxışlarında hərbi məqamlara ciddi riayət edir

ci ildə o, Əhvaza gəldi. Bölgənin yüksək rütbəli zabitləri onun yanında hərbi-1988 əməliyyatlar haqqında iclas keçirdilər. Yüksək komandanlardan biri və cənub əməliyyat bölməsinin zabiti bu iclasa poqonsuz gəlmişdi. Quran oxunduqdan sonra Ayətullah Xameneinin gözü o zabitə sataşdıqda buyurdu: “Cənab, siz nə üçün poqon taxmamısınız?” Mən onda Müdafiə Nazirliyinin Quru Qoşunlarında komandan müavini idim. Amma bu məsələ diqqətimi çəkməmişdi. O zabit cavabında dedi: “Mən general olmalı idim, amma ikinci dərəcəli general olmuşam. Bu rütbə mənim üçün çox azdır”. Ağa qəzəbləndi və buyurdu: “Siz qanunu pozmusunuz, bu intizamsızlıqdır. “Bu rütbə .”azdır” nə deməkdir, gedin poqonlarınızı taxın

Ağanın nizam–intizam yaratmaq üçün belə qətiyyəti çox tərifləyiqdir. Ən çox mənəvi və ruhani hesab olunan bir komandan hərbi nizam– intizama bu qədər əhəmiyyət ,verir. Biz hərbiçilərlə bu məsələyə diqqət yetirməmişdik

.amma Ağa bu məsələni əhəmiyyətli bilib o zabitə qarşı təkpi göstərdi

.Həmin şəxs iki ildən sonra lütf və mərhəmət sayəsində general oldu

General Əliəsgər Camali

Qanunu pozanları cəzalandırmaq

Böyük Rəhbər çox mehribandır. Amma ümumi məsləhətlər məsələsi ortaya çıxdıqda, heç bir səhvi bağışlamır. Bədr, ya da Xeybər əməliyyatı zamanı bir-iki komandir səhlənkarlıq etmişdi. O, bu məsələdən xəbərdar oldu, Ali Şura Məclisinin sədri kimi İmama məktub yazıb, qanunu pozanların ağır cəzalandırmasını istədi. Ayətullah Xameneinin o dövrdə belə rəftarı çox təsirli idi və müharibənin vəziyyətində nizam–intizam yaradılmasında çox təsir qoydu

General Hidayət Lütfi

Nizam–intizam

Böyük Rəhbərin nizam–intizamı dillər əzbəridir. O, çox nizamlı şəxsdir, silahlı qüvvələr qarşısındakı çıxışlarında da hamını nizam–intizama dəvət edir. Bəzən intizamsızlıq gördükdə narahatlıqla buyurur: “Hərbi qüvvələrdə intizamsızlıq olmamalıdır, ezamiyyətlər, iş başında hazırlıq və silahlı qüvvələrin zahiri görkəmi intizamlı olmalıdır”. O, dəfələrlə hərbcilərlə keçirdiyi icaslarda nizam–intizam üzərində çox təkid göstərmişdir. O, hərbcilərin paradına nəzarət edir, bəzən ən kiçik və ən cüzi hərəkətləri onların komandirinə deyir. Ali Baş

səh: 109

Komandan tərəfindən məsələlərə belə yanaşma biz hərbi zabitlərin hamısı üçün
.örnəkdir

General Abdullah İraqi

Qanuna hörmət

Həzrət İmam Rzanın (ə) pak ziyarətgahını təmizləyirdilər. Ziyarətgahın işçiləri ziyarətgahın tozunu alanlara gülaba vurulmuş ağ dəsmal verirdilər. Böyük Rəhbər bir qədər işlədikdən sonra dəsmalı öz üzünə və əlinə çəkirdi. O, bu tədbirlərin birində İmam Rzanın (ə) ziyarət kompleksinin sədri cənab Vaiz Təbəsiyə buyurdu: “Mən bu
”?təbərrüklü dəsmalı özüm üçün götürə bilərəm

İmam Rzanın (ə) ziyarət kompleksinin sədrliyini cənab Təbəsiyə Böyük Rəhbər vermişdi. Bununla belə, İmam Rzanın (ə) zərihinin tozu ilə təbərrük edilmiş parçanı
.götürmək üçün ondan icazə alırdı

Böyük Rəhbərin qanuna hörməti bizim hamımız üçün dərsdir. O, cənab Vaiz Təbəsidən icazə aldıqdan sonra gözləri yaşlı halda və raz-niyazla məşğul ikən dəsmalı qatladı və cibinə qoydu. Bizim üçün olduqca maraqlı idi ki, Ağa belə bir halda təbərrüklü dəsmalı
.səliqə ilə qatlayıb cibinə qoymağa diqqət yetirir

Höccətül-İslam Həqqani

On altıncı fəsil: İdman

Zorxana

ci ildə İsfahan ruhanilərindən biri ilə müqəddəs Məşhədə getdik. O zaman mən-1957
dini hövzə dərslərini İsfahanda sona çatdırmışdım və mübarək ramazan ayında

səh:110

dərslər tətill olduğundan, həzrət Əli ibn Musa Rzanın (ə) pak türbəti yanında mənəvi
.azuqə toplamaq istəyirdim

Məşhəd şəhərinə daxil oldum və İmam Rzanı (ə) ziyarət etdikdən sonra Ayətullah Xamenei ilə görüşə nail oldum. Həmin vaxt o, xaric (ali ixtisas) dərsi oxuyurdu və əmmaməli idi. Böyük Rəhbər Məşhəddə bir ay qalmaq fikrimizdən xəbər tutduqdan sonra bizi öz hücrəsinə dəvət etdi. Onun dəvəti mənim üçün çox sevindirici idi. Biz bir ay Ağanın qonağı olduq və onun hücrəsində qaldıq. Tətill günləri olduğundan hücrə yalnız biz iki nəfərə aid idi. Bəzən Böyük Rəhbər bizə baş çəkirdi və biz onunla birgə şəhərin bəzi görməli və ziyarət yerlərinə gedirdik. Bir gün Ağa bizi zorxanaya (İrənin klassik idman kulubuna) dəvət etdi. Ağa özü həmin yerdə idman edirdi. Onunla birgə zorxanaya getdik, o, meydana daxil oldu və idman etməyə başladı

Ayətullah Müqtədəi

Dağa çıxmaq

Böyük Rəhbər həftədə bir neçə dəfə dağa çıxır. Bu proqram saatlarla uzanır. Onun hərəkət saati və getdiyi yerlər müxtəlifdir. Bu proqram onun həmişəlik idmanıdır, amma bəzən qışda qar yağdıqda, bəzi məhdudiyətlər yaranır. Dağa çıxmaq idmanı ağır idmandır, amma Allahın lütfü ilə Böyük Rəhbər bu idmanı çox şövqlə və kamil surətdə yerinə yetirir. Bəzən elə olur ki, sübh namazını dağın başında qılır

Ayətullah Xameneinin idman haqqında çox gözəl sözü var. O, ölkəmizdə əhalini idmana həvəsləndirənlərdən biridir. O buyurur: “İdman gənclər üçün lazımdır, qocalar üçünsə vacib”. O həmişə idman edir

Höccətül-İslam Məhəmmədi Gülpayiqani

Ağanın mütəmadi proqramlarından biri idmandır. O, idman zamanı həmişə dağa gedir. Bu proqramlardan birində iki at hazırlamalı idik ki, əgər Ağa istəsə, süvar olsun. Mən özümü at sahəsində peşəkar bilib, iki at hazırladım. Sakit atı Böyük Rəhbər üçün nəzərdə tutdum. Elə bilirdim ki, o, at minməkdə naşdır. Onun əli üçün də nigaran idik və elə bilirdik ki, ata minmək üçün Ağanın köməyə ehtiyacı olacaq. Lakin minən vaxt onun özümdən artıq çevik olduğunu gördüm, məndən çox cəld ata mindi və peşəkar süvari kimi dağlıqda atı irəliyə doğru sürdü. Maraqlı idi ki, o, atın əziyyət çəkməməsinə çox diqqətli idi. Bu dərs bizim üçün çox ibrətamizdir. O gün bizim başqa dərsimiz idmana olan diqqət idi. Ağa bu yaşında müxtəlif idmanlarda sürəkli məşqlərinə görə .belə bir ruhiyyəyə malikdir

General Əli Fədəvi

"İdman etdiyimə görə yorulmuram"

Mübarək ramazan ayında gün batmazdan öncə Ağanın şəhid ailələri ilə görüşü vardı. Bu görüş iki saatdan artıq çəkirdi və bütün bu müddətdə Böyük Rəhbər ayaq üstə dayanırdı. Gündəlik işlərin yorğunluğuna və mübarək ayın orucunun günbatan zamanı adətən bədəndə zəiflik yaratmasına baxmayaraq, Ağanın şəhid ailələrinə məhəbbəti azalmırdı, onlarla ayaq üstə dərdləşirdi. Bu növ rəftar onun şəhid ailələrinə böyük qayğısını göstərir. Hamı iftarda Ağanın qonağı idi. Mən süfrə başında Böyük Rəhbərə dedim: "Siz belə dayanıb ürək sözlərinə qulaq

."asarkən yorulmursunuz?" Ağa buyurdu: "Yox, mən idman etdiyimdən, yorulmuram

Höccətül-İslam Məhəmməd Həsən Rəhimi

Son

səh: ۱۱۳

Mündəricat

Fəqih	۳
İnqilabın böyük səmərası	۳
Gənclik dövründə ictihad	۴
Elmi fəzilətlər	۴
Ədalətli müctəhid	۵
Kamil müctəhid	۵
Elmi xüsusiyyətlər	۶
Beynəlxalq məsələlərə diqqət.....	۷
İndiyədək belə bir şəxsiyyət... ..	۷
Elmi böyüklük	۸
Fəlsəfi mövzularda dərin məlumat ..	۸
Qəzet mütaləsi	۹
Roman mütaləsi	۱۰
Kitab mütaləsi	۱۱
Birgə mütalə	۱۱
Yeni sözlər	۱۲
İkinci fəsil: Ləyaqət	۱۲
Nümunəvi rəhbər	۱۳
Rəhbərin xüsusiyyətləri	۱۳

Dini ekspertlərin seçimi	13
Nurani sima	14
Ağaya səs.....	14
Onu görməyə ehtiyacım var	15
Cənab Xamenei!	15
Xomeyninin qardaşı	16
İmamın yerində	17
Mələklərin mesajı	18

Günəş bir neçə dəqiqə saçdı və getdi	18
Hikmət röyası	19
Layiq Rəhbər	19
İmamın Rəhbərə münasibəti.....	20
Qəbul olunan və sevilən	20
Elə bu Xamenei!	21
Qeyri-adi istedad	22
Rəhbərin əzəməti	22
Hərbi məsələlərə diqqət	23
Üçüncü fəsil: Sadə yaşayış tərzii	24
Talonla ət	24
Köhnə stol və stul	24
Ağanın yaşayış tərzii	25
Xalçadan rahat palaz	25
Hamı ilə bir sırada	25
Kiçik ev və sadə süfrə	26
Velosiped lazım deyil	26
Ağanın sadə yaşayışı	27
Rəhbərlə şam yeməyi	27
Sadə şam	28

Yüngül şam yeməyi	28
Mövqedən sui-istifadə etməmək ...	29
Nimdaş palazlar	29
Qənd və şəkər talonu	30
Palaz	30
Altı palaz macərəsi	31
Bütün könüllülər kimi	31
Hər yer qaranlıq idi	32
Talon düyüsü bitib	33
Siz də başqaları kimisiniz	33
Sarı çıxmış xalça	34
Çox sadə həyat tərzi	34

Elektrik samovarı və məsləhət ۳۵

Dördüncü fəsil: Mənəviyyat və irfan ۳۵

Mənəvi yüksəliş.....۳۵

İbadət ۳۶

İlk vaxtda namaz ۳۷

İstisna insan ۳۷

Raz-niyaz ۳۸

Namazda vüqar ۳۹

Göz yaşları içində Quran qiraəti ۳۹

Namaza əhəmiyyət vermək ۴۰

Təbərrük ayranı ۴۱

Gecə ibadəti ۴۱

Mətin və vüqarlı şəxsiyyət ۴۲

Beşinci fəsil: Təvazökarlıq ۴۳

Təvazökarlıq ۴۳

Mən sizlərdən biriyəm ۴۴

Tənqidi qəbul etmək ۴۴

Təvazökarlıq və rəhbərlik.....۴۵

Sənət adamları ilə görüş ۴۶

Xüsusi təvazökarlıq ۴۶

Elə bilmə səndən ötrüdür!" .....۴۷“

Altıncı fəsil: Şəhid ailələrinə qayğı ۴۷

Şəhid ailələri ilə görüş ۴۷

Zirzəmidə ۴۸

Şəhid atasına qayğı ۴۹

Xristian ailəsi ilə görüş ۴۹

Nə üçün tez demədin? ۵۰

Qəfil görüşlər.....۵۰

Altı şəhid atası ilə görüş ۵۱

Səmimi söhbət, yoxsa əqd mərasimi ۵۲

Heç nigaran olma! ۵۳

Əziz qonaq.....۵۴

səh:۱۱۶

Şəhid ailələrinə məhəbbət	54
Görüş şövqü.....	55
İslam döyüşçüləri ilə birgə	56
Yeddinci fəsil: Xalqla və gənclərlə əlaqə	56
Peşman düşmənlə rəftar	56
Gənclərə hörmət	57
Vaxtdan səmərəli istifadə	58
Cəfər və Kərbəla batalyonlarından nə xəbər?"	58
Başqaları ilə rəftar	59
Məhəbbətli rəftar	60
Səmimi rəftar	60
İşin nəticəsi ilə maraqlanmaq	61
Sözün təsiri	62
Hacığa haradadır?"	62
Qonşularla görüş	63
Xalqla görüşlər	63
Xalqla izdihamlı görüş	64
Sürgündə xalqa xidmət	65
Biz buradayıq!"	65
Xüsusi görüş	66

Xalq üçün iş	66
Mənim məktubumun cavabı	67
Həmişə yüksək əhval-ruhiyyə	68
Səkkizinci fəsil: Diqqətlər və incəliklər	68
İctimai və siyasi məsələlərə diqqət	68
Ətrafındakılara diqqət	69
Övlad tərbiyəsi	70
Diqqət	71
Tərif edərkən diqqətli olmaq	71
İncəliklərə diqqət	72
Firdövsə yardım fondu	73
Ata kimi övladlar	74

Nəsihətin incəliyi.....	۷۴
Ailə məsələlərinə diqqət	۷۵
Könüllülərlə birgə şam yeməyi	۷۵
Səs-səmirsiz işlər	۷۷
Qayınana üçün hədiyyə	۷۷
Unudulmaz təşkilatçılıq.....	۷۸
Bəs başqaları?"	۷۸“
Düşmən daha güclüdür!"	۷۹“
Qanunu pozana qarşı tədbir görün – mənim oğlum olsa belə!"	۷۹“
Suya qənaət	۸۰
Hərbi forma	۸۱
Çadırlarda	۸۱
Hansı hadisə?"	۸۲“
Bu hava limanından..."	۸۳“
Şadqan üslubu	۸۳
Doqquzuncu fəsil: Mübarizə və şücaət ..	۸۴
Cümə imamının şücaəti	۸۴
Cümə namazında Ağanın şücaəti ..	۸۴
İlk qamçılar dəydi.....	۸۵
ci kameranın dustağı	۸۵–۲۰

Misilsiz şəxsiyyət	86
Saray alimlərinin ifşası	86
Zamanı tanımaq və şücaət	87
Zalımların xırmanını oda çəkən şimşək	88
Şücaət və qorxmazlıq	88
Sürgündə mübarizə	89
Onuncu fəsil: Döyüş və cihad	90
Xürrəmşəhr döyüşü	90
Cəbhənin ön xəttində	90
Döyüşçülərin əhval-ruhiyyəsini qaldırmaq	91
Döyüşdə möhkəm dayaq	91

Cəbhədə iştirak 92

Əsgərlərlə birgə 92

Bölgəyə nəzarət 93

On birinci fəsil: Dünyaya etinasızlıq 94

Risalə verməkdən çəkinmək 94

Əlavə xərclər qadağandır!" 95

Şəhidlər ağasının əzasında 95

Əsgər taxtı üzərində 96

Vəzifəyə əməl etmək 96

On ikinci fəsil: Beytül-mala (dövlət büdcəsinə) qarşı diqqət 97

Qənd əhvalatı 97

Beytül-mala qarşı xüsusi həssaslıq 98

Beytül-mala diqqət 98

Təkcə bir xuruş 99

Ev xörəyi və beytül-mal 99

On üçüncü fəsil: Siyasət və təşkilatçılıq 100

Strateji addım 100

Ali Baş Komandanın siyasəti 100

Həssas və mühüm qərar 101

Rəhbərlik qətiyyəti 103

Müdafiə siyasəti	104
On dördüncü fəsil: Əmr be məruf və nəhy əz münkər ...	105
Qadın hüquqlarını müdafiə	105
Tədbiri davam etdirin!”	105
Rəsmi ziyafət və Ağanın rəftarı ..	106
İşlərə nəzarət	107
On beşinci fəsil: Nizam-intizam	108
Tənbeh və rütbə	108
Qanunu pozanları cəzalandırmaq	109
Nizam-intizam	109
Qanuna hörmət	110

On altıncı fəsil: İdman 110

Zorxana.....110

Dağa çıxmaq 111

Peşəkar atçılıq 112

İdman etdiyimə görə yorulmuram” ..... 112“

səh:120

Allahın adı ilə

Rəhman və Rəhimli olan Allahın adı ilə.Və bütün həmdlər aləmlərin rəbbi olan Allaha
.məxsusdur

.Varlıq aləminin Kövsəri olan Həzrəti Fatiməyi Zəhraya (a) təqdim olunur
(Bilən kimsələrlə (alimlər) bilməyənlər (cahillər) eynidirlərmi? (Zümər sürəsi, ayə 4
:Ön söz

İsfahan Qaimiyyə kompüter araşdırmalar müəssisəsi 2006-cı ildən Mərhum Ayətullah
Seyyid Həsən Fəqih İmaminin nəzarəti altında,elmi mərkəzlərdə tanınan görkəmli
tələbələrin vasitəsi ilə məzhəb,mədəniyyət və elmi sahələrdə öz fəaliyyətinə
.başlamışdır
:Məramnamə

İsfahan Qaimiyyə kompüter araşdırmalar müəssisəsi təhqiqatçıların dini biliklərə
rahət və tez bir zamanda yiyələnmələri üçün hər bir xidməti onların ixtiyarında qərar
vermişdir.Və bu sahədə təəssübkeşlikdən,ictimai,siyasi,fərdi cəryanlardan uzaq
duraraq yalnız və yalnız elmi sahədə ixlasla öz xidmətini həyata keçirməkdədir.Bu
səbəbdən adı çəkilən müəssisə layihəsini həyata keçirmiş.Və tədqiqat üçün nəzərdə
tutulmuş kitabları,məqalələri mütəxəssislər və müxtəlif təbəqələrdən olan insanlar
üçün,bir neçə dillərdə və formalarda hazırlayaraq,heç bir məbləğ tələb etmədən sosial
.medyada istifadəçilərin ixtiyarında qoymuşdur
:Hədəflər

Quran və Əhli beyt mədəniyyətini və maarifini yaymaq.1

İnsanları,xüsusən gəncləri tam dəqiq şəkildə dini məsələləri araşdırmağa.2
sövləndirmək

Telefon,tablet və kompüterlərdə olan faydasız,yararsız mövzuların yerini.3
faydalı,mənəviyyətli mövzularla doldurmaq

.Təhqiqatla məşğul olan tələbələrə xidmət etmək.4

.Kitab və elmi əsərlər oxumaq mədəniyyətini yaymaq.5

.Müəlliflərin öz elmi əsərlərini digital formada yaymaq üçün onlara şərait yaratmaq.6
:İcraçılıq

.Qanunla icazəli olan lisenziyaya malik əsərlərin yayımı.7

- .Bu mərkəz kimi xidmət göstərən oxşar mərkəzlərlə əlaqə.ı
- .Paralel xidmətlərdən çəkinmək (başqalarının etdiklərini təkrarlamamaq.ı
- .Yalnız və yalnız elmi məsələləri yaymaq.ı
- .Nəşriyyatın mənbələrini qeyd etmək.δ
- .Qeyd:Kitabda olanlara görə məsuliyyət o kitabı yazan müəllifin öhdəsindədir
  - :Müəssisənin fəaliyyəti
  - .Kitabların çapı və nəşri.ı
  - .Kitab oxumaq müsabiqələrinin təşkili.ı
  - .Məcəzi sərgilərin istehsalı.ı
  - .Kompüter oyunlarının istehsalı.ı
- Qaimiyyə internet saytının yaradılması:www.ghaemiyeh.com.δ
- .Sərgi məhsullarının və moizələrin istehsalı.ı
- .Şər'i,əxlaqi və etiqadi suallara cavab.ı
- .Mühasibat,mətbuat yaratmaq və sms... sistemlərinin layihəsi.λ
- .Təlim kurslarının həyata keçirilməsi.ı
- Təbiyəçi şəxslər hazırlamaq üçün təlim kurslarının təşkili.ı
- Kompüterdə,tabletdə və telefonlarda icrası mümkün olan minlərlə proqramların.ıı
- dünyada məşhur olan səkkiz formada istehsalı
  - JAVA.ı
  - ANDROID.ı
  - EPUB.ı
  - CHM.ı
  - PDF.δ
  - HTML.ı
  - CHM.ı
  - GHB.λ
- .v.Qaimiyyə kitab bazarı adına dörd market
  - ANDROID.ı
  - IOS.ı
  - WINDOWS PHONE.ı
  - WINDOWS.ı

deyilənlər müəssisənin veb saytında Fars,Ərəb,İngilis və Azərbaycan dillərində pulsuz

.istifadəyə verilmişdir

:Sonunda

Mərcəi təqlid müctəhidlərin dəftərxanalarından
(ofis), müəssisələrdən, nəşriyyatçılardan, müəlliflərdən və əməyi olan bütün
şəxsiyyətlərdən bizlərə hədəfə çatmaqdan ötrü yardım etdikləri üçün səmimi qəlbdən

.təşəkkür edirik

:Mərkəzin ünvanı

İsfahan-Əbdurrəzzaq küçəsi-Hacı Muhəmməd Cəfər adına bazar-Şəhid Muhəmməd

Həsən Təvəkküli küçəsi-blok 129/34-birinci mərtəbə

vəb sayt: www.ghbook.ir

mail: Info@ghbook.ir

mərkəzin ofis telefonu: 00983134490125

Tehran ofisi: 00982188318722

Biznes və alqı satqı: 00989132000109

Mərkəzdə çalışan insanlarla əlaqə yaratmaq üçün nəzərdə tutulan nömrə:

00989132000109

İsfəhan Qaimiyyə kompüter
araşdırmalar mərkəzi

Qaimiyeh

Başqa kitabxanaya sahiblənmək üçün
gördüyünüz sayt mərkəzinə müraciət
etməiniz lazımdır:

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

Və sifariş üçün bizimlə əlaqə saxlayın:

(0098) 0913 2000 109

